

Поради големия обем на Приложението към Доклада на Временната анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище „Божурище“ през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г., № 453-57-6 внесен на 11.03.2014 г. и съдържащите се в тях лични данни, същите са на разположение на народните представители в отдел „Деловодство“.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Временна анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г.

София 1169, Пл. „Княз Александър I“ 1, стая № 480, тел.: 02 939/3042; e-mail: vakletishte@parliament.bg

Проект!

ДОКЛАД за работата на Временната анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г.

Съдържание:

- I. Въведение.
- II. Раздел: Факти и обстоятелства относно сделката за продажба на летище "Божурище".
- III. Раздел: Факти и обстоятелства относно процедурата по обявяване на летище "Божурище" за паметник на културата.
- IV. Констатации. Проект за Решение на НС за приемане на доклада.
- V. Приложения

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Временната анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г., (наричана по-долу Комисията), беше създадена с решение на Народното събрание, прието на 4 декември 2013 година и обнародвано в бр. 106 на Държавен вестник от същата година.

Комисията се състои от 8 народни представители, по двама от всяка парламентарна група:

Председател: Петър Мутафчиев
членове: Гален Монев, Георги Свиленски, Данаил Кирилов, Красимир Велчев,
Митхат Метин, Павел Шопов, Хюсейн Хафъзов.

Временната анкетна комисия беше избрана за срок от два месеца.

Проведени бяха 7 заседания: съствено на 10, 17 и 19 декември 2013 г., на 14 и 21 януари, на 11 и 20 февруари 2014 година.

Изслушани бяха настоящи и бивши ръководители и служители на Министерството на от branата, Министерството на културата, на Националния институт за недвижимо културно наследство, на Специализирания експертен съвет по опазване на недвижимите културни ценности, на администрацията на Областния управител на Софийска област, кмета на община Божурище, представители на фирмата собственик на имот №000147 в землището на с. Гурмазово, представители на Инициативния комитет, представляващ българската авиационна общественост, за обявяване на летище Божурище за паметник на културата.

За изслушване беше поканен и бившият изпълнителен директор на Изпълнителната агенция „Държавна собственост на Министерството на от branата“ Иван Гавrilov, който не се яви пред Комисията.

Изпратени бяха писма до различни институции, имащи отношение към дейността на Комисията – до Областните управители на София и на Софийска област, до Министерството на от branата, Министерството на културата, Националния институт за недвижимо културно наследство, Националния исторически музей, Министерството на регионалното развитие, „Индустриален парк София“ АД. От всички бяха получени отговори – във вид на документация, както на първоначалните запитвания, така и на възникналите в процеса на проверката въпроси.

В процеса на проверка от Комисията са осъществени следните дейности:

1. Анализирана е нормативната уредба, касаеща разпоредителните действия с държавна собственост и процедурите по присъждането на статут на недвижима културна ценност. Посочени са пропуските и евентуалната необходимост от актуализиране на нормативната база, касаеща разпореждането с имоти държавна собственост, както и нуждата от формулиране на стратегия за опазване на културно-историческото наследство. Проверени са всички предоставени и събрани данни, факти и обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" – от първоначалното актууване на имота, до сключването на договора за замяна, както и около процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008-а и 2010 година.
2. Изследвани са функциите на институциите и ведомствата, имащи отношение към процедурите, чийто обект е имот №000147 в землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област.
3. Проучени са механизмите за контрол върху прилагането на утвърдените с действащата нормативна база правила и норми, както издадените разпоредби на тяхно основание.
4. Проучена е законосъобразността на заповедите и решенията, издавани по отношение на продажбата на летището, така и по процедурата за декларирането на обект: „Исторически летищен комплекс Божурище“ като „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс“ с предварителна категория „национално значение“.
5. През проверявания период са налице промени в законовата и подзаконова уредба, на базата на които са извършвани процедурите – обект на изследване от Комисията. Настигли са промени както в Закона за държавната собственост и

Правилника за неговото приложение, така и в Закона за паметниците на културата и музеите, който е заменен с новия Закон за културното наследство, поради което има промяна не само в имената, но и във функциите на органите, действали при променената нормативна база. Настъпили са промени и в законовите и подзаконови актове, по силата на които е извършена ликвидацията на такива имоти или са деактувани войскови имоти с отпаднала необходимост за нуждите на Министерството на от branата и Българската армия. Отменени са наредби и са приемани нови нормативни актове, по силата на които е създаван жилищен фонд за нуждите на безквартирните картотекирани военнослужещи.

6. Изгответи са писма до институциите за получаване на необходима информация за работата на Комисията;

7. Направен е оглед на място на имота, който е предмет на изследване от Комисията, в присъствието на представител на собственика и на кмета на общината.

8. Извършени са систематизиране и анализ на постъпилата в Комисията информация от всички ведомства и организации, в т.ч. от:

- Народно събрание: стенограми от изслушванията пред Временната анкетна комисия, стенограми от парламентарния контрол - въпроси и отговори по казуза за летище „Божурище“ от 2008-а и 2013 година, както и от заседанията на парламентарната Комисия по културата и медиите към 42-рото НС, на които казусът е разглеждан на 6 заседания;
- Министерския съвет – Разпореждания, Решения и Протоколи от заседания, касаещи предмета на дейност на Комисията;
- Министерството на от branата;
- Министерството на културата;
- Националния институт за недвижимо културно наследство;
- Министерството на регионалното развитие;
- Областния управител на София, Областния управител на София Област; Постановления на Софийска градска прокуратура и на Софийска военноокръжна прокуратура;
- Решения на Върховния административен съд на Република България.
- Преписки от Софийска военноокръжна прокуратура, Софийска градска прокуратура, Върховна административна прокуратура.

ЦЕЛТА на Комисията бе да се установяват всички обстоятелства и да се даде обективна оценка за:

- законосъобразно изпълнение на разпоредителните действия с имота, както и на целесъобразността на сделката по замяна;
- законосъобразно изпълнение на процедурата по обявяване на летището за паметник на културата;
- прилагането и контролът по прилагането на нормативните актове;
- приетите нормативни документи осигуряват ли достатъчно прозрачни процедури за разпореждане с държавна собственост и за опазване на културно-историческото наследство.

ОСНОВНИТЕ ПРИЛОЖИМИ АКТОВЕ, които Комисията взе под внимание при работата си:

- Закон за държавната собственост

- **Правилник за прилагане на Закона за държавната собственост**, приет с ПМС №254 от 15.09.2006г.
- **Закон за паметниците на културата и музеите** (отм.) Обн. ДВ. бр.29 от 11 Април 1969г., изм. ДВ. бр.29 от 10 Април 1973г., изм. ДВ. бр.36 от 8 Май 1979г., изм. ДВ. бр.87 от 11 Ноември 1980г., изм. ДВ. бр.102 от 29 Декември 1981г., изм. ДВ. бр.45 от 8 Юни 1984г., изм. ДВ. бр.45 от 13 Юни 1989г., изм. ДВ. бр.10 от 2 Февруари 1990г., изм. ДВ. бр.14 от 16 Февруари 1990г., изм. ДВ. бр.112 от 27 Декември 1995г., изм. ДВ. бр.31 от 12 Април 1996г., изм. ДВ. бр.44 от 21 Май 1996г., изм. ДВ. бр.117 от 10 Декември 1997г., изм. ДВ. бр.153 от 23 Декември 1998г., изм. ДВ. бр.50 от 1 Юни 1999г., изм. ДВ. бр.55 от 25 Юни 2004г., изм. ДВ. бр.28 от 1 Април 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г.
- **Закон за културното наследство** (В сила от 10.04.2009 г. Обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.92 от 20 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.101 от 28 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.54 от 15 Юли 2011г., изм. ДВ. бр.15 от 21 Февруари 2012г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г.)
- **Наредба №5 от 14 май 1998 г.** за обявяване на недвижимите паметници на културата, издадена от Министерство на културата, Обн. ДВ. бр.60 от 27 май 1998г., изм. ДВ. бр.20 от 6 Март 2001г.

С тази наредба се определя процедурата за обявяване на обектите на недвижимото културно-историческо наследство за паметници на културата и за архивиране на документацията за тях, *отменена с последващата*:

- **Наредба №Н-12 от 21 ноември 2012г.** за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности - В сила от 11.12.2012 г., Издадена от Министерството на културата, Обн. ДВ. бр.98 от 11 Декември 2012г. – С тази наредба се отменят Наредба №5 от 1998 г. и Наредба № 17 за определяне границите и режима за използване и опазване на недвижими паметници на културата извън населените места (ДВ, бр. 35 от 1979 г.).
- **Закон за от branata и vъоръжените sili na Republika Bъlgaria**
- **ПМС №72 от 30.04.1992г.** за закриване на Организацията за съдействие на от branata (обн. ДВ бр. 15.05.1992г. изм. 1992г., 1993г., 1994г. и 1995г.)

*чл.4-1 Предоставя безвъзмездно на МО движимото и недвижимото имущество на ОСО, използвано за подготовка на наборници и специалисти за нуждите на въоръжените сили, съгласно Приложение 2.

*чл.4-2 Предоставя безвъзмездно движимото и недвижимото имущество на ОСО се предоставя безвъзмездно на МО и МВР за съвместно ползване, съгласно Приложение 3.

*чл.4-3 Предоставя безвъзмездно на министерства, ведомства и общини недвижимо и движимо имущество на ОСО, съгласно Приложение 4.

*чл.4-4 Ликвидационна комисия да ликвидира движимото и недвижимото имущество на ОСО, съгласно Приложение 5, по ред, определен от министъра на финансите.

- **План за организационното изграждане и структурата на Въоръжените сили до 2004 г.**, приет на 21 октомври 1999 г., съгласно който са издадени Заповеди на министърите на от branata от 2001 година и 2002 година – за

ликвидацията на Управление „Предказармена подготовка на младежката“ и за предаването на имотите на „Воинтех“ ЕООД на Отдел „Недвижими имоти“ на Министерството на отбраната.

- **План за организационно изграждане и модернизация на Въоръжените сили до 2015г.**, приет с ПМС №301/10.11.2004г
 - **Наредба №3 от 19 август 1998 г.за настаняване в жилища, ателиета и гаражи от ведомствения жилищен фонд на Министерството на от branата (обн.,ДВ,бр.107 от 11 септември 1998 г.; изм. и доп.,бр.85 от 2000 г.; попр.,бр.86 от 2000 г.; изм. и доп.,бр.44 от 29 април 2002 г.)**
 - **Постановление №76 от 1 април 2003 г.** за изменение и допълнение на Наредбата за разпореждане с жилища, ателиета и гаражи от ведомствения жилищен фонд на Министерството на от branата (Обн., ДВ, бр. 33 от 11.04.2003 г.)
 - **Наредба за отдаване под наем и за разпореждане с имоти от ведомствения жилищен фонд на Министерството на от branата и за изплащане на компенсационни суми на кадровите военнослужещи, които ползват жилище при условията на свободно договаряне, приета с ПМС № 16 от 05.02.2008 г., (Обн. ДВ. бр.16 от 15 февруари 2008г., попр. ДВ. бр.20 от 26 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.81 от 16 Септември 2008г., изм. ДВ. бр.83 от 23 Септември 2008г., изм. ДВ. бр.16 от 27 Февруари 2009г., отм. ДВ. бр.57 от 24 Юли 2009г. Отменена с § 1 от заключителните разпоредби на Постановление № 176 от 10 юли 2009 г. за приемане на Наредба за разпореждане с жилища, ателиета и гаражи от жилищния фонд на Министерството на от branата - ДВ, бр. 57 от 24 юли 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.)**
 - **Наредба за разпореждане с жилища, ателиета и гаражи от ведомствения жилищен фонд на Министерството на от branата (Обн. ДВ. бр.16/18.02.2008г.)**
 - **Решение на МС №309 от 22.04.2005г.**
 - **Разпореждане на МС №6 от 07.06.2005г.**
 - **Разпореждане на МС №9 от 13.07.2005г.**
 - **Разпореждане на МС №8 от 07.07.2005г.**
 - **Протокол № 52 от заседание на МС от 21.12.2006г.**
 - **Меморандум №Рд-65-9 от 29.12.2006г.**

ПРИЛОЖЕНИЕ: *От Министерството на от branата беше предоставена и допълнителна справка за Законовата уредба за създаването и предназначението на жилищния фонд на Министерството на от branата в периода 1950г. – 2014г.:*

При изготвянето на доклада Комисията се позовава на данни и обстоятелства, съдържащи се в официално изискани и предоставени документи, както и на допълнителната информация, получена по време на изслушванията, документирана в официалните стенограми от заседанията, достъпни и на сайта на Народното събрание.

РАЗДЕЛ II.

Факти и обстоятелства относно сделката за продажба на летище "Божурище"

В процеса на изследване на съществуващата документация, предоставена от всички страни, участвали в тази процедура, Комисията констатира, че в разпорежданията на МС за замяна на недвижими имоти – частна държавна собственост, предоставени за управление на МО, Имот №000147 не е единственият обект на разпоредителни действия, визирани са общо 4 имота:

С Разпореждане №6 от 07.06.2005г. Министерският съвет в т.1 разпорежда „Да се извърши замяна на следните имоти – частна държавна собственост, предоставени за управление на Министерството на от branата:

а) имот, намиращ се в землището на с. Гурмазово, община Божурище, с №000147 по плана за земеразделяне на землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област, представляващ поземлен имот от 1045,532 дка, застроена и незастроена площ, заедно с построените в него 16 броя сгради, включващи КПП, 2 склада, техническа работилница, работилница, административна сграда, хангар, бивша аерогара, бивше спално, баня, парашутна зала, кухненски блок, склад и работилница, трафопост, хангар и тоалетна, подробно описани в Акт за държавна собственост №0577 от 05.08.2003г. при пазарна оценка не по-ниска от 10 240 600 лева, валидна до 20.08.2005г., определена от лицензиран оценител.

б) имот, намиращ се в землището на с. Гурмазово, местността Долни соват, с №000130 по плана за земеразделяне на землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област, представляващ незастроен поземлен имот с площ от 112,853 дка, съгласно Акт за държавна собственост №1358 от 09.07.2003г., предоставен за управление на МО при пазарна оценка не по-ниска от 1 980 570 лева, валидна до 17.10.2005г., определена от лицензиран оценител.

в) имот, намиращ се в землището на с. Гурмазово, местността Соленяко, с №000027 по плана за земеразделяне на землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област, представляващ незастроен поземлен имот с площ от 692,779 дка, съгласно Акт за държавна собственост №1359 от 09.07.2003г., предоставен за управление на МО при пазарна оценка не по-ниска от 8 780 797 лева, валидна до 17.10.2005г., определена от лицензиран оценител.

г) имот, намиращ се в землището на с. Гурмазово, местността Долни соват, с №000024 по плана за земеразделяне на землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област, представляващ незастроен поземлен имот с площ от 135,901 дка, съгласно Акт за държавна собственост №1360 от 09.07.2003г., предоставен за управление на МО при пазарна оценка не по-ниска от 2 314 363 лева, валидна до 17.10.2005г., определена от лицензиран оценител.

Да се извърши замяната на посочените имоти със недвижими имоти, собственост на физически/юридически лица, представляващи жилища.

В точка 2. на Разпореждането МС упълномощава министъра на от branата да издаде заповед и за сключи договор по т.1

**Предмет на дейността на Комисията е единствено имотът, описан в т.1-а на РМС №6. Останалите три имота не са обект на проверката на Комисията и поради тази причина извършението с тях разпоредителните действия не са изследвани в настоящия доклад.*

ОПИСАНИЕ НА РАЗПОРЕДИТЕЛНИТЕ ДЕЙСТВИЯ, ИЗВЪРШЕНИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ №000147

Според постъпилата документация от различните ведомства,
до които Комисията изпрати запитвания.

- **В становище на областния управител на област София-град Росен Малинов, предоставено на Комисията на 11 декември 2013г., са описани функциите на областния управител по отношение на сделката:**

«Областният управител е конституционно определен, едноличен орган на изпълнителната власт в областта, който осъществява държавното управление по места и осигурява съответствие между националните и местните интереси при провеждане на регионалната политика. Като такъв, правомощията му са разписани в Закона за администрацията, устройствения правилник на областните администрации и специалните закони и подзаконови актове, регламентиращи обществени отношения съобразно сферите на дейност.

Законът за държавната собственост регламентира правомощията на областния управител при разпореждане с имоти – държавна собственост, по местонахождение на имота.

Съгласно Указ №1 от 05.01.1999г. за утвърждаване на границите, административните центрове на областите на РБ и общините, включени в тях, Божурище е в териториалната компетентност на Софийска област. Компетентен да извърши сделката е областният управител на Софийска област.

С писмо от юни 2008г. областният управител на София е сезиран от изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Държавна собственост на МО“ с искане за съставяне на актове за частна държавна собственост на 79 апартамента от ведомствения жилищен фонд на МО, намиращи се на територията на София, на основание договор за замяна на недвижим имот, склучен по ЗДС от 06.07.2007г. между областния управител на Софийска област и „Индустриален парк София“ АД. Към искането е приложено копие на договора. В изпълнение на законово вменените задължения по ЗДС за апартаментите на територията на София са съставени актове за частна държавна собственост, утвърдени от областния управител и вписани в службата по вписвания».

- **В становище на областния управител на Софийска област Емил Иванов, предоставено на Комисията на 13 декември 2013г., са описани действията на областния управител по отношение на сделката:**

Съгласно разпоредбите на чл.45 от ЗДС (*действал към момента на процедурата*) ЗАМЯНАТА на недвижим имот частна държавна собственост (ЧДС) с недвижими имоти собственост на физически или на юридически лица, се извършва от областния управител по местонахождение на държавния имот, съответно от министъра на

регионалното развитие или министъра на от branата, по предложение на МС (чл.45 ал. 3 и ал.4, чл.52 от ЗДС и чл.61 ал.1 – ал.3 от ППЗДС)

Изключения, разписани в чл.45 от ЗДС:

1. Когато данъчната стойност на имота - частна държавна собственост, или на правото на строеж върху имот - частна държавна собственост, е над 500 хил. лв., замяната се извършва с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие. Въз основа на решението на Министерския съвет министърът на регионалното развитие издава заповед и сключва договор за замяна (чл.45 ал.5 от ЗДС).
2. Замяната на имот - частна държавна собственост, предоставен за управление на Министерството на от branата, чиято данъчна стойност надхвърля 500 000 лв., се извършва с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на от branата. Въз основа на решението на Министерския съвет министърът на от branата издава заповед и сключва договор за замяна замяна (чл.45 ал.5 от ЗДС).
Областният управител на Софийска област попада в разпоредбите на т.2 от цитираните изключения.

Според областния управители, «Предвид описаните обстоятелства и съгласно разпоредбите на ЗДС и ППЗДС, Областният управител е свързващ орган, набиращ и окомплектоващ нужната документация (но не се произнася) между страната - искаща замяната, и страната – даваща разрешение за замяната по законосъобразност и целесъобразност.

ОСНОВАНИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАМЯНАТА

- Документите, станали основание за подготовката, организацията, съгласуването и извършването на замяната и за подписания окончателен договор, са следните:

1. Решение на МС №309 от 22.04.2005г. – с него визираният имот е обявен от публична държавна собственост за имот частна държавна собственост. В изпълнение на т.2 областният управител следва да състави акт за ЧДС.
2. Разпореждане на МС №6 от 07.06.2005г. – по неговата сила и на основание на чл.46 от ЗДС – в редакцията му към тогавашния момент ДВ бр.93 от 2004г. и PMC №309. Министерският съвет разпорежда МО да извърши замяна на имота, описан в т.1-а с недвижими имоти собственост на физически/юридически лица, представляващи жилища, като е посочил както параметри по отношение на разположението им, така и по отношение на ценовия диапазон.
3. Разпореждане на МС №9 от 13.07.2005г. – с него МС разпорежда МО да извърши замяна на имот ЧДС, подробно описан в т.1-а от Разпореждане №6 на МС, с недвижими имоти – 106 апартамента, в София и Пловдив, също подробно описани в приложение към разпореждането, собственост на „Индустриален парк София” АД. Съгласно т.2 на разпореждането министърът на от branата следва да сключи договори за замяна на имота ЧДС с имотите, описани в приложението, собственост на дружеството.
4. Заседание на МС на 21.12.2006г. – Извлечение от Протокол №52, т. 63 – разгледан е Доклад на министъра на от branата с предложение за продължаване на

действията по замяната на недвижимия имот ЧДС, намиращ се в гр. Божурище. МС по тази точка приема две решения: Одобрява доклада и Процедурата по замяна да продължи в съответствие с новия ред, уреден в Правилника за прилагане на ЗДС.

5. Писмо до МРРБ от 27.02.2007г. - С него постъпва предложение от областния управител на Софийска област за даване на съгласие за извършване на замяна и приложен проект на заповедта за извършването на замяна на имот ЧДС с предоставени права на управление на МО със 106 апартамента, собственост на „Индустриален парк София“ АД.

6. Писмо на МРРБ от 14.06.2007г. - С него МРРБ дава съгласие за извършване на замяната – на основание на чл.45 от Закона за държавната собственост в редакцията му към 2007г. - ДВ бр.17 от 27.02.2006г., във връзка с чл.61 ал.1 от ППЗДС в редакцията му към 2007г. - ДВ бр.26 от 2007г., и Протокол №52 от заседанието на МС, проведено на 21.12.2006г.

ПРИЛОЖЕНИЯ: Всички цитирани в „Основания“ документи

ПРИЛОЖЕНИЕ: Писмо от областния управител на Софийска област от 20.02.2014г. относно констатациите по основанията за извършената замяна.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Писмо от Министерството на отбраната от 18.02.2014г. относно констатациите за основанията при определянето на цените на заменяемите имоти - жилища.

ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ПО ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАМЯНАТА

- В резултат на изпълнението на гореописаните разпореждания и до окончателното подписване на договора за замяна са извършени следните разписани в нормативната база действия и процедури по отношение на поземлен имот №000147:

На 23.01.2007г., на основание чл.61 от ППЗДС, в областната администрация на Софийска област постъпва писмо от МО във връзка с Разпореждане на МС №6 от 07.06.2005г., Разпореждане на МС №9 от 13.07.2005г., Меморандум №Рд-65-9/29.12.2006г. и Протокол №52/21.12.2006г. от заседание на МС, където е определен за замяна недвижим имот ЧДС в управление на МО.

* *Процедурите по приемането на цитираните документи са описани подробно по години от стр. 20 на доклада.*

На 08.05.2007г. - С постъпило от МРРБ писмо на областния управител е указано, че изготвената пазарна оценка на имота е определена в съответствие с отменения ППЗДС, което поражда определянето на нова пазарна оценка – в съответствие с ППЗДС, приет с ПМС №254 от 15.09.2006г.

* *Всички оценки на заменяемите имоти са подробно описани по хронология – от стр. 44 на доклада.*

На 11.05.2007г. - С писмо от Изпълнителната агенция „Държавна собственост на МО” до областния управител във връзка с открита процедура за замяна на имот ЧДС постъпва актуализирана пазарна оценка на имота.

На 23.01.2007г. в областната администрация е постъпила комплектована преписка с искане от МО за процедуриране на замяна на недвижим имот - частна държавна собственост /акт за частна държавна собственост №2785 от 8 юли 2005 г. на Областния управител на Софийска област/ в управление на МО, представляващ поземлен имот (ПИ) №000147 по плана за възстановената собственост на селото от 1045,532 дка, застроен с 16 броя сгради, включващи КПП, 2 склада, техническа работилница, бивша аерогара и др., подробно описани в АПДС №0577 от 06.08.2003г., утвърдени от областния управител на Софийска област с предоставени права на управление на МО, със жилища, собственост на „Индустриален парк София” АД, на основание на чл.45 от Закона за държавната собственост във връзка с чл.61 ал.1 от ППЗДС.

Във връзка с постъпилото предложение и след подробно проучване на документацията в работното досие, относима към исканата замяна, е констатирано следното:

1. С акт за частна държавна собственост на областния управител имотът е актуиран и предоставен на МО
2. С разпореждания на МС №6/07.06.2005 и №9/13.07.2005 за имота е взето решение за извършване на замяна със **106 апартамента, намиращи се в София и Пловдив, собственост на „Индустриален парк София” АД.**

Основанията за приемане на разпоредителните действия с имота държавна собственост са:

- че имотът не се използва по предназначение и е с отпаднала необходимост за българската армия
- че със замяната ще се реализира стратегията за развитие на социалната политика, касаеща придобиването и управлението на имота във ведомствения жилищен фонд за военнослужещи и гражданини лица от системата на МО, които към 30.04.2007 г. наброяват **4 547 за област София и 3 378 за област Пловдив, официално картотекирани кандидати за жилища.**

Тези обстоятелства са залегнали и в становището по целесъобразността на замяната, дадено от областния управител на Софийска област и депозирано пред министъра на регионалното развитие и благоустройството (изх.№04.10-1/26.02.2007г., вх.№90-04-232/27.02.2007г.).

На основание на чл.61 ал.1 т. 8 и 9 от ППЗДС областният управител е подготвил проект на заповед за замяна, комплектована съгласно изискванията на закона и заедно с документите, подробно изброени в чл.61 ал.1 т. 9, е изпратил преписката на министъра на регионалното развитие за даване на съгласие.

След процедуриране на преписката в МРРБ, становището на министъра е, че **пазарната оценка на имота държавна собственост е занижена** и не е отчетен фактът, че имотът е с изградена инфраструктура, поради което са дадени указания за корекция на пазарната цена на държавния имот, която към януари 2007 г. е в размер на **12 747 600 лева без ДДС.**

Съгласно чл.61 ал.6 от ППЗДС възложител на пазарната оценка е министърт на отбраната.

С писмо изх.№62-00-1697/11.05.2007 Изпълнителната агенция „Държавна собственост на МО“ приложена изпраща актуализирана пазарна оценка, която към 10 май 2007 г. е в размер на 13 153 918 лева без ДДС.

След направените корекции областният управител подготвя нов проект на заповед за замяна и преписката е изпратена за ново разглеждане в МРРБ.

-
- ДОГОВОР ЗА ЗАМЯНА е подписан на 6 юли 2007 година, както следва:

На 14.06.2007г., с писмо №90-04-232, министърт на регионалното развитие дава съгласие за извършване на замяната. (*Приложено е писмото на министъра – към процедурата, описана по години – на стр.*)

Във връзка с това съгласие и на основание на чл.45 и чл.48 ал.1 от ЗДС, областният управител издава Заповед №ДС-П-83/22.06.2007 г. за извършване на замяната.

Към датата на разпоредителната сделка данъчната оценка на държавния имот е в размер на 130 377,80 лева съгласно Удостоверение №0806-2/10.01.2007 от 30.03.2006г. на Община Божурище, като пазарната оценка, изготвена от независим оценител, възлиза на 13 153 918 лева без ДДС.

Общата пазарна стойност на имотите, собственост на „Индустриален парк София“ АД, към датата на замяната е в размер на 12 550 000 лева.

Разликата в стойностите в размер на 603 918 лева са платени от „Индустриален парк София“ АД на Министерството на отбраната – на 05.07.2007г.

Областният управител (на основание чл.61 ал.8 т.4 от ППЗДС и на чл.45 ал.7 от ЗДДС) определя сделката като облагаема и се начислява ДДС в размер на 2 683 399,27 лева, вносими по сметка на МО.

На 06.07.2007г. Областният управител сключва ДОГОВОР за замяна с „Индустриален парк София“ АД на основание на чл.64 и чл.65 от ППЗДС, въз основа на извършените плащания по влязла в сила заповед и дадено съгласие от МРРБ.

Съгласно чл.64 ал.2 от ППЗДС договорът е вписан в Службата по вписванията. След вписването и на основание на чл.78 от ЗДС областният управител издава Заповед №ДС-107/03.08.2007 за отписване от актовите книги на имота – държавна собственост.

ФУНКЦИИ И СТАТУТ НА ИМОТ №000147 ДО ЗАМЯНАТА

В отговор на допълнителни запитвания, отправени от парламентарната анкетна комисия във връзка с предмета й на дейност, на 17 декември 2013 година от Министерството на отбраната беше предоставена документация, съдържаща подробна информация, свързана с процедурите по промяната на собствеността на бившия войски имот и неговата замяна с жилища.

С цел да се установят всички обстоятелства около разпореждането с имота, от МО беше изискана и информация за действия, предприети от министерството по отношение на имоти с отпаднала необходимост, предхождащи годините 2005-а, 2008-а и 2010-а, фиксираны в предмета на дейност на Комисията.

- **На база на тази документация бяха констатирани функциите и статутът на имота преди 1989 година:**

Данните за правното състояние на имота преди 1989 година, според информацията на Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на от branата”, предоставена и на областния управител в периода по комплектоване на документите по замяната, показват следното:

„Имотът, държавна собственост, е предоставен на МО със следните нормативни актове:

- ⊕ Царски указ №2 от януари 1897г.;
- ⊕ Чл. 37 от Наредбата-Закон за земното устройство на въздухоплаването – ДВ бр.140 от 1935г.;
- ⊕ Нотариален акт №12, т.II, регистър 1788, дело №3492 от 1939г.;
- ⊕ Ямлячен регистър на с.Божурище от 1949г., стр.109, партида 154;
- ⊕ Чл. 2 от Закона за държавните имоти – ДВ бр.300 от 1948г.;
- ⊕ АПДС №0071 от 07.10.1988г.

* Така наречените „стар“ Акт за държавна собственост (тоест АДС, съставен след 1945г. до 1990г.) не е предоставен.

- **Промяна на функциите и статута на имота след 1989 година и преди подписване на договора за замяна.**

До 1992 г. имотът е в управление на ОСО. С ПМС №72/30.04.1992г. имотът е предоставен на МО.

Съгласно заповед на министъра на от branата №Р-103/03.04.2002г. Изпълнителна агенция „Управление на частната държавна собственост на Министерството на от branата“ приема от „Воинтех“ ЕООД недвижим имот аероклуб-Божурище, с протокол от 27.08.2002 г.

Поземленият имот №000147 е ситуиран във войскови район (ВР 1044), като е съставен АПДС №0071/05.08.1998 за целия район.

След разделяне на имота е съставен АПДС №0577/05.08.2003 за поземления имот с площ 1045,532 декара и 16 сгради.

30.04.1992г. - ПМС №72 за закриване на Организацията за съдействие на отраната, обн. ДВ бр.40 от 15.05.1992г. - в чл.4 е записано, че движимото и недвижимо имущество на ОСО се предоставя безвъзмездно на МО.

ПРИЛОЖЕНИЕ: ПМС№72, в което е описан Аероклуб Божурище

08.09.1992г. - ПРОТОКОЛ, с който са предадени теренът на Аероклуб „Божурище“ и сградите.

15.02.2001г. - ЗАПОВЕД №ЗС-58 на министъра на отраната Бойко Ноев.

Относно своевременното приключване на ликвидацията на Управление „Предказармена подготовка на младежката“ – МО.

Разпорежда: до 21.03.2001г. „Воинтех“ ЕООД да предаде, а Изпълнителна агенция „Казармено жилищен фонд и разпореждане с имущества“ приеме имотите, ползвани от Управление „Предказармена подготовка на младежката“ – МО.

- Приложение №1 – Списък на недвижимото имущество, неприето, но оставено на съхранение във „Воинтех“ ЕООД, съгласно т.12 от МЗ №ОХ 358/1999г. (*Аероклуб „Божурище“ е №27 – стр.2 от приложението.)

- Приложение №2 – Списък на недвижима собственост, включена в капитала на „Воинтех“ ЕООД, но неприета в дружеството.

05.02.2001г. - ЗАПОВЕД №З-27 на министъра на отраната Бойко Ноев.

Относно ликвидацията на Управление „Предказармена подготовка на младежката“ – МО.

- Назначава комисия, която да изготви ликвидационен акт и баланс за ликвидацията на управлението.

- До 30.03.2001г. Комисията окончателно да приключи дейността си и да представи на министъра за утвърждаване ликвидационния акт.

- Недвижимо имущество и незавършено строителство на за сдаване от Комисия за ликвидация на Агенция „Казармено жилищен фонд и разпореждане с имущества“.

- Приложение №1 – морски, моделни и авто-мото клубове; язовир, авто-паркинг.

03.04.2002г. - ЗАПОВЕД №Р-103 на министъра на отраната Николай Свиаров.

Относно приключване на ликвидацията на Управление „Предказармена подготовка на младежката“ – МО.

- Назначава Централна ликвидационна комисия за сдаване и приемане на обекти и материалните средства в тях, оставени на отговорно пазене във „Воинтех“ ЕООД, незавършено строителство и неприето движимо имущество от „Воинтех“ ЕООД.

...Към приемо-предавателните протоколи да се приложат досиета на обектите, да се отрази състоянието на материалните активи.

...До 20.04.2002г. протоколите да се представят на председателя на ЦЛК, а той до 07.06.2002 г. да представи протоколите и ликвидационните актове на министъра.

05.06.2002г. - ЗАПОВЕД №ОХ-424 на министъра на отраната Николай Свиаров.

Относно приключване на ликвидацията на Управление „Предказармена подготовка на младежката“ – МО

За сдаване/приемане на материални средства от „Воинтех“ ЕООД на ИА „Управление на частната държавна собственост на МО“

27.08.2002г. - ПРИЕМО-ПРЕДАВАТЕЛЕН ПРОТОКОЛ, Аероклуб - Божурище
„Воинтех“ ЕООД предава имота на Отдел „Недвижими имоти“ на МО.

В протокола са описани:

- Местонахождение – землището на Божурище, част от ВР 1044;
- Площ: 111 048.925 кв.м, съгласно скица, изработена от „Кадастръ на военните имоти“ – Дирекция „Военна инфраструктура“ – МО;
- Няма акт за държавна собственост;
- Балансова стойност на сградите – 987 435.44 лева, неактуализирана
- В имота има изградени общо 14 сгради – масивни и бараки, бетонова писта с дължина 800 метра, бетонови площадки, асфалтови пътища и алеи.
- Районът е захранен с електричество.
- Водоподаването е спряно. В сградите има имущество на „Воинтех“ ЕООД.
- Клубът функционира. – Има склучени договори за услуга (ползване на частична площ от Хангар 1) с физически и юридически лица – общо 7 на брой.

**Копия от договорите за услуга не са приложени.*

Описано е физическото състояние на 14 сгради – в подробности до осветителните тела и бравите на вратите.

20.04.2004г. – УДОСТОСТОВЕРЕНИЕ, издадено от Община Божурище

До д-р инж. Тихомир Цаков, управител на Аристо ЕООД

В отговор на молба с вх. №П-В168 от 15.03.2004г.

Относно: **Изясняване на предназначението на поземлен имот №000147:**

Отдел ТСУ при община Божурище издава настоящото удостоверение в уверение на това, че за поземлен имот №000147 в землището на с. Гурмазово се намира извън регулацията на населеното място, собственост е на „ДЪРЖАВЕН ПОЗЕМЛЕН ФОНД - МО“. Видно е от скица №К00411 от 26.03.2004г. на Общинска служба „Земеделие и гори“, начинът на трайно ползване на имота е: Летище.

**Удостоверието е подписано от кмета инж. В. Благоев*

С Решение №309/22.04.2005 на МС имотът е обявен за имот – частна държавна собственост. Съставен е АЧДС №2785/08.07.2005 г.

➤ **ИЗДАДЕНИ АКТОВЕ ЗА СОБСТВЕНОСТ НА ИМОТ №000147**

1.

07.10.1998г. - АКТ №0071 ЗА ПУБЛИЧНА ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ,
одобрен от министъра на от branата Георги Ананиев.

Регистър на МО

Картотека на МО

Досие (РЗ) 720

Актът е съставен в МО, Отдел „Държавни военни имоти“

Имотът става държавен:

Във връзка с чл.70(2) на ЗДС (ДВ бр.44/96 г.) и на основание чл.37 от Наредбата
закон за земното устройство на въздухоплаването (ДВ бр.140/35г.) емлячен

регистър на с. Божурище от 1949г. стр.109 партида 154; чл.2 от ЗДИ (ДВ бр.300 от 1948г.)

Описание на имота:

Застроен терен от 1 792 842 кв.м застроена и незастроена площ, от които 57 755 кв.м застроена със 144 бр. сгради и летателно поле на летище Божурище.

Сградите са с номера.... *описани са всички 144 сгради*

Бивш собственик: ДЪРЖАВАТА

Местонахождение – гр. Божурище

Граници:

Североизток: път София-Божурище

Северозапад: обслужваща улица

Запад: земеделска земя м „Грамада”

Изток: жп линия Банкя-София

Юг: земеделска земя м „Дамовица”

Стопанисва се: от МО

Имотът е включен в капитала на дружество „ТЕРЕМ” ЕАД-София, на основание на Разпореждане №18/17.04.1998г. на МС.

Представлява част от имота по т.3 със 103 598 кв.м застроена и незастроена площ (скица №1568/12.10.98г. на и-е Кадастръ на под. 34160) от която 23 970 кв.м застроена площ с 39 бр. сгради от 1 до 4 етажа – год. на застраяване 1918г. до 1984г. предимно масивна конструкция.

- ❖ Към т.17 от АПДС №0071 - Забележки, е дописано: „За част от имота по т.3 – представляващ имот №000147 в зелището на с. Гурмазово по скица от 24.07.03г. с площ 1045.532 дка застроена и незастроена площ, с 16 сгради, е съставен АПДС №0577/05.08.03г.
- ❖ Към т.17 от акта – Забележки, е дописано още:
Във връзка с чл.71 от ЗДС за част от имота по т.3 са съставени: АПДС №0968/13.09.2006г. за ПИ №000218, АПДС №0969/06.12.2006г. за ПИ №000219.
Във връзка с чл.71 от ЗДС за част от имота по т.3 с площ от 330.148 кв.м, представляващ обособена част III е съставен нов АПДС №1469/19.07.2012г. за ПИ №000273.

2.

05.08.2003г. - АКТ №0577 ЗА ПУБЛИЧНА ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ,

одобрен от министъра на отбраната Николай Свиаров.

Според акта поземлен имот №000147 е собственост на Държавен поземлен фонд – МО, с местонахождение землището на с. Гурмазово по скица от 24.07.03г. с площ 1045.532 дка застроена и незастроена площ, застроен с 16 броя сгради, подробно описани в акта.

Граници и съседи към 05.08.2003г.:

000151 - др. тер. нестоп. – Държавен поземлен фонд – МО

000133 – полски път – Община Божурище

000167 – нива – МО, под. 18780

000124 - др. тер. нестоп. – Държавен поземлен фонд – МО

000132 - др. тер. нестоп. – Държавен поземлен фонд – МО

000197 – жп линия – на Министерството на транспорта
000195 – път III клас – на Министерството на транспорта
00136 – др. тер. нестоп. – Държавен поземлен фонд – МО
000195 – път III клас - на Министерството на транспорта
000120 – др. жп територия – на Министерството на транспорта.

22.04.2005г. - РЕШЕНИЕ №309 на Министерския съвет за обявяване на недвижим имот – публична държавна собственост, за имот частна държавна собственост в Софийска област.

Обявява за имот частна държавна собственост недвижим имот - публична държавна собственост, №000147, подробно описан в АПДС №0577/05.08.2003г. Съставен е АЧДС №2785.

3.

08.07.2005г. - АКТ №2785 ЗА ЧАСТНА ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ

Издаден по силата на чл.147 от ППЗДС

Актът съдържа:

➤ ОПИСАНИЕ НА ИМОТА:

Имотът е образуван от имот №000121.

Имот №000147 по КВС на с. Гурмазово, с площ 1 045 532 кв.м, застроен със:

1. Сграда №1 – КПП със ЗП 13.30 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване
2. Сграда №2 - склад със ЗП 202.40 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, построена през 1927г.
3. Сграда №3 - склад със ЗП 156.40 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване
4. Сграда №4 – техн. работилница със ЗП 220.80 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
5. Сграда №5 – работилница парашутна със ЗП 151.25 кв.м, метална конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
6. Сграда №6 – административна сграда със ЗП 245.43 кв.м, метална конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
7. Сграда №7 – хангар със ЗП 1506.34 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, построена през 1922г.
8. Сграда №8 – бивша аерогара със ЗП 125.88 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, заедно с ниско тяло със ЗП 13.40 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, построена през 1923г.
9. Сграда №9 – бивше спално със ЗП 152.35 кв.м, паянкова конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
10. Сграда №10 – баня със ЗП 25.96 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
11. Сграда №11 – парашутна зала със ЗП 219.20 кв.м, метална конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.

12. Сграда №12 – кухненски блок със ЗП 180.00 кв.м, метална конструкция, на 1 етаж и постройка на 1 етаж, със ЗП 9.50 кв.м, массивна конструкция, няма данни за годината на построяване.
13. Сграда №13 – склад и работилница със ЗП 155.52 кв.м, метална конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
14. Сграда №14 – трафопост със ЗП 33.81 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
15. Сграда №15 – хангар със ЗП 1830.00 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.
16. Сграда №16 – тоалетна със ЗП 5.20 кв.м, массивна конструкция, на 1 етаж, няма данни за годината на построяване.

Върху терена са изградени писта за излитане и кацане, рульожка и стоянка за самолети с обща ЗП 81 426 кв.метра /бетоново покритие/.

➤ ГРАНИЦИ

Север: имот 000124, 000132 на МО

Североизток: имот 00136 на МО и 000195 – път София-Божурище

Изток: имот 000120 – жп територия

Югоизток: имот 000151 на МО

Запад: имот 00052, 00018, 00060, 00059 – ниви частна собственост, и 000167 и 000124 на МО

➤ **ЦЕНА: 6 192 940 лева**

Бивш собственик – няма

Съсобственици – няма

Предишен съставен акт - №0577 на МО

Предоставени права на управление: Решение №309 на МС, предоставен от МО на 22.04.2005г.

*Актьят е съставен от арх. Красимира Тодорова Хрисантова

И е подписан от областен управител инж. Александър Григоров

➤ Приложена е СКИЦА на имот №000147, заверена на 15.01.2007г. с подпись и печат от началника на Общинска служба „Земеделие и гори” – Божурище, в която пише, че:

Имотът е собственост на ДЪРЖАВАТА – МО, Рег.№2902, гр.София

- документ: Молба по чл.15 ал.2 №1681 от 23.07.2003г.
- документ: Акт за държавна собственост №2785 от 08.07.2005г.

Площ: 1045.532 дка

Начин на трайно ползване: Летище.

Граници и съседи към 08.07.2005г.:

000120 – др. жп територия – на държавата

000195 – път III клас – на държавата

00136 – др. тер. нестоп. – на държавата – МО

000195 – път III клас – на държавата

000197 – жп линия – на държавата

000132 – др. тер. нестоп. – на държавата – МО

000219 – др. тер. нестоп. – на държавата – МО

000217 – др. тер. нестоп. – на държавата – МО

000218 – др. тер. нестоп. – на държавата – МО
000217 – др. тер. нестоп. – на държавата – МО
000167 – нива – МО
000133 – полски път – Община Божурище
000151 - др. тер. нестоп. – на държавата – МО

▪ **ПАРТИДА**

Общинска служба по земеделие и гори – гр. Божурище

ЕКАТТЕ 05027 (*EKATTE - Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици)

Регистър на земеделски земи, гори и земи
Землище на с. Гурмазово ЕКАТТЕ 18174

ПАРТИДА НА ИМОТ №000147, ОТКРИТА НА 24.07.2003 Г.

➤ Данни за имота с пълен №18174000147:

Площ по графика: 1045.532 дка

Площ по документ: 1045.532 дка

Начин на трайно ползване: Територия на въздушния транспорт/летище/

Вид на територията: за нуждите на транспорта

Вид собственост на имота: държавна публична

Възстановен по ЗСПЗЗ: съществ. собственост преди възстановяването
(*ЗСПЗЗ - Закон за собствеността и ползването на земеделските земи)

Координати на гранични точки

Имотът е получен чрез разделяне на:

Имот №000121, с площ 1963.218, собственик – държавата – МО, регистр. №2902

➤ **СОБСТВЕНИЦИ (основание за вписване)**

1. ДЪРЖАВАТА – МО, регистр. №2902

Начин на придобиване: делба, документи за собственост:

- Молба по чл.15 ал.2 от Наредба за поддържане и осъвременяване на картата на възстановената собственост, №1681 от 23.07.2003г., издаден от ОСЗГ гр.Божурище, за 1045.532 декара. Регистрация на 24.07.2003г.
- Акт за ЧДС, №2785 от 08.07.2005г., издаден от ОСЗГ гр.Божурище. Регистрация на 15.01.2007г.

Не е извършен въвод във владение.

(*НАРЕДБА №49 от 5 ноември 2004 г. за поддържане на картата на възстановената собственост. Издадена от Министерството на земеделието и горите. Обн. ДВ. бр.102 от 19 Ноември 2004г., попр. ДВ. бр.113 от 28 Декември 2004г.)

2005 ГОДИНА ПРЕПИСКА ПО ПРОЦЕДУРАТА ПО ЗАМЯНА

• На 07.06.2005г. е прието Разпореждане №6 на Министерския съвет.

Прието е във вида и параметрите от описаните по-долу комплект от документи, внесени в МС на 27.05.2007г. – проекти за Доклад на министъра и Разпореждане на МС, описание на държавните имоти, посочените параметри на заменяемите жилища – изисквания за година на строителство, зони в съответното населено място и цена на кв. метър, както и посоченият субект – министърът на от branата, който да разпореди замяната на описаните имоти съгласно описаните в Разпореждането изисквания.

27.05.2005г.

Писмо от Иван Гавrilov, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на от branата“.

Писмото съдържа пълния комплект от документи, внесен в Министерския съвет за обсъждане и приемане на разпореждане.

*(*Комплектованата документация съдържа разпоредителните действия с още 3 имота на МО, освен ПИ №000147, както беше направено уточнение в началото на изложението на настоящия доклад.)*

Съдържание на комплектовани документи за Разпореждането на МС:

- **Проект за ДОКЛАД на министъра на от branата** Николай Свиаров до МС, с който внася за разглеждане проект на Разпореждане на МС за замяна на недвижими имоти – частна държавна собственост, предоставени за управление на МО, с недвижими имоти – жилища, собственост на физически/юридически лица.

Справка за имот №000147:

1. Проект за Разпореждане на МС за имоти – частна държавна собственост, както следва:

А. Имот, намиращ се в землището на с.Гурмазово, с №000147 по плана за земеразделяне на землището на с.Гурмазово, представлядащ поземлен имот с площ от 1 045 532 кв.м, застроен с 16 сгради, предоставлен за управление на МО при пазарна цена не по-ниска от 10 240 600 лева, валидна до 20 август 2005г., определена от лицензиран оценител.

По силата на нотариален акт №12, том II, рег 1788, дело №3492 от 1939г. МО управлява имот №000147 – поземлен имот с 16 сгради, подробно описани в Акт за държавна собственост №0577 от 05.08.2003г.

С Решение №309 на МС от 22.04.2005г. имотът е обявен за частна държавна собственост. Използва се като аероклуб. Оценка: 10 240 600 лева.

Имотите са с отпаднала необходимост за МО и БА.

Съгласно чл.46а от ЗДС замяната на имот – ЧДС, предоставен за управление на МО, с балансова стойност над 500 хиляди лева, се извършва с решение на МС по предложение на министъра на от branата.

- **Проект за РАЗПОРЕЖДАНЕ на МС за замяната**

В т.1 – Да се извърши замяната на следните недвижими имоти – частна държавна собственост, подточка а) е описан имот №000147.

*Пистата не фигурира в описанието.

В т.2 – се упълномощава министърът на от branата да издаде заповед и да сключи договор за замяна на имотите.

В т.3 – са условията, на които трябва да отговарят предложените за замяна жилища:

Да са построени след 2000 г. и да не са панелно строителство

Да са със застроена площ от 60 до 90 кв.м

Да са разположени в следните градове, при цена на кв.м застроена площ, като за София, Пловдив и Варна да са разположени във II и III зона, в Бургас, Ст.Загора, Ямбол, Сливен, Казанлък и Карлово в I и II зона:

СОФИЯ: от 470 евро – в Люлин, Дружба и Надежда, до 520 евро – в Младост.

ПЛОВДИВ: от 400 до 481 евро.

В т.4 – Министърът на от branата да внесе доклад за замяната.

В т.5 – След извършване на замяната областният управител на Софийска област да отпише имотите пот.1 от актовите книги за държавна собственост.

Преписката съдържа и СПРАВКА ЗА КАРТОТЕКИРАНИТЕ военни и броя на наличните жилища, подписана от Христо Боев, директор на Дирекция „Недвижими имоти“:

Към м. май 2005г. броят на картотекиранияте военнослужещи и наличните жилища във ведомствения жилищен фонд на МО в по-големите гарнизони:

София – 3 763 военни – 501 жилища

Пловдив – 2 989 военни – 148 жилища

(справката съдържа данни за още 7 града)

СЪГЛАСУВАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

Съдържа становищата на всички министерства

02.06.2005г. – от Министъра на транспорта и съобщенията Николай Василев

01.06.2005г. – от Министъра на правосъдието Миглена Тачева

- тя отбелязва, че замяната се извършва не с Разпореждане, а с Решение на МС

Финансова обосновка – предложена от министъра на от branата за одобрение от министъра на финансите, където е записана оценка не по-ниска от 10 240 600 лева.

06.06.2005г. – от Министъра на земеделието и горите Нихат Кабил

- той единствено НЕ Е СЪГЛАСУВАЛ процедурата, със следния мотив:

За имот №000147 по плана за земеразделяне на землището на с.Гурмазово, представляващ поземлен имот с площ 1045.532 декара, включващ застроена и незастроена площ, описана в Акт за държавна собственост №0577 от 05.08.2003г. е необходимо да се изготви и одобри ПУП, на който да са нанесени сградите, съоръженията и прилежащите към тях площи, определени по Наредба №7 от 22.12.2003г. за правила и нормативи за устройство на отделни видове територии и устройствени зони. Свободните площи, ако има такива, като отделен имот/и на основание чл.24 ал.3 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, следва да се включат към Държавния поземлен фонд с решение на МС.

06.06.2005г. – от Министъра на вътрешните работи Румен Стоилов

06.06.2005г. – от Министъра на регионалното развитие и благоустройството Валентин Церовски

- той предлага да бъдат индивидуализирани имотите, предмет на замяната, собственост на физически или юридически лица.

03.06.2005г. – от Министъра на околната среда и водите Долорес Арсенова

- също като правосъдния министър, тя предлага формата на нормативния акт за замяна да не е Разпореждане, а Решение на МС

03.06.2005г. – от Министъра на образованието и науката Игор Дамянов

09.06.2005г. – от Министъра без портфейл Филиз Хюсменова

06.06.2005г. – от Министъра на младежта и спорта Васил Иванов

08.06.2005г. – от Министъра на здравеопазването Славчо Богоев

- също като правосъдния министър, той предлага формата на нормативния акт за замяна да не е Разпореждане, а Решение на МС

03.06.2005г. – от Министъра на финансите Милен Велчев

- съгласува и предлага одобрена финансова обосновка, подписана от зам.-министър Любомир Дацов на 20.05.2005г.

10.06.2005г. – от Министъра на външните работи Соломон Паси

- също като правосъдния министър, той предлага формата на нормативния акт за замяна да не е Разпореждане, а Решение на МС

15.06.2005г. – от Министъра по европейските въпроси Меглена Кунева

- също като правосъдния министър, тя предлага формата на нормативния акт за замяна да не е Разпореждане, а Решение на МС

23.06.2005г. – от Министъра на културата и туризма Нина Чилова

07.06.2005г. – от Зам.-министъра на икономиката Димитър Ивановски

22.06.2005г. - от Зам.-министъра на от branата Соня Янкулова до Главния секретар на МС Севдалин Мавров – информира го за адреса на имотите по приложение 1 и 2 – в район Витоша

01.07.2005г. – от Министъра на труда и социалната политика Христина Христова.

13.06.2005г. - На основание на Радпореждане на МС №6/07.06.2005 г. със Заповед №3С-226 на министъра на от branата е наредено да започнат преговори за извършване на замяна при параметрите, посочени в т.3 на разпореждането.

Посочено е в заповедта, че:

Към датата на замяната компетентен да извърши разпоредителната сделка е областният управител по местонахождението на имота, със съгласието на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Замяната е извършена на база на оценка на заменяеми имоти, извършена от лицензиран оценител. Наличието на жилищен фонд за нуждите на военни и цивилни служители на МО, БА и структурите на пряко подчинение на министъра е вменено като задължение на МО със ЗОВС.

28.06.2005г. – директорът на Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на от branата“ Иван Гаврилов изпраща на зам.-министъра на от branата Соня Янкулова, във връзка с Разпореждане №6 от 07.06.2005г.,

констативен протокол от 28.06.2005г. с окончательните списъци на свободните жилища в новостроящи се сгради.

30.06.2005г. – в МС е депозиран ДОКЛАДЪТ на министъра на отбраната относно замяната на недвижими имоти, заедно с проекта за разпореждане на МС, приложението с оценката на имотите и финансовата обосновка – по всяка точка от предложените за замяна имоти частна държавна собственост

- ❖ Към документация с дата **21.07.2005г.** от МО е приложено писмо от „Индустриален парк София” АД – доклад за проведени огледи на жилища, преговори със собствениците на сградите и сключване на предварителни договори за придобиването на апартаментите.

Фирмата поема разходите по оценката, извършена от лицензиран оценител, заплащане на значителна част от собствеността.

Поема ангажимент до края на март 2006г. да приключи строителството и предаването на апартаментите в завършен вид.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2005г.

2006 ГОДИНА **ПРЕПИСКА ПО ПРОЦЕДУРАТА ПО ЗАМЯНА**

❖ **ПРОТОКОЛ №52 от заседание на Министерския съвет, проведено на 21.12.2006 година. В извлечението от Протокола е записано:**

ДНЕВЕН РЕД, т. 63:

«Доклад относно предложение за продължаване на действията по замяна на недвижим имот – частна държавна собственост, намиращ се в Божурище и предоставен за управление на Министерството на отбраната, с недвижими имоти – жилища, собственост на „Индустриален парк София” АД»

РЕШЕНИЯ:

1. Министерски съвет одобрява доклада.
2. Процедурата по замяна на имот – частна държавна собственост, предоставен за управление на Министерството на отбраната, намиращ се в Божурище, с апартаменти, собственост на „Индустриален парк София” АД, да продължи в съответствие с новия ред в Правилника за прелагане на Закона за държавната собственост.

(Извлечение от Протокол №52/21.12.2006г. т. 63 - приложен)

*Решението е прието във вида и параметрите от описаните по-долу по хронологичен ред комплект от документи: проекти за Доклад на министъра и за ново Разпореждане на МС, в последствие - за Протоколно решение на МС (този термин – Протоколно решение, е използван в документите, внесени за обсъждане и гласуване на заседание на МС).

*Във връзка с промените в ППЗДС през 2006 година са извършени две съгласувателни процедури по подновяването на разпоредителните действия с имота – първо за ново Разпореждане на МС, след това – за гласуването на «Протоколно решение».

20.04.2006г. – ЗАПОВЕД на министъра на от branата Веселин Близнаков

Относно вътрешноведомствен регламент за замяна на имоти ЧДС в управление на МО срещу жилища, собственост на физически или юридически лица.

22.08.2006г. – ДОКЛАДНА ЗАПИСКА от зам.-министър Соня Янкулова до министъра на от branата Веселин Близнаков относно проекта за Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г. за замяната на имоти и Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г. за замяна на имоти с жилища.

За имот №000147 пише, че

„В процеса на изпълнение на Плана за организационно изграждане и модернизация на Въоръжените сили до 2015г., приет с ПМС №301 от 10.11.2004г., отпада необходимостта за нуждите на от branата от недвижим имот ЧДС, предоставен за управление на МО.

МС – с Разпореждане №6 от 07.06.2005г., прие да бъде извършена замяна на имота с жилища, с конкретно посочени параметри.

МС – с Разпореждане №9 от 13.07.2005г., за заменител се определя „Индустриален парк София” АД

С Постановление на Софийска военноокръжна прокуратура от 08.07.2005г. по преписка №В-1394/2005г. са преустановени всякакви действия по финализиране на сделката за замяна до приключване на проверката в СОВП. Но това основание преговорите са спрени и замяната не е финализирана.

С Постановление на Софийска градска прокуратура от 15.06.2006г., което не подлежи на обжалване отказва да образува предварително производство и е прекратена прокурорската преписка.

*(*Прокурорските преписки са описани по-долу в настоящия доклад, заверени копия от тях са приложени към доклада)*

За продължаване и финализиране на замяната се налага изменение на Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г. и Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г., поради изтичане на валидността на пазарните оценки на заменяемите имоти и прецизиране на имотите, които МО ще получи в замяна.

Извършването на замяната на държавния имот с жилища е в интерес на МО за решаването на жилищния въпрос на кадровите военнослужещи. Министерството ще получи 106 апартамента.

„Индустриален парк София” АД декларира, че в имота ще бъде изграден бизнес-парк. Това от своя страна ще доведе до инвестиции за икономиката на страната, подобряване на инфраструктурата и разкриване на нови работни места.

С олед на гореизложеното, предлагам проект на доклад до МС и проект за разпореждане.

Министърът на от branата Веселин Близнаков внася проект за Разпореждане на МС за изменение на Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г. и Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г.

ПРОМЕННИТЕ, в сравнение с процедурата от 2005 година, са както следва:

- увеличен е броят, а оттам и квадратурата на апартаментите – от 10 235.08 кв.м на 10 299.29 кв.м
- увеличава се стойността – от 10 300 000 лева на 11 590 369 лева.

Приложен е списък и описание на апартаменти в кв. Хаджи Димитър.

Оценката им е съгласувана с МФ.

22.08.2006г. – Писмо от главния секретар на МО Пламен Петков до всички министерства за нова съгласувателна процедура за продължаване на действията по замяната на имот №000147 срещу 106 апартамента и финализирането ѝ.

В ДОКЛАДА на министъра е записано, че:

За имота е имало две предложения: от „Индустриален парк София“ АД – 28.04.2005г., и от „Шангела“ ЕООД – 30.05.2005г.

Започват преговори с първия по време, с уговорката, че ако той не приеме условията на МО или не ги извърши в срок, ще се пристъпи към преговори с втория кандидат.

С Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г. е определен като заменител „Индустриален парк София“ АД.

Издадена е заповед на министъра на от branата за подготовка и организация за извършване на замяната. Назначена е комисия, която да одобри предложените жилища.

В края на юли 2005г. е подгответ проект на предварителен договор за извършване на замяната, който не е подписан от страните, тъй като с постановление на военна прокуратура преустановява процедурата.

- ❖ След постановлението на СГП, по силата на което процедурата трябва да продължи, е създадена **РАБОТНА ГРУПА** с представители от МС, МФ, Българската агенция за инвестиции и МО. Проведени са 2 срещи, направен е основен извод, че сделката е законосъобразна и целесъобразна.

За да се гарантира държавният интерес, работната група взема решение „Индустриален парк София“ АД да представи в Агенцията за инвестиции проект за изграждане на индустриален парк в имота, който да включва обема на инвестициите и срока за реализация на проекта.

Подготвен е проект за Решение на МС за изменение на двете разпореждания, в което са посочени актуалните пазарни оценки на заменяемите имоти и са конкретизирани апартаментите, които МО ще получи в замяна.

22.08.2006г. – проектът за Решение е изпратен за съгласуване на всички министерства.

23.08.2006г. - Главният секретар на МО Пламен Петков изпраща новия проект за Доклад до Главния секретар на МС Севдалин Мавров, с молба да бъде разгледан на заседанието на МС на 24.08.2006г.

Приложена е новата финансова обосновка, постъпила в МФ на 22.08.2006г.

Становището „няма възражения“ за финансовата обосновка е подписано от министъра на финансите Пламен Орешарски.

**Той препоръчва при внасяне на доклада в МС към него да бъдат приложени и съответните оценки.*

25.08.2006г. - Главния секретар на МС Севдалин Мавров изпраща писмо на министър Веселин Близнаков, с което го уведомява, че преписката не е комплектована според изискванията и сроковете по внасяне, разписани в Устройствения правилник на МС, приет през 2005г.

Приложени са съгласувателните становища на министрите:

МДААР – Николай Василев

МТСП – Емилия Масларова

МВР – Румен Петков

МДПБА – Емел Етем

МВнР – Ивайло Калфин

МОН – Даниел Вълчев

МТ – подписано от зам.-министър Весела Господинова

МП – Георги Петканов

МЗГ – Нихат Кабил

МЕВ – Меглена Кунева

МФ – Пламен Орешарски - *препоръчва да бъдат приложени и съответните оценки*

МОСВ - подписано от зам.-министр Чавдар Георгиев

МРРБ – Асен Гагаузов – с бележка, че към преписката не са приложени актовете за държавна собственост

МК – Стефан Данаилов

МЗ – Радослав Гайдарски

- 31.08.2006г. – писмо от министъра на икономиката и енергетиката Румен Овчаров до министъра на отбраната Веселин Близнаков, във връзка със съгласувателната процедура.

Министърът на икономиката и енергетиката уведомява министъра на отбраната, че НЕ СЪГЛАСУВА представения проект за доклад до МС, със следните мотиви:

„Към терена, възлизащ на над 1000 декара със сгради, се проявява изключително голям интерес за изграждане на индустриален парк от пролетта на 2003г., като някои от инвеститорите са представили проектите си и в Министерството на икономиката и енергетиката. Големият интерес се определя и от факта, че теренът е с такъв мащаб и разположение, вкл. инфраструктура, че позволява реализацията на атрактивен индустриален парк в близост до столицата, осигуряващ необходимия квалифициран персонал и същевременно транспортна връзка до европейски пазари.

Предложението за замяна на този атрактивен имот срещу жилища на стойност около 11 млн. лева и „декларация” за изграждане на индустриален парк противоречи на пазарните принципи. Не на последно място е и неблагоприятната предства, която се създава за инвестиционния климат в страната пред чуждестранните компании.

Във връзка с гореизложеното предлагам:

Да се проведе публичен търг за продажба на имота с предназначение изграждане на Индустриски парк, като по този начин ще се сключи и договор, гарантиращ изпълнението на проекта.

От друга страна, с получените средства биха могли да се закупят жилища за военнослужещите или да се възложи изграждането им с обществена поръчка”.

04.09.2006г. – писмо от Костадин Сирлешов, началник на кабинета на министъра на отбраната до:

Филип Боков, началник на кабинета на министър-председателя

Стоян Сталев, изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции

Нина Ставрева, началник на кабинета на министъра на финансите.

Относно: обсъждане на инвестиционните намерения на „Индустриален парк София” АД

В писмото пише, че:

„Във връзка с подготовката за приемане на проект за разпореждане на МС за изменение на РМС №6 за замяна на имот ЧДС с апартаменти, собственост на дружеството, с оглед на последващото осъществяване на италианската инвестиция, финансирана от Булбанк АД, и предвид искането на министър-председателя Сергей Станишев за осъществяване на координираща среща във връзка с проекта”, тримата адресати следва да определят свои представители за дискусията, която ще се проведе на 07.09.2006г. в МО.

*Изпратена им е цялата нова преписка по сделката.

На 15.09.2006г. – с ПМС №254 е приет Правилник за прилагане на ЗДС.

По силата на § 6 от преходните и заключителни разпоредби на Правилника незавършените производства по разпореждане с имоти – държавна собственост, следва да се довършат по установения в Правилника ред- за конкретния случай това е чл.61 ал.1 от ППЗДС.

Според тази разпоредба замяната на имот ЧДС, с данъчна оценка до 1 000 000 лева, се извършва от областния управител, със съгласието на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Данъчната оценка на държавния имот според Удостоверение, изх.№0806-50/13.01.2006г., е в размер на 256 689.70 лв.

С оглед на тези промени в законодателството отпада необходимостта от изменение на Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г. и Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г.

Преписката следва да бъде изпратена по компетентност на Областния управител на Софийска област.

Изложени са и мотивите за целесъобразността на замяната, които са съгласно приетата Стратегия за развитие на социалната политика до 2015г. и нуждата от около 18 000 жилища за кадрови военнослужещи. Отбелязано е, че замяната няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Посочен е и ефектът за националната икономика от бъдещия индустриски парк.

- С оглед на изложеното министърът на отбраната предлага:
«Министерски съвет да вземе следното ПРОТОКОЛНО РЕШЕНИЕ»:

«МС реши процедурата по замяна на имот ЧДС, предоставен за управление на МО, с апартаменти, собственост на „Индустриален парк София” АД, да продължи в съответствие с новия ред, установлен в ППЗДС».

Приложена е справка със становищата на министрите:

- **МФ препоръчва**, предвид изтеклата оценка:
 1. да се направи пълен анализ на замяната, с оглед достигане на цени, съобразени с пазара
 2. да се направи анализ на евентуалното разходване на бюджетни средства за изграждане на довеждаща инфраструктура, ако замениителят получи сертификат за клас инвеститор.

По тези две препоръки:

1. Изгответи са пазарни оценки от лицензиран оценител, съобразени с пазарните цени.
 2. Замениителят не е от кръга на лицата, посочени в Закона за наследяване на инвестициите. Този смисъл не се предвижда допълнително разходване на бюджетни средства
- **Не са дали становище**: МИЕ, МК, МОН, МЗ, Министерството по европейските въпроси
 - **Министерството на транспорта съгласува със забележка**:

Не е мотивирана нуждата от такова решение. Новият ППЗДС не изисква МС да разрешава продължаване на процедурата, започната по стария ППЗДС.

Коментарът към това съгласувателно становище е, че забележката е законосъобразна и се приема с мотив, че се предлага Протоколно решение на МС, с което се разрешава извършването на замяната.

Протоколното решение е подгответо в изпълнение на оперативно заседание на МС, проведено на 02.11.2006 година.

18.09.2006г. – второ писмо от Костадин Сирлещов, началник на кабинета на министъра на отбраната до:

Филип Боков, началник на кабинета на министър-председателя
Стоян Сталев, изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции
Нина Ставрева, началник на кабинета на министъра на финансите.
за втора дискусия, която ще се проведе на 21.09.2006г. в МО.

21.09.2006г. – писмо от зам.-министъра на отбраната Соня Янкулова до директора на Дирекция „Правна“ на МС Галина Маринска, в което са описани резултатите от работната среща в МО, на коята е обсъждана замяната.

По молба на съветника от кабинета на министър-председателя Калин Славов, зам.-министър Янкулова изпраща на г-жа Маринска 10 документа:

1. Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г.
2. Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г.
3. Заповед на министъра на отбраната №ЗС-226 от 13.06.2005г., (с която Николай Свинаров разпорежда да започнат преговори за извършване на замяната и възлага на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО“ да извърши подготовката и организацията по замяната и да назначи комисии за одобрение на предложените жилища. Контролът по тази заповед е възложен на зам.-министър Янкулова)
4. Постановление на Софийска военноокръжна прокуратура от 08.07.2005г
5. Постановление на Софийска градска прокуратура от 15.06.2006г.
6. Пазарна оценка на имот №000147 от април 2005г.
7. Пазарна оценка на имот №000147 от април 2006г.
8. Пазарна оценка на апартаментите в район Витоша – София
9. Заповед на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО“
10. Констативни протоколи (5 броя) за състоянието на жилищата.

В приложението присъства и

ДОГОВОР от 14.06.2005г. между министъра на отбраната и „Индустриален парк София“ АД, съгласно който „министърът на отбраната ще сключи с дружеството договор за замяна“.

Пазарната оценка, посочена в този документ, е 10 240 600 лева, валидна до 20.05.2005г.

„Индустриален парк София“ АД се задължава да предложи за оглед имоти, с цел одобряването им от министъра. Тяхната пазарна оценка следва да съответства на пазарната оценка на заменяемия имот.

С този Договор страните се обвързват до подписане на окончателния договор за замяна.

25.10.2006г. - Министър Веселин Близнаков с писмо до министър-председателя докладва изводите от двете работни срещи, че сделката е законосъобразна и целесъобразна и на терена, предмет на замяната, ще бъде изграден индустриален парк.

Приложени са материали по сделката, които включват и:

Референции от Булбанк за компанията,

Акционерите на дружеството,

ТЕХНИЧЕСКИ ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК, ПАМЕТНА БЕЛЕЖКА от проведените работни срещи.

31.10.2006г. - Главният секретар на МО Пламен Петков изпраща до Главния секретар на МС Севдалин Мавров

Доклад от министъра на отбраната относно извършените действия по замяна на имота, с молба материалите да бъдат включени в заседанието на МС на 02.11.2006г.

Комплектът от документи съдържа:

1. Заповед за оглед на апартаментите от 20.06.2006г
2. Протокол от огледи, на които дружеството е предоставило:
 - актуални данъчни оценки
 - актуални удостоверения за тежести
 - натарнални актове
 - строителни книжа и разрешения за ползване
3. Доклад на министър Близнаков, с който информира МС за извършените до този момент действия по замяна на имота
4. Изисквания към фирмите заменители – изработени от ИА „Държавна собственост на МО“ – описани са подборно и изискванията за апартаментите – като квадратура, разположение, година на строеж, степен на завършеност и всички необходими документи за тях, които трябва да бъдат предоставени.
5. Заповед на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО“, с която определя състава на комисии, които да определят фактическото състояние на апартаментите в София, Варна, Пловдив, Карлово, Бургас, Сливен, Казанлък, Ямбол и Стара Загора.
6. Заповед на министъра на отбраната №ЗС-226 от 13.06.2005г. за започване на преговори
7. Докладна записка от зам.-министър Соня Янкулова от 13.06.2005г. за пристъпване към преговори, в която предлага за имот №00147 да се пристъпи към преговори с „Индустриален парк София“ АД
8. Докладна записка от изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО“ Иван Гавrilov Иванов за постъпилите предложения от кандидати за 4 имота, първият от които е имот №00147 и предложението му с кой от кандидатите да започнат преговори
9. Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г. – в него са фиксирани и цените на апартаментите, по градове.
10. **ЕКСПЕРТНА ОЦЕНКА** на целия имот №000027
 - Възложител на оценката е ИА „Държавна собственост на МО“

- Изпълнител е СД „АЛЕНДА – Йорданови и сие”, София, с управител ст.н.с. инж. Асен Николов.

Към 17.05.2005г., валидна 6 месеца: **ПАЗАРНА ЦЕНА: 8 780 682 лева**

11. Писмо от 29.06.2005г. на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО“ Иван Гаврилов до зам.-министър Соня Янкулова, с приложение на **3 обобщени констативни протокола – от 22, 27 и 28 юни 2005г.**, за извършени огледи на жилищата, с подробно описание на всяко от тях – по райони на местонахождение, и фактическото им състояние.
- с резолюция на зам.-министъра да се подготви окончателното становище за апартаментите, обект на замяната.

**Комплектът съдържа и подробни протоколи за жилищата*

24.11.2006г. - Главният секретар на МО Пламен Петков изпраща до Главния секретар на МС Севдалин Мавров проект за ПРОТОКОЛНО РЕШЕНИЕ за продължаване на процедурата по замяна, с молба да бъде разгледано на заседанието на МС на 30.11.2006г.

Прилага документацията по съгласувателната процедура.

В становището на финансия министър, подписано от главния секретар на министерството Росен Асенов, пише:

През август МФ е съгласувало процедурата, като е обърнато внимание на липсата на съответните оценки.

Видно от новите материали е, че пазарната цена на заменяемия имот е 11 500 500 лева, но оценката е валидна към 25.10.2006г., който към датата на внасяне на материалите е изтекъл.

В тази връзка министърът на финансите препоръчва да се направи нова оценка.

29.12.2006г. – МЕМОРАНДУМ, подписан от МО, МРРБ и „Индустриален парк София“ АД, на основание на Протоколно решение на МС по т.3 от ПРОТОКОЛ №52 от 21.12.2006г., за извършване на замяната на имот №000147.

Страните се споразумяват да си сътрудничат за постигане на целта на меморандума и да изпълнят решението на МС, по възможност до 15 януари 2007г.

Подписали са се министрите Веселин Близнаков и Асен Гагаузов, както и представителят на дружеството Франческо Джакомин.

ДОКУМЕНТИ, придвижаващи Меморандума

1. Протокол №52 от заседанието на МС на 21.12.2006г.
2. Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г.
3. Разпореждане №9 на МС от 13.07.2005г.
4. Проектът за Заповед на областния управител за извършване на замяната – с описание на апартаментите

**на стр. 51 и 52 от проекта е описането и оценката за държавния имот*

ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2006г.

2007 ГОДИНА
ПРЕПИСКА ПО ДОГОВОРА ЗА ЗАМЯНА

-
- **На 06.07.2007г. ЗАМЯНАТА е финализирана** с подписането на Договор за замяна на недвижим имот, склучен по реда на ЗДС между областния управител на Софийска област и „Индустриален парк София” АД.

**Подписането на договора е подготвено и финализирано според описаните по-долу разпоредителни действия.*

23.01.2007г. - Писмо от МО, подписано от министър Веселин Близнаков, до Областния управител, с копие до ИА „Държавна собственост на МО”, с което ги уведомява за Решения №6 на МС от 07.06.2005г. и №9 от 13.07.2005г., Меморандум №РД-65-9/29.12.2006г. и Протокол №52 от 21.12.2006г., с които е определен за замяна имотът от 1 045 532 кв.м в с. Гурмазово.

Имотът е описан подробно.

ИЗГОТВЕНАТА ПАЗАРНА ОЦЕНКА от независим лицензиран оценител, която **към януари 2007г. е 12 747 600 лева без ДС.**

**Приложено е описание на апартаментите.*

26.02.2007г. - Писмо от Областния управител до МПРБ, с което му изпраща постъпилото от МО искане, в което е определен имотът за замяна, заедно с проекта за заповед за замяна и пазарната оценка, както и описание на апартаментите.

03.04.2007г. - **Писмо от МПРБ**, подписано от министър Асен Гагаузов – до областния управител Емил Иванов, с копие до министъра на от branата Веселин Близнаков и до изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО” Ц. Пантелеев.

- уведомява ги, че

„Посочената пазарна цена на терена е занижена и не съответства на действителните цени на пазара на имоти, сходни по площ, местонахождение и характеристики. Стойността на терена е по-ниска от ползванието за сравнение цени на земеделски земи, близки по местонахождение и площ. При формиране на пазарната цена не е отчетен фактът, че имотът е с изградена инфраструктура.

Пазарната цена на писта за излитане и кацане, рульожка и стоянки за самолети също е занижена без да са посочени аргументи за това, доказателства и съпътстващи ги изчисления.

След извършване на корекции на пазарната цена на държавния имот, които следва да са отразени и в проекта на предложената от Вас заповед, преписката ще бъде поставена отново на разглеждане.”

03.05.2007г. - **Писмо от МПРБ**, подписано от зам.-министър Калин Рогачев – до министъра на от branата Веселин Близнаков, с копие до областния управител Емил Иванов и до изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО” Ц. Пантелеев.

- за изготвяне на нова пазарна оценка, тъй като старата е изготвена в съответствие с отменения Правилник за прилагане на Закона за държавната собственост.

11.05.2007г. – писмо от изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО” - ЦАКО ПАНТЕЛЕЕВ

До министър Асен Гагаузов и до областния управител Емил Иванов, допълнение към писмото от 27.02.2007г.

Актуализирана пазарна оценка на имот №000147

14.06.2007г. - Писмо от МРРБ до областния управител, с което се дава съгласие за замяната – подписано от министър Асен Гагаузов.

22.06.2007г. – Заповед на областния управител, във връзка с искането, постъпило от МО и полученото съгласие на МРРБ, нарежда да се извърши замяната.

Описани са подробно апартаментите, обект на замяната, със съответната експертна и данъчна оценка на всяко от жилищата.

- **На 06.07.2007г. ЗАМЯНАТА е финансирана** с подписването на Договор за замяна на недвижим имот, склучен по реда на ЗДС между областния управител на Софийска област и „Индустриален парк София” АД, съгласно който в замяна на прехвърления недвижим имот „Индустриален парк София” АД предоставя на МО, чрез областния управител на Софийска област, 79 апартамента (72 апартамента и 7 ателиета) в София и 27 апартамента (22 апартамента и 5 ателиета) в Пловдив.

Договорът е вписан на 09.07.2007г. – том I, №250, входящ регистр. №1222, Партида 2502, 16917

Изготвената пазарна оценка на имота към 10.05.2007г. е 13 153 918 лева. Данъчна оценка – 130 377.80 лв.

Описани са подробно апартаментите, обект на замяната.

Приложени са платежните нареддания за направените плащания във връзка с договора.

25.07.2007г. – Писмо от началника на кабинета на министър-председателя - Филип Боков, до министъра на отбраната Веселин Близнаков, във връзка с парламентарно питане за замяната, отправено от депутата Евгени Чачев, с искане да се изпрати копие от договора за замяна.

03.08.2007г. - Заповед на областния управител на Софийска област Емил Иванов, с която нареджа да се отпише от актовите книги за държавни имоти – частна държавна собственост в полза на „Индустриален парк София” АД недвижим имот №000147.

- с приложена Данъчна декларация по чл.17 ал.1 от ЗМДТ за дължимия данък върху недвижимия имот, издадена от Община Божурище на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО”

17.12.2007г. - Приемо-предавателен протокол – опис, съставен в изпълнение на Заповед №РД-09-393/04.12.2007г. на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО”, на основание Договор за замяна от 06.07.2007г. между областния управител на Софийска област и Индустриски парк София АД.

Описани са имот №000147 и всички апартаменти в София и Пловдив.

Пистата се появява в описанието – още в началото: „имот №000147....с площ от 1 045 532 кв.м, застроен с 16 сгради, както и изградените върху терена писта за излитане и кацане, рульожка и стоянки за самолети с обща ЗП 81 426 кв.м”.

С приемо-предавателния протокол е извършен фактически въвод във владение на новия собственик.

С приемо-предавателните протоколи до 05.02.2008г. от ИА „Държавна собственост на МО” са приети апартаментите и ателиетата, предмет на договора за замяна.

19.12.2007г. – писмо от изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО” - Цако Пантелеев до зам.-министъра на отбраната Радослав Бозаджиев

Съдържа становище относно отмяна на Разпореждания №6 и №8 на МС за замяна по реда на чл.45 от ЗДС

За недвижими имоти №000147, 000130, 000027, 000024, обект на РМС.

В становището е записано, че към момента и открита и финализирана процедура по замяна на поземлен имот №000147 срещу апартаменти, собственост на Индустриски парк София АД.

Описано е движението на процедурата и по другите имоти

Приложени са и писмата до кандидатите, изпратени във връзка с огледите на апартаментите.

- Приложена към процедурата по подписването на договора е и цялата **ФИРМЕНА ДОКУМЕНТАЦИЯ** на „Индустриски парк София” АД, която е неразделна част от договора за замяна на имот №000147 с имоти собственост на дружеството.

Предоставената документация съдържа:

1. Фирмени документи на „Индустриски парк София” АД
 - 30.12.2005г. – СГС Решение №3
 - 13.07.2005г. – СГС Решение №2
 - 11.04.2005г. – СГС Решение №1
 - 21.12.2006г. – СГС Удостоверение №2
 - Пълномощно – Хермес Фрапе, да представлява дружеството.
 - Декларация за данъчна регистрация на „Индустриски парк София” АД.
 - Решение на дружеството да продължи и приключи процедурата по замяна.
 - Решение на дружеството с Приложение – пълен опис на апартаментите, обект на замяната.

- Решение на дружеството за придобиване на апартаментите чрез покупка или друга подходяща сделка.
 - Решение на дружеството, с което упълномощава и възлага на Франческо Джакомин във връзка с всички въпроси по замяната, както и Мауро Сброджи и Хермес Фрапе.
 - Решение на дружеството
 - Решение на дружеството с Приложение – пълен опис на апартаментите, обект на замяната.
 - 28.06.2005г. - Решение на борда на директорите на дружеството (на английски език) за замяната, в което е записано, че общата стойност на апартаментите, придобити по определена от лицензиран оценител стойност, не трябва да бъде по-малка от 10 240 600 лева, както е записано в Решението на МС №6 от 07.06.2005г.
-

■ **На Комисията беше предоставена от Областния управител и пълната документация, касаеща ЗАМЕНЯЕМИТЕ ЖИЛИЩА ПО ДОГОВОРА:**

Удостоверенията за данъчните оценки на заменените апартаменти

по чл. 264 ал. 1 от ДОПК, изгответи от Дирекция "Приходи и администриране на местни данъци и такси" на Столична община – райони Овча купел, Искър, Младост, Витоша, Студентска, Подуяне, както и от Община Пловдив, издадени на основание на чл.3 от Приложение №2 към ЗМТД и чл. 264 ал. 1 от ДОПК

Документи за вписането на апартаментите:

На 14.01.2007г. и 19.01.2007г. – Агенция по вписванията ТЗ Служба по вписванията – Пловдив

На 11.08.2006г. – Агенция по вписванията

Нотариалните актове на апартаментите, закупени от „Индустриален парк София”:

15.12.2005г.

БЪЛГЕРИЙН АМЕРИКЪН ПРОПЪРТИ МЕНИДЖМЪНТ ЕООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

20 апартамента в София

10.09.2005г.

СД „МИКРОН-КАРАИЛАНСКИ-ЙОСИФОВ СИЕ”

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

11 апартамента в Пловдив

15.09.2005г.

„РИГЕЛ-С“ ООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

4 апартамента в Пловдив

15.09.2005г.

Найден Симов Куцев

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

ателие в Пловдив

21.12.2005г.

„РИГЕЛ-С“ ООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

Дворно място в Пловдив с новопостроени едно-, три- и четириетажна жилищна сграда.

15.09.2005г.

„КАМИС 2002” ООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

6 апартамента в Пловдив

15.09.2005г.

Петя Димитрова Спасова

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

2 ателиета в Пловдив

15.09.2005г.

Румен Найденов Куцев

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

2 ателиета в Пловдив

20.09.2005г.

„ТОП СТРОЙ 2003” ЕООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

32 апартамента в София

04.10.2005г.

„БРЕВАС” ООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

6 ателиета в София

20.09.2005г.

Иван Николов Дрънгов

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

4 апартамента в София

20.09.2005г.

Иван Николов Дрънгов

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

4 апартамента в София

27.04.2006г.

БЪЛГЕРИЙН АМЕРИКЪН ПРОПЪРТИ МЕНИДЖМЪНТ ЕООД

Продава на ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ АД

Идеални части към апартаментите в София

ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2007г.

ПРЕПИСКА ОТ 2008 ГОДИНА

28.01.2008г. – писмо от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на от branата“ - Цако Пантелеев
До началника на кабинета на министър-председателя – Филип Боков, с копие до началника на политическия кабинет на министъра на от branата – Б. Райчинова,

В отговор на писмо от кабинета на министър-председателя от 17.12.2007г.

Описват се извършените до този момент действия по замяна на имотите в землището на с.Гурмазово

Приложено е и писмото от 11.05.2007г. на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО“ до министър Асен Гагаузов и до областния управител Емил Иванов, допълнение към писмото от 27.02.2007г., което съдържа Актуализирана пазарна оценка на имот №000147.

ПРЕПИСКА ОТ 2010 ГОДИНА

Както е записано в становището на МО, предоставено на Комисията:

„Две години след сключване на сделката, върху имота е наложен практически безсрочен ограничителен режим по реда на чл.59 ал.4 от Закона за културното наследство - със заповедта на министъра на културата от 05.07.2010г., с която имотът е деклариран като „историческа културна ценност – комплекс“ с предварителна категория „национално значение“.

Следват дела, заведени от „Индустриален парк София“ АД срещу тази заповед. Води се активна кореспонденция и многократни срещи между собственика и МО, на които са обсъждани различни варианти за замяна на имота с удовлетворяващи дружеството имоти“.

*(*Обстоятелствата около процедурата по обявяване на летището за паметник на културата са описани в Раздел III на настоящия доклад.)*

ПРЕПИСКА ОТ 2012 и 2013 ГОДИНА

Както беше констатирано от предоставената на Комисията документация от Министерството на от branата, водена е активна кореспонденция и са провеждани многократни срещи между собственика на имот №000147 и Министерството на от branата във връзка с извършването на евентуална нова замяна.

- **ЕВЕНТУАЛНА НОВА ЗАМЯНА** – с други имоти на МО, различни от имот №000147, обсъждана между дружеството-собственик на имота и Министерството на от branата, е следвало да се осъществи с Решение на МС, съгласно чл.12, ал.4 т.2 от ЗКН, поради обстоятелството, че обектът е със статут от „национално значение“

*(*Такова обстоятелство - че обектът е със статут от „национално значение“, не е било валидно към момента на водените преговори за нова замяна, както е констатирано в настоящия доклад съгласно решението на Върховния административен съд, тъй като процедурата по ЗКН не е започвала и има само декларационен акт на министъра от 2010г. Към момента на обсъждане на новата замяна обаче все още се водят дела и ВАС не е произнесъл окончателното си решение, което отменя заповедта на министъра на културата.*

Обстоятелствата около процедурата по ЗКН, както и решенията на ВАС, са описани в Раздел III на настоящия доклад).

- Във връзка с предлаганата нова замяна, на една от работните срещи, както е видно от предоставените на Комисията документи, се стига до решение одобрените от „Индустриален парк София“ АД имоти по новата замяна да бъдат предоставени от Министерството на от branата на Министерството на културата с Разпореждане на МС, което следва да финансира процедурата като прецизира параметрите по стойността на заменяемите имоти.

19.12.2012г. – Писмо до Индустрислен парк София, подписано от Иван Пейков, директор на Дирекция „Инфраструктура на от branата“

Във връзка с проведени срещи и осъществена кореспонденция, свързани със замяната на придобит имот от Индустрислен парк София, който попада в обхвата на „Исторически комплекс – летище Божурище“, с подходящи за Вас имоти с отпаднала необходимост за МО.

На среща, проведена на 29.11.2012г., се постигна договореност за предоставяне допълнително на терени, намиращи се в София или в непосредствено близост, дори и със скромни размери, когато същите са разположени в рамките на града.
В тази връзка Дирекция „Инфраструктура на от branата“ предлага списък с 37 имота.

31.01.2013г. – Искане за посещение на български и чуждестранни граждани във войскови райони – изредени са номерата на 9 района, за времето от 01 до 28 февруари 2013г.

05.02.2013г. – Писмо до Индустрислен парк София, подписано от Иван Пейков, директор на Дирекция „Инфраструктура на от branата“

Във връзка с получени на 17.01.2013г. лични данни на представители на Индустрислен парк София, които да присъстват на огледите, ги уведомява, че с разрешение на МО и ДАНС имат право на достъп за оглед от 04.02.2013г. до 28.02.2013г. на изброени в списък 14 имота, с придружител от Централно военно окръжие.

05.02.2013г. – искане за достъп за посещение.

На 07.03.2013г., с писмо рег.№ 13-00-2052 до министъра на културата са предложени безвъзмездно да бъдат предоставени на Министерството на културата следните имоти:

1. Поземлен имот – незастроен ПИ 000024 – с. Гурмазово, с площ 135 901 кв. м земеделска територия – съставен АЧДС на 09.07.2003г.
2. Поземлен имот – незастроен ПИ 000199 – с. Гурмазово, с площ 71 890 кв. м земеделска територия – съставен АЧДС на 11.11.2010г.
3. Недвижим имот – бивш казармен район – кв. Обеля, с площ 61 331 кв. м земеделска територия – съставен АЧДС на 11.11.2010г. урбанизирана територия, застроен с 48 сгради със ЗП 13 554 кв.м – съставен АЧДС на 01.08.2010г.
4. Недвижим имот – бивш казармен район – район Младост, с площ 52 801 кв. м земеделска територия – съставен АЧДС на 11.11.2010г. урбанизирана територия, застроен с 33 сгради със ЗП 8 360 кв.м – няма актуален АЧДС.

- При получаване на официално искане от МК за посочените имоти, МО е следвало да подготви проект за Решение на МС за прехвърляне на тези имоти на МК.
-

Допълнително на „Индустриален парк София“ АД са предложени още 14 имота за оглед иоценка. От Дирекция „Инфраструктура на от branата“ на МО са информирали дружеството за възможността от 7 май до 17 май 2013 г. да извършат оглед на посочените имоти.

20.03.2013 – Писмо до Индустрислен парк София, подписано от Иван Пейков,
директор на Дирекция „Инфраструктурна от branата“

Във връзка с тяхно писмо от 06.03.2013г. „относно процедурата по замяна на „Исторически комплекс – летище Божурище“ ги информира, че

- **с писмо от 07.03.2013г. от Министерството на от branата до министъра на културата са предложени безвъзмездно да бъдат предоставени в управление на Министерството на културата следните имоти:**

- незастроени терени №000024 и №000199 в Гурмазово
- недвижим имот – бивш казармен район с 48 сгради, в Обеля
- недвижим имот – бивш казармен район с 33 сгради, в Младост.

- **При получаване на официално искане от МК за посочените имоти, МО ще подготви проект за решение на МС за тяхното прехвърляне.**

Дирекция „Инфраструктура на от branата“ ще осигури на достъп за оглед на имотите, посочени в писмата от 19.12.2012г. и 05.02.2013г. в периода 25 март–05 април 2013г.

19.04.2013 – Писмо до „Индустриален парк София“ АД, подписано от Иван Пейков, директор на Дирекция „Инфраструктурна от branата“

Във връзка с тяхно писмо „относно процедурата по замяна на „Исторически комплекс – летище Божеруще“ ги информира, че предвид възникналите непредвидени обстоятелства за пропуснати дати за посещение на имотите – посочени с писма от дирекцията от 19.12.2012г. и 05.02.2013г., дирекцията има възможност да организира огледа в периода 07-17.05.2013г. и да изпрати двама свои представители. Изредени са номерата на имотите, обект на огледа, - общо 21 броя. 17 от тях са описани подробно в писмата от дирекцията от 19.12.2012г., останалите 4 са описани в писмата от 05.02.2013г.

В писмата се казва още:

„Относно желанието Ви да се предоставят допълнителни имоти за завършване на цялостното портфолио за замяна, Ви предлагаме въпросът да се коментира след извършване на огледа на гореописаните имоти.“

С решения от 24.04.2013г. и 03.12.2013г. – Върховният административен съд отменя заповедта на министъра на културата, с която обектът е деклариран като недвижима културна ценност, поради допуснати съществени нарушения при издаването ѝ.

С решението на петчленния състав на ВАС е разпоредено връщане на преписката на министъра на културата, който е компетентния орган за провеждане на цялата процедура по предоставяне на статут на недвижима културна ценност, част от която се явява отменената заповед за деклариране на обекта.

С отпадане на заповедта за определяне на предварителна класификация на обекта по ЗКН ОТПАДА И ОГРАНИЧИТЕЛНИЯТ РЕЖИМ ЗА „ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ” АД ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ИМОТА.

**Ограничителният режим е отпаднал и по давност – дори ако заповедта на министъра е призната за законосъобразна и е последвала процедура по даване на статут на обекта по ЗКН, срокът на ограничителния режим е 3 години от декларационния акт на министъра на културата, издаден на 05.07.2010г.*

-
- **На 29.08.2013г., на проведен разговор между министър-председателя Пламен Орешарски и посланика на Италия г-н Марко Контичели,** е разглеждана позиция на „Индустриален парк София” АД за решаване на спорните проблеми. Предлага се компромисно решение – промяна на проекта: вместо индустриски парк, да се изгради Музей на авиацията, което би позволило на „Индустриален парк София” АД да запази статута на закупената територия, обявена за паметник на културата.

На 07.11.2013г. - По време на заседанието на Комисията по културата и медиите, проведено на тази дата, представителят на Инициативния комитет Борис Бонев казва: „С министър Аню Ангелов сме говорили, той каза: в напреднала фаза са преговорите, те са съгласни да заменим летището с друга земя”.

На същото заседание народният представител Красимир Велчев казва: че „три години и половина, включително тук сме водили разговори и със собствениците, и с италианския посланик, и с евродепутати от ЕНП, които също искаха да разрешим да се строи на това летище. Бившият премиер Борисов беше определил свой съветник, който се занимаваше изключително само с това летище. И тъй като ние имахме воля и това е нормално като хора, които се отнасят отговорно към управлението на държавата, искахме да заменим, не да го одържавим и да им кажем да си отиват, защото това все пак са чужди инвеститори, а България се нуждае от инвеститори, предлагахме им срещу този терен, който е обявен за земеделска земя девета степен и е 1040 декара, ние им предлагахме 2000 декара и то по-качествена земя”.

ПРОКУРОРСКИ ПРОВЕРКИ

Параметрите на сделката са проверявани от прокуратурата в продължение на една година (2005-2006г.). На 15.06.2006г. с постановление Софийска градска прокуратура отказва да образува предварително производства и преписката е

прекратена. Процедурата по замяна е продължила (както е видно и от Протокол №52 на МС от 21.12.2006 г. т. 63)

- **Фактите, установени от Комисията по всички прокурорски преписки, касаещи имотите, описани в Разпореждане №6 на МС от 07.06.2005г.:**
-

СОФИЙСКА ВОЕННООКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА

На 08.07.2005г. е изданено **ПОСТАНОВЛЕНИЕ** на капитан **М. Ангелов**, военен прокурор при Софийска военноокръжна прокуратура, в което пише че Софийска военноокръжна прокуратура е образувала проверка по повод публикация във в. „Монитор” от 01.07.2005г. – критична статия за замяна на недвижими имоти от МО. От изложеното е видно, че тъй като става дума за имоти с изключително висока стойност и съществува реална опасност при осъществяване на сделката да бъде нарушен държавният интерес...”

Постанових:

Да се преустановят всякакви действия по финализиране на сделката за замяна до приключване на проверката в Софийска военна окръжна прокуратура.

(*Споменатите две фирми - „Сфера Дивельпънт” АД и „Жасмин пропъртис” АД, както и площа на цитирания имот, обект на замяна по Разпореждане №6 на МС, не съвпадат с параметрите на имот №000147, не съвпада с документацията по сделката и цитирания брой на подлежащите на замяна апартаменти. Освен това в цитираното в публикацията разпореждане на МС не фигурират никакви участници в процедурата по замяна, макар да е написано, че става дума за летище Божурище и за споменатите две фирми. Определянето на фирмите, с които ще се водят преговори за замяна, става факт с последващите разпореждания на МС: Разпореждане №8/07.07.2005г. и Разпореждане №9/13.07.2005г.)

**С това постановление на Софийска военноокръжна прокуратура се прекратяват разпоредителните действия с всички 4 имота, вписани в Разпореждане на МС №6 от 07.06.2005г. за замяна на недвижими имоти – частна държавна собственост.

СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА

На 24.01.2006г. прокурор Роман Василев от Софийска градска прокуратура изпраща писмо до министъра на отбраната, с което се спешно иска справка относно:
- Към настоящия момент има ли предприети действия в изпълнение на РМС-6 от 07.06.2005г.
- На какъв етап са преговорите с фирмите „Индустриален парк София” АД, „Сфера Дивельпънт” АД и „Жасмин пропъртис” АД.

На 06.03.2006г. прокурор Роман Василев от Софийска градска прокуратура изпраща напомнително писмо до министъра на отбраната за поисканата справка.

- **На 15.06.2006г. - ПОСТАНОВЛЕНИЕ на Софийска градска прокуратура - прокурор Роман Василев**

Установява по преписка №289/05 на СГП, образувана по изпратени материали от Софийска военноокръжна прокуратура по преписка 1394/05 година, с оглед данни за престъпление от лица извън обхвата на чл.396 от НПК.

* Както става ясно от постановлението, Софийска градска прокуратура е проверявала процедурите по замяна на всички описани точно по Разпореждане №6 т.1 четири имота, както и в последващите две разпореждания, в които са упоменати фирмите, с които да започнат преговори за участие в процедурата по замяна – съответно в РМС№8 - „Сфера Дивелъмънт” АД и „Жасмин пропъртис” АД, в РМС№9 - „Индустриален парк София” АД.

Записано е още, че „При проверката не са събрани данни, потвърждаващи извършване на престъпни деяния, и тъй като в преписката не се съдържат данни за извършено престъпление от общ характер, както и че са постигнати целите на закона, следва преписката да бъде прекратена.

- **Постанових: ОТКАЗВАМ ДА ОБРАЗУВАМ ПРЕДВАРИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО и прекратявам преписка №289/05 на СГП.”**

**С това постановление на СГП отпада забраната за разпореждане с имотите, описани в Разпореждане №6 на МС.

На 06.07.2006г. Министерството на от branата е уведомено официално за постановлението на СГП, а на 30.06.2006г. началникът на кабинета на министъра на от branата уведомява за него зам.-министър Соня Янкулова и директора на ИА „Държавна собственост на МО”, Цако Пантелеев”, тъй като в техния ресор е процедурата по замяна на имотите, която следва да продължи.

На 21.12.2006г., на заседание на Министерския съвет - както е видно от Протокол №52 - точка 63, е разгледан Доклад на министъра на от branата Веселин Близнаков с предложение за продължаване на действията по замяната на недвижимия имот ЧДС, намиращ се в гр. Божурище. МС е одобрил доклада и е взел решение процедурата по замяна да продължи в съответствие с новия ред, уреден в Правилника за прилагане на ЗДС.

ВЪРХОВНА АДМИНИСТРАТИВНА ПРОКУРАТУРА

На 31.07.2007г. Върховна административна прокуратура уведомява областния управител на София-област, че във ВАП е образувана преписка №411/07 по множество сигнали, в т.ч. и в средствата за масова информация във връзка със замяната на летище Божурище срещу жилища и деактуването на имота като държавен. (приложена е и една публикация от в. "Стандарт")

По разпореждане на зам.главния прокурор на РБ на основание на чл.119 ал.1 т.1 от ЗСВ областният управител следва да предостави преписката, касаеща имота и информация за предприетите действия, както и основанията за тях

На 10.08.2007г. – Писмо от Областния управител на Софийска област, (подписано от Цанко Маринов, съгласно заместване №ОА 286/03.08.2007г.) до Върховна административна прокуратура, в отговор на тяхно писмо с вх.№ от 01.08.2007г. относно изясняване на обстоятелствата по прокурорска преписка №411.

В писмото си областният управител описва подробно цялата процедура – от съставянето на акт за частна държавна собственост №2785 от 08.07.2005г. за имота и предоставянето му управление на МО, до сключването на договора за замяна от 06.07.2007г. и последващата заповед от 03.08.2007г. за отписване от актовите книги на имота – държавна собственост.

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

В Решение № 16042 от 03.12.2013г. на Върховния административен съд, с което окончателно се отменя заповедта на министъра на културата за деклариране на обект под защитата на ЗКН, и по повод на касационната жалба на МК срещу предходно решение на ВАС в тази връзка, е записано:

„Представителят на Върховна административна прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба”.

*(*Описанието на съдебните дела по повод на културния статут се намира в Раздел III на настоящия доклад. Решенията на ВАС са приложени към настоящия доклад.)*

*На 14.02.2014г. Министерството на от branата предостави на Комисията опис на всички документи, които са били предоставени на Софийска военноокръжна прокуратура в хода на проверката. Материалите са в 25 тома по описа на СВОП и съдържат досиета на имоти на МО в цялата страна, с които са извършвани разпоредителни действия, доклади на инспектората, докладни записи, вътрешноведомствени проверки, разпити на свидетели.

ПРИЛОЖЕНИЯ: Постановления на СВОП и СГП, преписка МО-СВОП

**ОЦЕНКИ НА ИМОТ №00147,
НА АПАРТАМЕНТИТЕ, ОБЕКТ НА ЗАМЯНАТА,**

КАКТО И НА ПИСТАТА ЗА ИЗЛИТАНЕ И КАЦАНЕ

-
- На база на поставени от членовете на комисията въпроси, беше изискана допълнителна информация относно изясняването на всички обстоятелства около законосъобразността и целесъобразността на сделката по замяна, както и за извършенияте оценки както на летището, така и на придобитите при замяната апартаменти. Подробно бяха проучени и въпросите, касаещи конкретно летището и пистата за излитане и кацане, тяхната оценка и мотивите както за отпадането на необходимостта за нуждите на ВВС, така и за евентуалното възстановяване на предназначението на имота като летище.

*(*Издадените удостоверения и Докладите на лицензираните оценители, извършили оценките, са приложени към настоящия доклад на Комисията)*

В резултат на тази проверка беше установено следното:

▪ ДАНЪЧНИ ОЦЕНКИ

10.01.2007г. – Удостоверение за ДАНЪЧНА ОЦЕНКА, издадено от Община Божурище, отдел Бюджет и финанси. Изх.№0806-2

Издадена от София Област - Община Божурище, на основание чл.3 от Приложение №2 към Закона за местните данъци и такси и чл. 264 ал.1 от ДОПК на ИА „Държавна собственост на МО”,

В уверение на това, че съгласно нормите за оценка по Приложение №2 към ЗМДТ/ДВ бр.117/1977г. за имот , находящ се в гр. Божурище, землище Гурмазово по плана на 1986г., представляващ право на собственост върху

Вид на имота: Земя – 1 045 532 кв.м

ДАНЪЧНА ОЦЕНКА: 130 377.80 лв.

Имотът няма непогасени данъчни задължения.

Настоящото се издава по повод подадена молба с вх.№0806-2 от 10.01.2007г., за да послужи пред нотариус.

10.01.2007г. – Удостоверение за данъчна оценка по чл. 264 ал.1 от ДОПК,

Издадена от София Област - Община Божурище, на основание чл.3 от Приложение №2 към Закона за местните данъци и такси и чл. 264 ал.1 от ДОПК на ИА „Държавна собственост на МО” с Изх.№0806-2

Представляващ право на собственост върху жилищни и други нежилищни обекти.

Описани са всички 16 обекта – с квадратурата и с оценката за всеки от тях.

ДАНЪЧНАТА ОЦЕНКА за описаните сгради: 151 961.60 лв.

Имотът няма непогасени данъчни задължения.

Настоящото се издава по повод подадена молба с вх.№0806-2 от 10.01.2007г., за да послужи пред нотариус.

И двете оценки са разписани от ст.специалист К.Маринова

Реституционни претенции

11.01.2007г. – УДОСТОВЕРЕНИЕ, издадено от Общинска служба по земеделие и гори - Божурище.

Издава настоящото удостоверение в уверение на това, че към 10.01.2007г. в ОСЗГ гр.Божурище няма постъпили реституционни претенции имот №000147 от Картата на възстановената собственост за землището на с. Гурмазово.

Удостоверието е подписано от началника на ОСЗГ инж. П. Василева

▪ ПАЗАРНИ ОЦЕНКИ

12.01.2007г. – „Елатив Техноинвест“ ООД – гр. София, е изготвила **Информационен проспект и Бизнес оценка** на обект „Терен с площ от 1 045 535 кв.м, заедно с построените в него сгради в землището на с. Гурмазово“.

Оценката е възложена на фирмата от ИА „Държавна собственост на МО“, съгласно Договор №РД-20-3 от 10.01.2007г. Предназначението на тези документи е: Актуализация на пазарната стойност на имота с цел замяна по реда на ППЗДС

РЕЗУЛТАТЪТ ОТ ОЦЕНКАТА е:

12 727 600 лева (без ДДС), в т.ч. терен – 10 965 600 лева.

10.05.2007г. - ДОКЛАД на „Национална оценителска компания“ ЕООД, управител инж. Вихра Костадинова Андонова, за определяне на пазарната стойност на недвижим имот №000147, терен с площ 1 045 532 кв.м.

НАКРАТКО в доклада освен всички методики за оценка са описани:

- Индустриските зони и логистични центрове в други български градове и направените в тях инвестиции от български и чуждестранни инвеститори
- Развитието на имота като високотехнологична индустриска зона и на Божурище като производствен и складов център, урбанистичната им обвързаност...
- Историческата роля на Божурище, където е учредена първата авиационна школа в България
- Обзор на пазара на недвижими имоти
- Описани са всички елементи от имота, включително пистата – година на проектиране, изграждане, структурни елементи, вид на покритието – трошен камък, бетон, дебелина на асфалтовото покритие, квадратура.

Отбелязана е необходимостта от разработване на нов ОУП на Божурище, което се налага от приетия нов ОУП на София и Столична община, както и от факта, че действащият към момента е изработен през 70-те и 80-те години и не отговаря на приетия от общината план за развитие 2007-2013г.

- Таблици с оценка на имота - за определяне на началната тръжна стойност, съгласно чл.88 от ППЗДС на земя, намираща се в община Божурище, , както и за пазарната стойност.
- Средно претеглени цени по пазарни аналоги и изчисления за „справедлива пазарна стойност“ на 1 кв.м терен и застроена площ от 5 250.65 кв.м.

ОБЩА ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА ЗА ПАЗАРНАТА СТОЙНОСТ
на имот №000147 към 10.05.2007г.: 13 153 918 лева

В това число:

Земи - площ 1 045 532 кв.м, оценка: 12 055 208 лева

Сгради – 5 251 кв.м, оценка: 297 529 лева.

Строителни съоръжения – 81 426 кв.м, оценка: 801 182 лева

Скица на терена от 15.01.2007г.

Снимков материал.

11.05.2007г. – С писмо от ИА „Държавна собственост на МО” до областния управител във връзка с открита процедура за замяна на имот ЧДС постъпва актуализирана пазарна оценка на имота. **ВЪЗЛОЖИТЕЛ** на оценката е **Изпълнителната агенция „Държавна собственост на МО”**. **ИЗПЪЛНИТЕЛ** е **Национална Оценителска Компания**.

▪ **ОЦЕНКА НА АПАРТАМЕНТИТЕ**

Според предоставените от МО документи:

Съгласно чл.45 на ЗДС, оценките на заменяемите имоти са изгответи от независими лицензириани оценители, с които е ИА „Държавна собственост на МО” е склучила договори. По силата на тези договори, които също са приложени.;

Експертните оценки на апартаментите са извършени от:

1. Олег Йорданов Димов, /Лиценз № 9430 от 13.04.2001 г./, съгласно договор № РД-20-5/12.01.2007 г., склучен с ИА „Държавна собственост на Министерството на от branата” за имоти в гр. София.

(**В приложените от МО оценителски доклади има документи за оценките на 41 апартамента и ателиета в София*)

2. Любомир Тодоров Иванов, /Лиценз № 9652 от 13.07.2001 г./, съгласно склучен договор № РД-20-5/12.01.2007 г., склучен с ИА „Държавна собственост на Министерството на от branата” за имоти в гр. Пловдив.

(*В приложените от МО оценителски доклади има документи за оценките на 27 апартамента и ателиета в Пловдив*)

Според предоставената от Министерството на от branата информация:

С протокол-опис, рег. №60-00-2305 от 23.06.2008 година, документите от административното досие на процедурата по замяна, в т. ч. и оригинал на пазарна оценка на имотите, са предадени на Служба „Военна полиция” във връзка с извършвана проверка.

Информацията относно оценките на апартаментите по замяната с „Индустриален парк София” АД се съхраняват в Областната администрация на Софийска област. С писмо на министъра на от branата Веселин Близнаков рег. № 22-06-89/23.01.2007 г. оценките на апартаментите, предложени за замяна, са изпратени и в областната администрация на Област София.

**Приложени са подробните оценки – в окончателните приемо-предавателни протоколи, както и писмото на министъра до областния управител, заедно с копие от оценките на апартаментите, които са предоставени на комисията от областния управител на Софийска област.*

-
- ◆ Тъй като в процеса на дейност на Комисията бяха поставени допълнителни въпроси, които касаят жилищата, не само като експертна оценка, но и за тяхното състояние към момента на замяната, и не само посочените по тази сделка имоти, а и за останалите, придобивани от МО за попълване на жилищния фонд, от предоставената документация бяха установовени следните факти и обстоятелства:

По договор за замяна от 06.07.2007г., склучен между областния управител на Софийска област и „Индустриален парк София”АД, Министерството на от branата чрез ИА „Държавна собственост на МО” придобива 106 жилища – апартаменти и ателиета, - 79 в София и 27 в Пловдив. Всичките са новопостроени – през 2005, 2006 и 2007 г.

След направената изчерпателна проверка на това дали във времето след придобиване на тези жилища Министерство на от branата е ангажирало финансови средства за тяхното ремонтиране след замяната, е установено следното:

След придобиването на всички жилищни имоти в Пловдив е извършен ремонт и обзавеждане, а от жилищата в София 18 са обзаведени напълно и 5 - частично. Процедурите по ремонт и обзавеждане са проведени от Дирекция „Инвестиционна и експлоатационна дейност“ на Изпълнителна агенция „Социални дейности на МО“.

Do 2008г. имотите не са имали определено предназначение по чл.3 от Наредбата за отдаване под наем и за разпореждане с имоти от ведомствения жилищен фонд на Министерството на от branата и за изплащане на компенсационни суми на кадровите военнослужещи, които ползват жилище при условията на свободно договаряне, обнародвана в ДВ бр.16.

С министерски заповеди от 09.07.2008г., 30.07.2008г. и 12.08.2008г. на получените имоти е определено предназначение „служебни“, което определя настаняване по реда на Глава II, Раздел VI от отменената Наредба, т.е. за ръководни кадри по смисъла на наредбата.

Това предназначение е запазено до момента за 27 имота от придобитите по замяната с „Индустриален парк София”АД в София и за 2 имота в Пловдив. В останалите имоти по замяната настаняването е извършено при спазване на поредността в обявени с министерски заповеди на картотекирани като нуждаещи се от жилище военнослужещи и цивилни служители на МО, БА и структурите на пряко подчинение на министъра на от branата.

■ **По допълнителния въпрос дали е имало апартамент, който да е приет без акт 16, беше установено следното:**

Единствено за 17 бр. имоти в гр. София, ул., „Тодор Каблешков“ № 53, бл. А, Акт обр. 16 – „Протокол за установяване на годността за ползване на строежа“ е съставен на 07.12.2007 г., т.е. след сключването на договора за замяната. Поради тази причина, тези имоти са приети от Министерство на от branата – Изпълнителна Агенция „Държавна собственост на МО“ с приемателно-предавателен протокол опис от 15.02.2008 г. Към настоящия момент всичките имоти имат Акт обр. 16, както и Актове за частна държавна собственост.

ПИСТАТА НА ЛЕТИЩЕ БОЖУРИЩЕ

■ Тъй като в процеса на дейност на Комисията многократно бяха поставени въпроси, които касаят конкретно пистата за излитане и кацане на летище Божурище, която е част от имот №000147, - както за нейното използване по предназначение, така и за оценката ѝ в процеса на замяна, от изчерпателната проверка на всички постъпили документи, бяха установени следните факти и обстоятелства:

1. ОЦЕНКА НА ПИСТАТА

В доклада на „Национална оценителска компания“ ЕООД от 10.05.2007 г., в раздел „Строителни съоръжения“ е оценена и пистата за излитане и кацане. Пазарната оценка на пистата е 751 349 лева, а на двата асфалтирани участъка, включени в този раздел, оценките са: 21 475 лева и 28 358 лева.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ПИСТАТА И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЛЕТИЩЕТО ПО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

На 31.01.2002г. Началникът на Главния щаб на Военновъздушните сили, ген.-лейтенант Стефан Попов изпраща становище до министъра на от branата Николай Свиаров,

относно ползването на летище Божурище и прилежащата му материална част от Български национален аероклуб. Приложено изпраща писмо от 22.01.2002 г. на Николай Калчев, председател на УС на Българския национален аероклуб.

Становището на ръководството на Главния щаб на ВВС по повдигнатия в писмото проблем е следното:

1. Летище Божурище и останалите летища на аероклубовете в Бургас, Горна Оряховица, Шумен и др. и прилежащите към тях имущества – сгради, самолети, парашути, съоръжения и техника – не се стопанисват и ползват от ВВС.

- С оглед развитието на въздушния спорт и възстановяване на летателно-скоковата работа на спортситите в Българския национален аероклуб е целесъобразно удовлетворяване исконето на г-н Калчев (летище Божурище и прилежащото му имущество да се предаде за управление на Агенцията за младежта и спорта или на една от двете общини – София или Божурище), както и лицензирането на летище Божурище от спортно-парашутно дружество „Парасоф”, по Ваша преценка.

*Становището има резолюция от Началника на Генералния щаб на БА ген. Михо Михов: „Съгласен съм със съображенията на Началника на Гл.Щаб на ВВС”.

На 11.02.2004г. зам.-началникът на Главния щаб на Военновъздушните сили, полковник Цветанов изпраща писмо до изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО” Иван Гаврилов.

Във връзка с негово искане за предоставяне на информация за пистата за излитане и кацане (ПИК):

- Главният щаб на ВВС не разполага с проекти за изпълнението на ПИК, както и данни за годината на построяване.
- ПИК е с размери: дължина 800 метра и ширина 30 метра и може да се използва единствено за спортни и селскостопански самолети. Главният щаб на ВВС не може да извърши оценка на съоръжението на база изискванията на спортната и селскостопанска авиация.

На 13.08.2007г. – зам.-министърът на от branата Радослав Бозаджиев изпраща писмо до Любомир Пръвчев, с копие до администрацията на Президента на РБ.

(*Любомир Пръвчев е подписан изпратеното на 07.08.2007г. писмо до Президента Георги Първанов, с копие до министъра на от branата, от името на Инициативния комитет на парашутистите в България, с искане да се спрат разпоредителните действия с летището и да се обяви то за паметник на културата – писмото е подробно описано в Раздел III на настоящия доклад)

В отговора на зам.-министъра, също подробно описан в следващия раздел на доклада, накратко се казва, че „Редукцията на Българската армия през последните години налага да се преосмисли и прецени необходимостта от недвижимите имоти, които през годините са предоставени на МО. Тази преценка се извършва от ГЩ на БА след задълбочен анализ на нуждите на армията и финансовите възможности на Министерството на от branата.

Именно такъв обект е летище Божурище, за който в процеса на изпълнение на Плана за организационно изграждане и модернизация на Въоръжените сили до 2015г., приет с ПМС 301 от 10.11.2004г., отпада необходимостта за нуждите на от branата.

*** СТАТУТ на Паметник на културата и ПРОЕКТ за Индустриски парк**

В допълнение към Протокол от проведеното на 30.01.2008г. заседание на НСОНПК (Национален съвет за опазване на недвижимите паметници на културата), от разменената кореспонденция между институциите е видно, че зам.-председателят на Националния съвет уведомява Министерството на отбраната за следното:

„Предложение: Във връзка с уточняване на точно фиксирали граници и охранителна зона на евентуалния паметник на културата, границите ще се определят от състава на междуведомствена комисия, с което ще се даде възможност, КАКТО ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПРОЕКТА ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ, ТАКА И ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА.

Забележка:

С изключение на пистата, останалите сгради, паметници на културата не попадат в терена, определен за изграждането на високотехнологични сгради – ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК СОФИЯ.”

3. ДРУГИ ПРЕТЕНЦИИ КЪМ ЛЕТИЩЕТО

*** Във връзка с допълнително запитване на комисията към Министерството на отбраната относно това дали до момента на продажбата е имало и други интереси към летището и пистата и никакви опити да бъде обявен този обект за паметник на културата, бяха предоставени още документи, от които се констатираха следните факти и обстоятелства:**

На 13.05.2005г. изпълнителният директор на ИА „Държавна собственост на МО Иван Гаврилов Иванов изпраща становище до зам.-министъра на отбраната Неджми Али, в отговор на негово писмо от 07.04.2005г.

Съдържание: Относно постъпило искане от председателя на СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛИСТИ за безвъзмездно ползване на писта, находяща се в освободен войски имот в землището на с. Гурмазово.

Становище:

„В ИА „Държавна собственост на МО“ се получи копие на писмо до министъра на отбраната от 07.04.2005г. от председателя на Съюза на българските автомобилисти за безвъзмездно ползване на писта, находяща се в освободен войски имот в землището на с. Гурмазово.

- Предмет на искането е писта за излитане и кацане (ПИК), находяща се в освободен войски имот с отпаднала необходимост за МО и БА в землището на с. Гурмазово.
- За поземления имот с площ 1045.532 дка, застроен с 16 броя сгради, ПИК, рульожки и стоянки за самолети е Акт за публична държавна собственост №0577 от 05.08.2003г.
- Недвижимият имот е включен в утвърдени списъци за разпоредителни действия – продажба/замяна съгласно Приложение №4.

- Към настоящия момент е възложено изготвяне на експертна оценка на имота от независим лицензиран оценител.

Във връзка с гореизложеното, изразявам следното

СТАНОВИЩЕ:

„Считам за нецелесъобразно предоставянето за безвъзмездно ползване на пистата за излитане и кацане на Съюза на българските автомобилисти, находяща се в освободен войскиви имот в землището на с. Гурмазово, предвид извършването на разпоредителни действия – продажба/замяна с недвижим имот”.

Подпись: Иван Гаврилов

На 23.08.2006г. началникът на НСО ген.-лейтенант Румен Миланов, с писмо до министъра на от branата Веселин Близнаков, го информира, че от 1995 година НСО осъществява професионалната подготовка на водачите на специализиран транспорт и тактическа подготовка на личните охранители, като ползва за полигон бившата база на ОСО – летище Божурище, представляваща аероклуб Божурище, - част от войскиви имот 1044.

Миланов иска съдействие НСО да продължи да използва и управлява пистата безвъзмездно и отбелязва, че „**Подобни искания са отправяни до министъра на от branата и на 22.10.2002г., и на 04.04.2005г.**”

▪ **СТАНОВИЩА ПО ТРИТЕ ПИСМА НА НСО:**

16.08.2005г. - Становище на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО”, Иван Гаврилов Иванов, до министъра на от branата Николай Свинаров:

Молбата на НСО не може да бъде удовлетворена, поради предприети разпоредителни действия с имота.

22.08.2005г. - Становище на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО”, Иван Гаврилов Иванов, до министъра на от branата Веселин Близнаков:

Молбата на НСО не може да бъде удовлетворена, поради предприети разпоредителни действия с имота.

26.09.2006г. - Становище на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО”, Цако Пантелеев, до зам.-министъра на от branата Радослав Бозаджиев и до началника на НСО Румен Миланов:

Имотът е предвиден за замяна с Разпореждане на МС.

Образуваната преписка от СОВП е прекратена, след което процедурата продължават предприетите разпоредителни действия с имота.

4. ЗАПАЗВАНЕ ИЛИ ОТПАДАНЕ НА ФУНКЦИИТЕ НА ОБЕКТА КАТО ЛЕТИЩЕ

* Конкретно зададени допълнителни въпроси бяха отправени относно преценката за целесъобразността на ползването на летището като такова и за това имало ли е вътрешни съгласувателни процедури в МО във връзка с целесъобразността от запазването или отпадането на необходимостта от този обект като летище.

От получената допълнителна информация по тези въпроси, беше установено следното:

+ Във ведомствения архив на Министерството на от branата се съхранява писмо с рег. № 22-01-227/13.02.2002г. – становището на генерал-лейтенант Стефан Попов – началник на Главния щаб на ВВС, цитирано по-горе.

+ Съгласно МЗ № Р-103/03.04.2002г. Изпълнителна агенция „Управление на частната държавна собственост на Министерство на от branата“ е приела от „Войнтех“ ЕООД недвижим имот ГИ №000147, находящ се в землището на с. Гурмазово, общ. Божурище /Аероклуб – Божурище/ с приемо-предавателен протокол от 27.08.2002г. Изпълнителната Агенция е била самостоятелно юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на от branата, която по това време е осъществяла политиката на ведомството по отношение на имотите, с отпаднала необходимост за БА и МО.

Аероклуб-Божурище е със статут на имот, с отпаднала необходимост за БА и МО. Структурата, която е осъществяла административното обслужване и свързаните с това дейности по осъществяване на функции по управление на имоти - публична държавна собственост, необходимостта от които за Министерството на от branата е отпаднала, по това време е Изпълнителна Агенция „Държавна собственост на МО“ – чл.2, ал.2 от Устройствен правилник на ИА „ДС на МО“, приет с ПМС № 265/30.12.1999г., отм. ДВ, бр. 65 от 22.07.2008г., в сила от 01.08.2008г.

+ Видно от писмо изх. № 400-584/11.02.2004г. на Заместник-началника на Главния щаб на ВВС до Изпълнителна Агенция „Държавна собственост на МО“, пистата в имота може да се използва единствено за спортни и селскостопански самолети, но решението за това не е от компетенциите на МО и ВВС.

+ Във ведомствения архив на МО се съхранява Докладна записка с рег. № 11-00-64/13.08.2004г. от Изпълнителния директор на Изпълнителна Агенция „Държавна собственост на Министерството на от branата“ до заместник-министъра на от branата, относно организиране на разпоредителна процедура с недвижим имот, представляващ освободен войскиви район в землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област.

-
- Макар, че не е в строго определения с наименованието й предмет на дейност, Комисията разшири обхвата на изисканата информация, с цел пълното изясняване на всички обстоятелства около разпоредителните действия с имот №000147.

В тази връзка беше поискана информация и за това дали имотите, които граничат с летището, са в управление на Министерството на от branata, както и какъв е статутът им към момента по отношение на управление от страна на министерството.

Според предоставената от МО информация:

- **ОБОСОБЯВАНЕ И ГРАНИЦИ НА ИМОТА**

Имот №000147 е обособен от Войскови район (ВР) 1044

Издаден акт за публична държавна собственост №0577/05.08.2003г. за поземлен имот с площ 1045,532 декара и 16 сгради, обособен от ВР 1044, за който е съставен акт за публична държавна собственост №0071/05.08.1998г.

С Решение №309/22.04.2005 на МС имотът е обявен за имот – частна държавна собственост. Съставен е АЧДС №2785/08.07.2005г.

Според две скици на имот №000147 – от 18.04.2005г. и 19.01.2006г., съседни имоти са следните поземлени имоти:

000273 – с РМС № 744/11.09.2012г. е предоставен на МИЕТ;
000132 – на основание Разпореждане №18/17.04.1998 г. на МС имотът е включен в капитала на търговско дружество „Терем“ ЕАД;
000001 – действащ район – предоставен в управление на BBC с МЗ №3С-2054/30.06.2011г.;
000218 (ВЖК) – отнет със Заповед №OA-183/12.07.11г. на областния управител на Софийска област по чл. 17, ал.2 от ЗДС;
000259 – отнет със Заповед №OA-183/12.07.11г. на областния управител на Софийска област по чл. 17, ал.2 от ЗДС;
000271 и 000270 – в управление на МО, с отпаднала необходимост за МО и БА, освободени на основание МЗ № 3С-313/2004г. и приети през 2005г.

- **РЕГИСТЪР на сградите във ВР 1044 /част/ - летище Божурище към 30.07.2003г.**

Номерацията на сградите е по АПДС №0071/05.08.1998г.

16 сгради, с обща площ 5250.65 кв.м.

Регистърът е подписан от инж. Цвета Стоянова – Дирекция „ВИ“ и инж. Никола Жеков – ИА „УЧДС на МО“

▪ **20.04.2004г.** – УДОСТОСТОВЕРЕНИЕ, издадено от Община Божурище
До д-р инж. Тихомир Цаков, управител на Аристо ЕООД
В отговор на молба с вх. №П-В168 от 15.03.2004г.

Относно: **Изясняване на предназначението на поземлен имот №000147:**

Отдел ТСУ при община Божурище издава настоящото удостоверение в уверение на това, че за поземлен имот №000147 в землището на с. Гурмазово
се намира извън регулацията на населеното място, собственост е на „ДЪРЖАВЕН ПОЗЕМЛЕН ФОНД - МО”.

Видно е от скица №К00411 от 26.03.2004г. на Общинска служба „Земеделие и гори”,
начинът на трайно ползване на имота е: Летище.

Удостоверието е подписано от кмета инж. В. Благоев

ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ НА ЗАМЯНАТА НА ИМОТА С ЖИЛИЩА

⊕ Във връзка с уточняващи въпроси, възникнали в хода на дейността на Комисията, във връзка с това: как е обективирано решението Министерство на от branата да продаде, или да замени, на базата на какъв акт е взето това решение на ниво Министерство на от branата - дали с решение на колективен орган, или на министъра, както и има ли данни, в които определени служители на министерството не са били съгласни с този акт, беше констатирано съгласно предоставената информация следното:

+ Мотивите относно целесъобразността на замяната на имот ПИ №000147 с недвижими имоти – собственост на физически/юридически лица, са посочени в доклада на министъра на от branата Николай Свиаров до Министерския съвет на Република България – рег. № 22-06-602/2005 г.

+ В писмо 03-00-513/14.11.2007г. на заместник-министъра на от branата Радослав Бозаджиев до директора на Националния институт за паметниците на културата са посочени съображенията за целесъобразност, а именно – за задоволяване на жилищните нужди на безквартирните военнослужещи и граждански лица от Министерството на от branата и Българската армия.

+ В друго писмо с рег. № 03-00-513/13.08.2007г. на заместник-министр Р. Бозаджиев е посочен броят на картотекирани като нуждаещи се от жилища военнослужещи, на които МО заплаща компенсационни суми. Аргумент в полза на замяната е и липсата на финансови средства за строителство на нови жилища.

* ПРОЕКТ ЗА ИНДУСТРИАЛЕН И ЛОГИСТИЧЕН ПАРК

Към горната докладна записка е приложено с дата 26.01.2004г. – Писмо от „Промоест Италия” АД до министъра на от branата Николай Свиаров.

Информират министъра, че италианското дружество „Промоест Италия” АД от 2002 година полага усилия да реализира в България проект за Индустрислен парк – модерен интердисциплинарен център за производство и услуги, като привлече малки и средни чуждестранни инвеститори, които да предислоцират своя дейност на територията на България.

Посочено е, че инвестицията ще е над 200 милиона евро и е свързана с откриването на над 8000 работни места, като се ползва опита от такива изградени вече паркове в Полша, Чехия, Унгария, Румъния, Словения и Словакия, като за проекта в България вече е получена твърда подкрепа от италианското правителство чрез участие на „Сименс” в реализацијата на проекта.

Уведомяват още, че италианското дружество вече е регистрирало в България свое дружество „Индъстриал парк Промоест България” АД, което ще се яви Инвеститор за изграждане на индустрислен парк.

Споменато е, че инвеститорът е запознат с терена през юни 2003г., одобрил го е като подходящ за проекта и се е съгласил да го закупи с цел реализация на проекта.

Декларирано е още, че „след изготвяне на плановете и структурирането на парка, Инвеститорът ще покани българската държава да участва с миноритарен пакет, което е в съответствие с установената практика за такива паркове и желанието на италианското правителство.”

Приложено е пълно описание на проекта и е изразено очакването за компетентното съдействие на министъра за закупуването на 1000 декара земя, стопанисвана от МО, съставляваща бивш Войскиви район 1044 – Божурище.

През 2006 година, като част от документацията по процедурата, в доклад на министъра на от branата Веселин Близнаков от октомври 2006г. „относно извършените действия по замяна на имота” е записано: «За да се гарантира държавният интерес по изпълнението на предложения от дружеството проект, работната група взе решение «Индустриален парк» АД да представи в Агенцията за инвестиции проект за изграждане на индустрислен парк в имота, който да включва обема на инвестициите и срока за реализиране на проекта. В изпълнение на горното, на 25.10.2006г. материалите, получени от дружеството – банкови референции, представяне на компанията и акционерите и технически проект за изграждане на индустрислен и логистичен парк в имота са предоставени на министър-председателя».

Докладна записка с рег. № 11-00-64 от 13.08.2004г. – на изпълнителния директор на ИА „Държавна собственост на МО” Иван Гаврилов до зам.-министъра на от branата Неджми Али. Относно: Организиране на разпоредителна процедура с недвижим имот, представляващ освободен войскиви район в землището на с. Гурмазово, община Божурище, Софийска област.

Уведомява зам.-министъра, че:

„В Изпълнителна агенция „Държавна собственост на МО” е получено копие от писмо рег.№51-00-2134/14.07.2004г., с което се потвърждава заявен интерес от

фирма „Индъстрисл парк Промоест България“ АД за изграждане на индустриален парк върху телен в управление на МО, находящ се в землището на с. Гурмазово.

В изпълнение на Ваша резолюция за доклад относно хода на разпоредителна процедура с недвижимия имот, предмет на писмото, Ви докладвам:

- Недвижимият имот, предмет на заявения интерес, е с АПДС №0577 от 05.08.2003г. и представлява имот с площ 1045.532 дка заедно с изградени в него 16 броя сгради, ПИК, рулеви пътища и стоянки (бивш войски район 1044)
- За недвижимия е изготвена оценка на имота от независим лицензиран оценител през месец април 2004г. на стойност 6 077 300 лева.

Във връзка с гореизложеното и предвид атрактивността на имота,

ПРЕДЛАГАМ:

1. Да бъде организирана разпоредителна процедура с недвижим имот, находящ се в землището на гр. Божурище стоянки (ВР 1044), съгласно ЗДС.
2. Да бъде възложено на Изпълнителна агенция „Държавна собственост на МО“ да подготви и организира съвместно с МРРБ процедурата за разпоредително действие с недвижимия имот съгласно ЗДС”.

-
- ◆ В отговор на въпроса колективен орган ли е взел в Министерството на отбраната решението за замяна или е станало с единолично решение на министъра, както и имало ли е служители от МО, които да са обявили против сделката, становището, предоставено на Комисията от министерството е следното:

„Съгласно чл. 14, ал.1 от Закона за държавната собственост, министрите и ръководителите на другите ведомства управляват предоставените им имоти и вещи – държавна собственост.

В тази връзка е и разпоредбата на чл. 35, ал. 1, т. 28 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Р България /редакция към 06.07.2007 г./ -отм., ДВ, бр. 35 от 12.05.2009 г., съгласно която министърът на отбраната „отговаря за стопанисването и управлението на държавните военни имоти“.

При осъществяването на своите правомощия министърът на отбраната се подпомага от специализираната администрация на министерството – чл. 18, ал.2 от УП на МО, приет с ПМС № 162 от 10.08.1999г./обн., ДВ, бр. 72 от 13.08.1999 г.,отм. ДВ, бр. 65 от 22.07.2008г., в сила от 1.08.2008 г./, съобразно функциите й, регламентирани в правилника.

МО не разполага с информация, относно обстоятелството служители на Министерството на отбраната да са опонирали на намерението за разпоредителни действия с имота”.

-
- ◆ С цел изясняването на всички обстоятелства около сделката, Комисията разшири обхвата на изискваната информация, и освен цялата документация за жилищата, обект на конкретната замяна, изиска справка и за това продавани ли са апартаменти на военнослужещи от

жилищния фонд на МО в София и в Пловдив (не само от конкретно придобитите по този договор), независимо дали на действащи картотекирани военнослужищи, след пенсиониране или по други условия, за периода 2005-2010г.

Според получената от Министерството на от branата справка:

С договор № ВИ-42-32/19.12.2008 г. един от придобитите от замяна с „Индустриален парк София” АД имоти в гр. София, находящ се на ул., „Тодор Каблешков” № 53, вх. А, ет. 7, ап. 704 е заменен с жилище, собственост на военнослужещ.

Със Закон за изменение и допълнение на ЗОВСРБ -обн., ДВ, бр. 16 от 26.02.2010 г., в сила от същата дата, е отменена Глава X „Социална политика”, респективно – отпада възможността за продажба/замяна на имоти от жилищния фонд на Министерството на от branата, с изключение на тези, попадащи в приложното поле на чл. 319, ал.2 от закона, а именно -намиращи се в населени места, в които няма структури на Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и на Българската армия.

С § 144 от ПЗР на ЗИД на ЗОВСРБ е предвидено незавършилите към датата /26.02.2010 г./ на влизане в сила на този закон производства по продажба/замяна на жилища, ателиета и гаражи от жилищния фонд на Министерството на от branата, за които има издадена заповед на министъра на от branата за продажба/замяна, да се приключат в шестмесечен срок по цени, при условия и по ред, определени в съответствие с нормативната уредба, действала по време на издаване на заповедта.

Предоставената по-долу информация касае принципно извършени продажби/замени на жилища от фонда на Министерството на от branата за периода 2005 г. -2010 г., както следва:

населено място	година на продажба	общо					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
София	6	-	28	17	18	3	72
Пловдив	1	-	4	11	1	-	17
Общо продадени жилища	7	0	32	28	19	3	89

населено място	година на замяна	общо					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
София	8	1	4	1	-	-	14
Пловдив	15	-	3	-	-	-	18
Общо заменени	23	1	7	1	0	0	32

жилища							
--------	--	--	--	--	--	--	--

В периода до 2008г. разпоредителните сделки с имотите от жилищния фонд на Министерството на от branата са извършени при условия и ред, определени в **Наредба за разпореждане с жилища, ателиета и гаражи от ведомствения жилищен фонд на министерството на от branата** в сила от 04.04.1999 година, приета с ПМС №83 от 27.04.1999г./отм. ДВ бр.16 от 15.02.2008г./ НРЖАГВЖФМО/1999 г.

По цитираната наредба, права на купувач са имали:

- кадровите военнослужещи - офицери и сержанти, а за Военноморските сили - старшини от Министерството на от branата (чл.6,ал.1,т.1 от НРЖАГВЖФМО/1999г.);
- кадровите военнослужещи от Министерството на от branата, освободени от кадрова военна служба поради пенсиониране, както и в резултат на осъществяваната структурна реформа в Министерството на от branата; от branата (чл.6,ал.1,т.2 от НРЖАГВЖФМО/1999 г.);
- семействата на кадрови военнослужещи от Министерството на от branата, загинали при или по повод изпълнение на военната служба; от branата (чл.6,ал.1,т.3 от НРЖАГВЖФМО/1999 г.);
- военните служители и работници от Министерството на от branата (чл.6,ал.1,т.4 от НРЖАГВЖФМО/1999 г.);

На основание чл.3, ал.3 от НРЖАГВЖФМО/1999 г. разпределението на жилищата според предназначението им се извършва със заповед на министъра на от branата, като жилищата от ведомствения жилищен фонд по своето предназначение са били: жилища за продажба (замяна); жилища за отдаване под наем; служебни жилища; резервни жилища.

Със заповед № ОХ-674/31.10.2006г. предназначението на жилищата в гр.София и гр.Пловдив се определя като „жилища за отдаване под наем”, което по същество спира продажбите на жилищните имоти в тези градове. Същата е отменена с МЗ № ОХ-632/18.09.2008 г. Отчетените по-горе продажби в този период са на процедури по продажба/замяна, стартирали преди обявяването на МЗ № ОХ-674/31.10.2006 г.

Издаването на МЗ № ОХ-632/18.09.2008 г. възобновява продажбата на жилища, като с МЗ №ЗС-40/23.02.2009 г. е въведено ограничението за продажба единствено на жилища, строени преди 1986 г. и да се нуждаят от извършване на основен ремонт.

Фактически - от получените апартаменти с договора за замяна, който е предмет на дейността на Комисията, е извършено разпореждане /замяна/ само с един от тях.

♦ **ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА около сделката, констатирани при проверката, извършена от Комисията:**

На 18.07.2008 година – в 40-ото НС, по време на парламентарния контрол, народният представител от ДСБ Евгени Чачев задава парламентарен въпрос към министъра на отбраната Николай Цонев за ликвидацията на летище Божурище. Според народния представител: „След сезиране на Прокуратурата и откритите от нея редица нарушения, сделката (за летището) е спряна, тъй като актууването на въпросния терен като земеделска земя е откровена лъжа, защото в него има бетонова пista за излитане и кацане”.

В отговора си министърът цитира разпорежданията на МС от 2005г., протоколното решение от 2006г., и подписания договор за замяна. Припомня също така, че „до публикуване на решенията имотът не е използван по предназначение и е бил с отпаднала необходимост за Българската армия по данни на Изпълнителна агенция „Държавна собственост“ на МО.

Министърът обяснява още, че „Възстановяването на първоначалното предназначение на имота и привеждането му в експлоатационна годност не са извършени, поради необходимостта от изключително големи финансови инвестиции, каквито в бюджета на Министерство на от branата не са предвидени.

Експертните оценки на имота частна държавна собственост и на апартаментите, предложени в замяна, собственост на „Индустриален парк – София” АД, включени в решението на Министерския съвет, са изгответи от външен независим оценител.

Пистата за излитане и кацане е оценена като съоръжение, а не като земеделска земя, както се твърди в питането. Върху заменения застроен терен няма и не е имало обекти на зенитно-ракетни войски, подземни защитни съоръжения, военен завод и други сгради и съоръжения, свързани пряко с националната сигурност на страната. С решението за замяна се реализира стратегията за развитие на социалната политика, касаеща придобиването и управлението на имоти във ведомствения жилищен фонд на Министерството на от branата”.

Министърът цитира и резултатите от извършените прокурорски проверки и информира Народното събрание за инициираната от него „проверка на всички разпоредителни действия с имоти с отпаднала необходимост за Българската армия, както и за заповедта, с която е разпоредил замените на тези имоти да бъдат прекратени с цел избягването на всякакви съмнения по отношение на прозрачността при разпореждане с военни имоти. Данните от тази проверка на всички подобни сделки са предоставени на компетентните институции за извършване на допълнителна проверка по тяхната законосъобразност, по думите на министъра”.

*Година преди това отново във връзка с парламентарно питане на народния представител Евгени Чачев относно сделката, от кабинета на министър-председателя на 25.07.2007г. е поискан отговор от министъра на отбраната. На 07.08.2007г. отговорът е депозиран и съдържа описание на процедурата по замяна, както и на резултатите от прокурорските проверки.

ПРИЛОЖЕНИЕ: стенограма от парламентарен контрол на 18.07.2008г., 40-о НС

ПРИЛОЖЕНИЕ: Преписката между МС и МО

РАЗДЕЛ III.

ФАКТИ И ОБСТОЯТЕЛСТВА ОТНОСНО ПРОЦЕДУРАТА ПО ОБЯВЯВАНЕ НА ЛЕТИЩЕ "БОЖУРИЩЕ" ЗА ПАМЕТНИК НА КУЛТУРАТА

-
- По този раздел, в процеса на изследване на събраната документация, предоставена от всички страни, участвали в тази процедура, Комисията констатира, че действията по декларирането на „Исторически летищен комплекс „Божурище”, историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория „национално значение” са започнали при вече финализиран договор за замяна на поземлен имот №00147.
 - Както първото заседание на Националния съвет за опазване на недвижимите паметници на културата, проведено на 30.01.2008г., така и заседанието на новия Специализиран експертен съвет по опазване на недвижимите културни ценности, проведено на 10.05.2010г., и последвалата заповед от 05.07.2010г. на министъра на културата, с която се декларира обектът, са след договора за замяна, сключен на 6 юли 2007г., по силата на който имотът става частна собственост.
 - В декларираания обект-комплекс не влиза единствено имотът, който е предмет на дейност на Комисията, а са включени още няколко имота – държавни, общински и частни, за които Комисията няма мандат да извърши проверка, поради което тяхното описание не е включено в настоящия доклад.
-

- ‡ От документацията по тази процедура е видно, че на първото заседание на Националния съвет за опазване на недвижимите паметници на културата, свикано със заповед на министъра на културата и проведено на 30 януари 2008 година – което по силата на Закона за паметниците на културата и музеите се явява начало на процедурата, са гласувани две препоръки:
 1. НСОНПК препоръчва на Министерството на културата летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата от „национално значение“ при строго фиксирали граници и охранителна зона
 2. НСОНПК препоръчва теренът, на който е разположено летището, да бъде одържавен.

В същия този протокол е записана и **официалната позиция на НИПК**, формулирана в резултат на проведената в периода април-юли 2007 година от директора на НИПК предварителна съгласувателна процедура по Заявлението на Инициативния комитет, която гласи:

„НИПК отчита историческата стойност на летище Божурище като първо военно и гражданско летище в България, но счита, че с премахване правото на разпореждане на Министерството на отбраната върху имота и финализираната замяна се предопределя невъзможността за запазване предназначението на терена като „летище“ и съответно провеждане на процедура за обявяването му като паметник на културата“.

терена като „летище“ и съответно провеждане на процедура за обявяването му като паметник на културата“.

Независимо от официалната позиция на НИПК и двете препоръки, гласувани с мнозинство на заседанието на експертния съвет, съгласно документацията е видно, че от този момент нататък втората препоръка отпада от преписката, но в същото време последвалите действия по обявяването на обект с културно-историческа стойност продължават така, все едно т.2 от препоръките – да се одържави имотът, вече е факт.

Същото се отнася и за заявлението на Инициативния комитет, което става основание за съгласувателната процедура, стартирана от НИПК през 2007 година, и за последвалото заседание на НСОНПК през 2008 година.

В заявлението на Инициативния комитет също има две предложения: 1. да бъде обявено летището за паметник на културата и 2. да бъде въведено в експлоатация.

В преписките по искането на становища във връзка с предложениета на Инициативния комитет, както и в последващите стъпки от процедурата, второто искане: „пистата да стане действаща – за спортно-учебни цели“, също отпада, както се случва и с препоръката за одържавяването.

-
- ⊕ При анализа на цялата документация беше констатирано, че волно или неволно, със стартирания през 2008 година процедура се налага впечатлението, че още с препоръките на НСОНПК обявяването на културния статут на летището става факт, което не отговаря на нормативната уредба нито по действащия към този момент ЗПКМ, нито по ЗКН, действащ към момента на деклариране на обекта при продължилата две години по-късно процедура.

От изслушването в Комисията на 14.01.2014г., стана ясно, че проф. Божидар Димитров е убеден, че на летището е даден културен статут още от момента, в който той е председател на Експертния съвет, направил препоръките през 2008г., макар че - по думите му, има правомощията само на съвещателен орган, който препоръчва дали да започне една процедура: „Разбрах, че статутът е непоклатим. Непоклатим е статутът на паметник на културата на това летище и много трудно може да се махне“.

През годините е наложено съващането, че обявяването на културния статут е неоспорим факт. Това е видно и от парламентарен въпрос, зададен на министъра на културата в мандата на 41-то НС. Народният представител от Атака проф. Станислав Станилов казва при формулирането на въпроса си: „На 30 януари 2008 г. то (летище Божурище) е обявено за паметник на културата с национално значение.“).

ПРИЛОЖЕНИЕ: Стенограма от заседание на Комисията на 14.01.2014 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Стенограма от парламентарен контрол - 01.02.2013 г.

И за подновената през 2010 година процедура може да се констатира същия факт: трайно е наложено съващането, че процедурата е финализирана. Тази

констатация е валидна и за решениета на свиканото на 22.04.2010г. със заповед на министъра на културата и проведено на 10.05.2010г. заседание на новия СЕСОНКЦ към МК (*Специализиран експертен съвет по опазване на недвижимите културни ценности*), и за издадената от министъра на 05.06.2010г. заповед, с която е деклариран недвижим обект „Исторически летищен комплекс „Божурище”, землището на с. Гурмазово, община Божурище с предварителна класификация „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория „национално значение”, както и за тяхното прилагане в последствие.

Министърът на културата към февруари 2013г. също е с позиция, че културният статут на летището е факт, тъй като (както е видно от стенограмата от парламентарния контрол на 01.02.2013г.) към тази дата той вече е налагал санкции на собственика за неспазване на вменените от ЗКН задължения по опазване на обект, обявен за културен паметник.

Както може да се види в стенограмите от заседанията на Временната анкетна комисия, по време на изслушването тогавашните директори на НИПК/НИНКН – арх. Галия Стоянова и арх. Йорданка Кандулкова, потвърдиха отбелязаното по-горе. В допълнение - по повод на питането: какво всъщност се е случило през 2008г. - това процедура по нормативен акт ли е, или само предложение за започване на процедура, заявиха следното:

„**Мнението на институцията (НИПК/НИНКН) и то е изразено в официалните писма, е, че през 2008г. ние нямаме реализирана процедура**“.

„**Към 2008г. е изразена ясна позиция, формулирана още през 2007г., че с промяната на собствеността на имота е загубена възможността за запазване на функцията летище**“.

В допълнение - по думите на представителите на НИНКН по време на изслушването, тъй като пистата в настоящия ѝ съвременен вид не може да бъде определена като паметник на културата, по причини на това, че не е във вида, който я определя като културен и исторически паметник, обектът не е обявен за летище, а за територия. Това е констатирано и при направената в края на 2013г. проверка на документацията по процедурата от Отдел „Недвижимо наследство“ при Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерството на културата.

Както е записано като констатация и в протокола от заседанието на Експертния съвет на НИНКН, проведено на 16.04.2010г., с председател тогавашния директор на НИНКН арх. Йорданка Кандулкова: „**Процедурата по деклариране и регистрация по реда на ЗКН не е проведена**“.

От стенограмите от изслушването също става ясно, че не е спазен срокът, предвиден по закон за изготвяне на предварителната оценка на обекта и на последвалия декларационен акт, не е започвало и изготвянето на заключителна комплексна оценка на обекта, която финализира законово определената процедура за даване на културен статут.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Доклад от 14.11.2013г. на главния инспектор

ПРИЛОЖЕНИЕ: Протокол №7 от заседание на Експертния съвет

ПРИЛОЖЕНИЕ: Стенограма от заседание на Комисията на 14.01.2014г.

**ХРОНОЛОГИЧЕН ОБЗОР на фактите и обстоятелствата,
свързани с процедурата по обявяване на летище "Божурище"
за паметник на културата през 2008г. и 2010г.:**

**Всички описани по-долу факти и обстоятелства са на базата
на документи, които са приложени към настоящия доклад.*

⊕ **ЗАЯВЛЕНИЕ от Инициативен комитет за запазване и възстановяване на
българските авиационни места и реликви**

Като основание за започване на тази процедура, според действащата към момента нормативна база (Законът за паметниците на културата и музеите и Наредба №5 на МК) се приемат предложението за даване на статут на паметник на културата на летище Божурище, което е инициирано със ЗАЯВЛЕНИЕ от „Инициативен комитет за запазване и възстановяване на българските авиационни места и реликви”, изпратено до министъра на културата Стефан Данаилов, до директора на Националния институт за паметниците на културата арх. Георги Угринов и до председателя на Националния съвет по опазване паметниците на културата проф. Божидар Димитров.

(Заявлението е подписано от председателя на Инициативния комитет о.з. полк. Тома Ковачев и от секретаря Тони Илиев. Постъпило е в трите институции, според входящите номера съответно: в МК - на 18.04.2007г., в МО - на 21.04.2007г. и в НИПК - на 23.04.2007г. Последното е с резолюция от директора на НИПК: „за арх. Пл.Шомов”.

(*По-късно Пламен Шомов е включен в комисията, съставена на 11 март 2010 г. със заповед на директора на НИНКН арх. Йорданка Кандулкова.

Според заповедта: „Задачата на комисията е на 18 март 2010 г. да проучи на място и да изготви предложение за класификация според научната и културна област, към която се отнася, определяне на граници, в т.ч. и охранителна зона, както и временни режими за опазване на летище Божурище като недвижима културна ценност.”.)

В ЗАЯВЛЕНИЕТО си Инициативният комитет прави две предложения:

1. Да бъде обявено летище Божурище за паметник на културата като най-старото действащо летище в Европа, с огромно културно-историческо значение за българската история; запазване на летището и спиране на застрояването на терена.
2. Да се създаде авиомузей на терена на летището; да се въведе то в експлоатация според съвременните изисквания и да се създаде Център за спортно-техническа, образователна и патриотична подготовка на младежта.

**Според разписаните по това време процедури, директорът на НИПК се сезира със заявлението на Инициативния комитет и на 15 юни 2007г. отправя запитвания за становище по предложението за обявяване на летище Божурище като паметник на културата, както и за кратка историческа справка.*

В резултат на неговите писма, в НИПК постъпват следните:

На 27.06.2007г. становище дава директорът на Националния военноисторически музей полк. **Петко Йотов**, че би било добре летището да се запази като най-старото летище у нас и едно от първите в Европа. В подкрепа на това е приложена и кратка историческа справка.

На 05.07.2007г. становище дава директорът на Института по история към БАН **Георги Марков**, в което се потвърждава, че летище Божурище е първото военно и гражданско летище в България, откъдето са извършвани полети още преди Балканските войни, поради което следва да бъде запазено, като бъде създаден музей на българската авиация.

На 03.07.2007г. председателят на ЦС на Съюза на офицерите и сержантите от запаса генерал-лейтенант от резерва **Стоян Топалов** изпраща писмо до министър-председателя **Сергей Станишев**, с което го информира за решението на Съюза, взето на 26 юни 2007 година, с което се настоява сделката по замяната на имота да бъде спрян, приложено е и исканите на Инициативния комитет летището да бъде обявено за паметник на културата.

На 09.07.2007г. МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА ГРУПА посещава летище Божурище и според **ПРОТОКОЛ от огледа**, в състава на групата са деветима представители на Инициативния комитет, както и:

арх. Борислав Абаджиев – директор на Дирекция „Опазване на недвижимите паметници на културата“ в МК,
проф. Божидар Димитров – директор на НИМ,
полк. **Петко Йотов** – директор на Военноисторическия музей,
Георги Марков – директор на Института по история към БАН,
кметът на Община Божурище Христофор Петров,
председателят на Общинския съвет Атанас Лозанов и
секретарят на Общината Станка Бонева.

ПРЕДЛОЖЕНИЯТА на Междудомствената група, записани в прокола, са:

1. Летище Божурище да се обяви за Паметник на културата от национално значение, сградите и прилежащата територия, включваща:
 - първата аерогара;
 - двета хангара;
 - паметника на загиналите парашутисти;
 - пистата за излитане и кацане с прилежащия терен, съгласно правилата за извършване на полети.
2. Предлага да бъдат допълнително проучени сградите на територията на Община Божурище, свързани с авиогарнизон Божурище, и носителите на историческа памет да бъдат обявени за паметници на културата:
 - Офицерско казино за летателния състав, по настоящем читалище;
 - Първият построен хангар през 1919 година;
 - Сградата, предназначена за върховния главнокомандващ Н.В. Царя;
 - Единствена жилищна сграда от построението седем за летателния състав.

25.06.2007г. - Писмо от Съюза на възпитаниците на Негово величество училища, школата за запасни офицери и родолюбивото войнство и гражданство до президента Георги Първанов, с копие до министъра на от branата Веселин Близнаков.

В писмото се казва: „Нашият съюз е разтревожен от инициативата на МО за замяна на летище Божурище с апартаменти за военнослужещи”.

След това е описано историческото значение на летището.

На финала молбата към президента е да се намеси и да спре сделката.

Подпись: о.з.полк.инж. Н.Рухчев

03.07.2007г. – Писмо от ген. л-т Топалов, председател на ЦС на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, до министър-председателя Сергей Станишев, с което се настоява да се спре сделката.

07.08.2007г. – До Президента Георги Първанов, с копие до министъра на от branата:
Писмо от Инициативния комитет на парашутистите в България, подписано от Любомир Пръвчев и още 11 души (цитирано по-долу).

В писмото пише, че „Инициативен комитет на парашутистите е сериозно обезпокоен от действията на МО за замяна на летище Божурище с апартаменти за военнослужещи”. След това е описано историческото значение на летището за българската авиация и парашутизъм, както и за ролята на въздушните спортове за възпитанието на подрастващото поколение.

На финала молбата към президента е да се намеси и да спре сделката.

09.07.2007г. - Писмо до президента Георги Първанов, с копие до министъра на от branата, с аналогично съдържание и молба да се запази летището не само като национална памет, но и като необходимо за въздушните спортове.

Подписано е от Латинка Христова, председател на Демократичния съюз на жените, както и от клубовете на съюза в районите Оборище, Надежда и Красна поляна, от Клуба на жените ветеранки от авиацията, от Фондация Майчина обич, от Движение „Жени срещу рака”.

10.07.2007г. – Началникът на отдел „Приемна“ на МС Соня Божикова уведомява МК и МО, че в МС е получено писмо от ген.л-т Топалов, председател на ЦС на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва. Към писмото той прилага решение на ЦС от 26.06.2007г., с което членовете на съюза изразяват несъгласие със замяната на летището с апартаменти. В отговор от НИПК изразяват позиция, че след като бъдат получени всички вече поискани становища, НИПК ще може да се произнесе относно евентуалното поставяне на летище Божурище под защитата на Закона за паметниците на културата и музеите (ЗПКМ).

27.07.2007г. – Писмо на Цако Пантелеев, изпълнителен директор на ИА „Държавна собственост на МО“ до зам.-министър Радослав Бозаджиев, с което го запознава с горните две писма.

31.07.2007г. – Зам.-министърът отговаря на писмата, във връзка с разпоредителните действия с имот частна държавна собственост на МО.

В отговора пише:

„Гореописаният имот не се използва по предназначение и е с отпаднала необходимост за БА, предаден на ИА „Държавна собственост на МО” за охрана и извършване на разпоредителни действия”.

Описани са разпорежданията на МС и предприетите действия в изпълнение на тези решения – цялата процедура, включително и финализирането ѝ: „след съгласуване с МРРБ процедурата е финализирана с договор от 06.07.2007г., сключен между Областния управител на Софийска област и „Индустриален парк София АД”.

31.07.2007 г. – Зам.-министърът изпраща отговор и до началника на отдел „Приемна” на МС Соня Божикова, на постъпилото и в МС писмо от Инициативен комитет за запазване и възстановяване на българските авиационни реликви. Описани са хронологично предприетите разпоредителни действия с имота.

13.08.2007г. - Министерството на от branата изпраща отговор до дирекция „Приемна” при Президентската администрация.

Отговорът е адресиран и до Любомир Пръвчев, подател на писмото до президента от името на Съюза на парашутистите.

Автор на отговора е зам.-министърът на от branата Радослав Бозаджиев, като подробно са описани всички разпоредителни действия с имот №000147, заедно с мотивите за законосъобразността и целесъобразността на сделката, както и направеното от МО за съхраняване на историята на българската авиация.

В писмото се казва:

По повод получено в Министерството на от branата Ваше писмо

Относно замяна на летище "Божурище" с апартаменти, Ви уведомявам за следното:

Много са имотите, управлявани от Министерството на от branата, които са свързани с историята на българските Въоръжени сили. Редукцията на Българската армия през последните години налага да се преосмиeli и прецени необходимостта от недвижимите имоти, които са предоставяни през годините на Министерството на от branата.

Тази преценка се извършва от ръководството на Генералния щаб на Българската армия след задълбочен анализ на нуждите на армията и финансовите възможности на Министерството на от branата.

Именно такъв обект е имотът, на който е разположено летище Божурище. В процеса на изпълнение на Плана за организационно изграждане и модернизация на Въоръжените сили до 2015г., приет с ПМС №301/10.11.2004г., отпадна необходимостта за нуждите на от branата от имота – частна държавна собственост, предоставен за управление на Министерството на от branата, находящ се в село Гурмазово, община Божурище, подробно описан в акт за частна държавна собственост № 2785/ 08.07.2005 год.

МС с Рапореждане №6 от 7 юни 2005 година прие да бъде извършена замяна на държавния имот с жилища, които следва да отговарят на конкретно посочени в разпореждането параметри – градове, райони в съответните градове и цена на квадратен метър. С последващо Разпореждане №9 от 13 юли 2005г. на МС за заменител е определен „Индустриален Парк София“ АД.

С Постановление на Софийска военноокръжна прокуратура от 08.07.2005г. са преустановени всякакви действия по финализиране на сделката за замяна на имотите до приключване на прокурорската проверка.

На това основание бяха спрени преговорите с дружеството.

С Постановление на СГС от 15.06.2006 г. е отказано образуването на предварително производство и е прекратена прокурорската преписка, тъй като не са налице данни за извършено престъпление.

На заседание на Министерския съвет, проведено на 21.12.2006г., е решено процедурата по замяната да продължи в съответствие с новия ред, определен в Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, приет с ПМС №254 от 2006г.

На 29.12.2006г. е подписан Меморандум между министъра на от branата, министъра на регионалното развитие и благоустройството и "Индустриален парк София" АД, с който страните, с оглед задоволяване на жилищните нужди на кадровите военнослужещи и гражданските лица от министерството и Българската армия, поемат ангажимент за извършване на замяната.

Съгласно ангажимента на ведомството, Министерството на от branата изпрати писмено предложение до областния управител на Софийска област за извършване на замяната. Съображенията ни за целесъобразността на сделката са задоволяване на жилищните нужди на безквартирните военнослужещи и граждански лица от Министерството на от branата и Българската армия. Картотекираните безквартирни лица за област София са 4635, а за област Пловдив - 3416, като на военнослужещите ведомството заплаща компенсационни суми.

Министерството на от branата не разполага с финансови средства за изграждане на жилища, а с предложената замяна ведомството ще получи 106 апартамента, разположени във II и III зона на градовете София и Пловдив. Апартаментите са новопостроени, като конструкцията е монолитна /тухлена/.

След получаване на писменото съгласие на министъра на регионалното развитие и благоустройството, областният управител на Софийска област е издал заповед и е подписал договор за замяна с "Индустриален парк София" АД.

От изложеното е видно, че замяната е реализирана при спазване на разпоредбите на действащото законодателство.

В заключение бих искал да отбележа, че за съхраняване на историята на Българската авиация, с Постановление №51/2005г. на Министерския съвет, е създаден Музей на авиацията – Крумово, като филиал на Националния военноисторически музей. В музея на авиацията се съхраняват експонати, свързани с историята на авиацията: Основан през 1991г., като музейна сбирка на Пловдивския авиационен полк, по-

късно прераства в Музей на авиацията, в който може да бъде проследен бойния път на българската авиация от създаването ѝ и до наши дни. Музеят съхранява за поколенията 4700 експоната, сред които няколко единствени в света летателни апарати.

На 24.08.2007г. директорът на НИПК иска становище от Министерството на от branата.

На 19.10.2007г. Т.Иванов, директор на Дирекция „Управление и разпореждане с недвижими имоти“ на МО пише до директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ на МО, във връзка с предходни писма от 03.09.2007г., 12.09.2007г. и 11.10.2007г.

Във връзка с постъпило предложение за обявяване на летище Божурище за паметник на културата от НИПК и заявление от о.з. полк. Тома Ковачев, едната дирекция уведомява другата, че „за летище Божурище е подписан договор за замяна“.

„Със сключен Договор за замяна №1222 от 09.07.2007г. сделката е финализирана и процедурата по замяна на имота – приключена.“

Във връзка с резолюцията на началника на политическия кабинет и зам.-министъра на от branата, приложено Ви изпращаме копие от преписката за обобщение”.

На 29.10.2007г. позиция до министъра на културата изпраща и Омбудсманът на Република България Гиньо Ганев, до когото от Инициативния комитет също е изпратено писмо с молба да съдейства за искането летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата. Според омбудсмана „вече има открита процедура за обявяване на летище Божурище за паметник на културата“ и трябва да се положат максимални усилия тази процедура да бъде доведена до успешен завършек.

На 12.11.2007г. Инициативният комитет за спасяване на летище Божурище, представляващ българската авиационна общественост, с председател полковник Тома Ковачев, изпраща **ОТВОРЕНО ПИСМО** до президента Георги Първанов, до министър-председателя Сергей Станишев и до министъра на културата Стефан Данаилов.

В писмото се казва, че летище Божурище е:

- паметно историческо място за българската военна и гражданска авиация;
- автентичен паметник на българската, световната и европейската авиационна култура и технически прогрес;
- уникално по своите природо-климатични дадености летище;
- в района са дислоцирани важни военни обекти и защитени съоръжения.

Настоява се „летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата с национално значение като се превърне в музей на българската авиация, българското самолетостроене и авиационно образование, заедно с използването му като действащо летище за спортни и учебни цели“.

*Писмото е подписано от 38 военни от запаса, пилоти, историци, инженери, юристи и авиационни експерти.

Приложения към писмото:

Приложен протоколът от посещение на летището, проведено на 9 юли 2007 година от Междудомствена група, както и направените от групата предложения и историческа справка, според която:

- През 1912 година започва изграждането на летище Божурище, което го прави едно от най-старите летища в Европа;
- През 1915 година е открито първото аеропланно училище в България;
- През 1917 година е открита първата аеропланна работилница;
- През 1925 година се извършват първите парашутни скокове;
- През 1930 година тук е открита първата аерогара в София (първото гражданско летище) – сградата е запазена;
- През 1937 година Цар Борис Трети връчва бойните знамения на новосформирани бойни части на въздушните войски.
- Запазени са два хангара, в единия от които се намира запазен един от първите самолети;
- В непосредствена близост до аерогарата е издигнат паметник на загиналите парашутисти;
- Летището е действащо към момента – за излитане и кацане на леки самолети.

Приложена е и **ДОКЛАДНА ЗАПИСКА** до Президента на Република България от председателя на Инициативния комитет Тома Ковачев, в която освен описаните по-горе искания, се отбелязва, че замяната на летището е инициирана от министъра на от branата Николай Свиаров и е на път да бъде финализирана от министъра на от branата Веселин Близнаков, с мотив, че ще бъдат осигурени жилища за военнослужещите.

Отбелязва се още, че теренът е определен като „земеделска земя”, което няма как да е така, след като в него има бетонна пista – с дължина 800 метра и ширина 30 метра, както и няколко массивни сгради. Твърди се още, че „никъде в документацията по сделката не са посочени актове за собственост на апартаментите, които са обект на замяната; не е ясна разликата в стойността на имотите, предмет на замяна, и начинът на плащане, което според писмото е нарушение на ЗДС и чл.68, ал.2, т.3 от ППЗДС. Пише, че е нарушен също е Законът за обществените поръчки.

Председателят на Инициативния комитет отбелязва още в Докладната си записка, че: „За посочените нарушения през 2005 година е сезирана прокуратурата, която открива и други нарушения и спира сделката. За съжаление Министерският съвет на 21.12.2006г. решава сделката да бъде продължена”.

(**Забележка: Фактите и обстоятелствата по прокурорските преписки, са описани в предходния Раздел II.*)

➤ В докладната записка са формулирани и три предложения:

1. Да се прекрати сделката за замяна на летището;
2. Да се възстанови статута на летището като публична държавна собственост;
3. Да се обяви летището за паметник на културата, като се организира музей на българската авиация и самолетостроене, заедно с използването му като действащо летище за спортни и учебни цели.

Към отвореното писмо до президента, министър-председателя и министъра на културата, е приложено и

Становище на Община Божурище, от 12 октомври 2007 година, подписано от кмета и председателя на ОбС, които са част и от Междуведомствената група.

В него се казва, че ръководството на общината счита летище Божурище за живата памет на българската авиация, пример и гордост за поколенията. Правят се и вече направените от работната група предложения.

Към отвореното писмо са приложени още:

1. Писмо от 13 април 2007 година до президента от Националния съюз на ветераните от войните в България с молба за намеса с цел да се прекрати сделката за замяна.
2. Писмо от 25 юни 2007 година до президента Георги Първанов, с копие до министъра на от branата Веселин Близнаков, от Съюза на възпитаниците на Негово величество училища, школата за запасни офицери и родолюбивото войнство и гражданство.
3. Писмо от 13 юли 2007 година до президента Георги Първанов, с копие до председателя на парламентарната комисия по отбрана Ангел Найденов и до министъра на от branата Веселин Близнаков, от Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите, с което институциите се уведомяват за решение на УС на Съюза, с което се подкрепя инициативата да се върне летището към статута му на държавна собственост и да се използва по предназначение.
4. Писмо от 4 юли 2007 година до президента Георги Първанов от Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, с което също се настоява за прекратяване на сделката.
5. Писмо до президента Георги Първанов от Инициативен комитет на парашутистите в България със същата молба.
6. Писмо от 9 юли 2007 година до президента Георги Първанов с аналогично съдържание, подписано от Латинка Христова.

На 19.11.2007г. зам.-министърът на от branата Радослав Бозаджиев отговаря на поисканото на 24.08.2007г. от директора на НИПК арх. Георги Угринов становище „относно предложение за обявяване на летище Божурище като паметник на културата”, във връзка със заявлението на Инициативния комитет .

(Забележка: И от тази съгласувателна преписка е видно, че както от предложението на НИПК отпада т.2 – да се одържави имотът, така и в процедура по искането на становища за културния статут, отпада втората част от предложението на ИК - пистата да стане действаща).

По повод на изложеното в заявлението и след получаване на становищата от компетентните структури в МО, зам.-министърът уведомява директора на НИПК за следното:

- В процеса на изпълнение на Плана за организационно изграждане и модернизация на въоръжените сили до 2015 година отпадна необходимостта за нуждите на от branата от имота, на който е разположено летище Божурище.

- МС с Разпореждане №6 от 7 юни 2005 година прие да бъде извършена замяна на държавния имот с жилища, които следва да отговарят на конкретно посочени в разпореждането параметри – градове, райони в съответните градове и цена на квадратен метър. С последващо Разпореждане №9 от 13 юли 2005г. на МС за заменител е определен „Индустриален Парк София” АД.

Съображенията за целесъобразността на сделката са задоволяване на жилищните нужди на безквартирните военнослужещи и гражданиски лица от МО и Българската армия.

След получаване на писменото съгласие на министъра на регионалното развитие и благоустройството, областният управител на Софийска област е издал заповед и подписал договор за замяна и към датата на преписката за културния статут на летището, процедурата по замяна на имота е финализирана.

В становището на МО по повод на искането на Инициативния комитет за обявяване на летището за паметник на културата, е отбелязано, че „за съхраняването на историята на българската авиация е създаден Музей на авиацията – Крумово, филиал на Националния военноисторически музей.

Уточнен е и фактът, че „искане от Инициативен комитет, за обявяване на летище Божурище за паметник на културата е било отправено и до Президента на Република България – на 7 август 2007 година“. Приложен е и отговорът на МО, изпратен до Президентската администрация на 13.08.2007г.

⊕ ПРОЦЕДУРАТА

На 15.01.2008г. директорът на НИПК арх. Георги Угринов запознава зам.-министъра на културата Иван Токаджиев със становището си по повод на писмото на националния омбудсман Гиньо Ганев (от 29 октомври 2007 г.) и отвореното писмо на Инициативния комитет за обявяване на летище Божурище за паметник на културата от национално значение.

В него се казва, че във връзка с постъпилото в НИПК заявление от Инициативния комитет за запазване и възстановяване на българските места и реликви с председател Тома Ковачев (от 18 април 2007 г.) за обявяване на летището за паметник на културата, са получени становища от Института по история при БАН, от Военноисторическия музей и от Министерството на от branата. (Становищата са описани по-горе). На базата на тези становища арх. Угринов пише:

„**Като отчитаме историческата стойност на летището, считаме, че с премахване правото на разпореждане на МО върху имота и финализираната замяна се предопределя невъзможността за запазване предназначението на терена като „летище“ и съответно провеждане на процедура за обявяването му като паметник на културата.**“

Към това заключение на НИПК е приложена и позицията на МК – в отговор на писмото на омбудсмана.

В нея министърът на културата Стефан Данailov уведомява омбудсмана Гиньо Ганев за разпоредената предварителна проверка на статута на летището с цел

възможностите за започване на процедура за обявяване на летището за паметник на културата, както и с получените становища от компетентните институции, заедно със заключението на държавната институция по опазване на недвижимото културно-историческо наследство (НИПК).

На 30.01.2008г. се провежда заседание на Националния съвет за опазване на недвижимите паметници на културата (НСОНПК), разпоредено от министъра на културата Стефан Данаилов със заповед №РД 09-29 от 29 януари 2008 година.

Според Протокол №1 от заседание на НСОНПК, **първа точка** от дневния ред е „Обсъждане на отворено писмо на Инициативния комитет, представляващ българската авиационна общественост, с искане за обявяване на летище Божурище за паметник на културата от „национално значение”.

Докладващ по т.1 е арх. Галя Стоянова от НИПК, която „отчита историческата стойност на летище Божурище като първо военно и гражданско летище в България, но счита, че с премахване правото на разпореждане на Министерството на от branата върху имота и финализираната замяна се предопределя невъзможността за запазване предназначението на терена като „летище” и съответно провеждане на процедура за обявяването му като паметник на културата”.

Протоколирани са изказванията по т.1.

Проф. Божидар Димитров изразява положително отношение относно предложението за обявяване на летището за паметник на културата.

Арх. Георги Угринов задава въпроса: защо това предложение не е направено преди да се извършат замените на имота и обявяването за паметник на културата ще направи ли възможно да бъдат запазени функциите му?”. Като директор на НИПК той допълва, че

Институтът не е против това летището да бъде обявено за паметник на културата, но при условие, че то е държавна собственост, за да се осигури запазване предназначението на имота.

Арх. Явор Банков уточнява, че именно НИПК и НСОНПК са компетентните органи, които да обявят обекта за паметник на културата и така да определят неговите параметри.

Според арх. Георги Гужгулов този проблем е юридически и не може да бъде решен от двете културни звена.

Арх. Митъо Виделов също смята, че преди обявяването за културен паметник, трябва точно да бъдат идентифицирани границите на обекта.

Арх. Константин Peev пита: Летището съществува от сто години, защо досега не е обявено за паметник на културата?

Според арх. Мария Каразлатева летището е градообразуващ фактор, което го прави паметник на урбанизма по смисъл на Наредба №5. Затова предложението трябва да се разгледа в контекста на Общия устройствен план на София и налагашкото се разширение на съществуващото летище.

Според проф. Борис Бонев – президент на Българска аерокосмическа агенция (БАКА) летище Божурище, освен че е първото военно и гражданско летище в България, откъдето са извършвани полети още преди Балканските войни, то и в момента е действащо (към момента на заседанието – януари 2008 г.) за леки самолети, хангарите са в добро състояние, а в единия от тях се намира един от

първите запазени самолети. Освен това според проф. Бонев летището е необходимо и за провеждането на санитарна авиация.

***Забележка:** арх. Мария Каразлатева е цитирана в протокола от разискванията, но не е отбелязана нито в списъка с членовете на НСОНПК, нито сред присъстващите. По-късно именно тя – като експерт от НИНКН, изготвя Предварителната оценка на научната и културна стойност и обществената значимост на исторически летищен комплекс „Божурище”, въз основа на която на 5 юли 2010 г. министърът на културата Вежди Рашидов издава заповедта, с която декларира обекта като „групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория „национално значение”.

След приключване на разискванията, НСОНПК гласува следните 2 препоръки:

1. НСОНПК препоръчва на Министерството на културата летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата от „национално значение“ при строго фиксирани граници и охранителна зона
2. НСОНПК препоръчва теренът, на който е разположено летището, да бъде одържавен.

За гласуват 22-ма от членовете на съвета, ПРОТИВ – 1, ВЪЗДЪРЖАЛИ СЕ – 1.
(НСОНПК се състои от председател и 23-ма членове, всички участват в гласуването, както личи от подписите им в протокола от заседанието и гласуването)

1. ПРЕДСЕДАТЕЛ на съвета е проф. Божидар Димитров,
2. ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ е арх. Борислав Абаджиев.

ЧЛЕНОВЕ са:

3. Арх. Георги Угринов
4. Проф. Григори Григоров
5. Арх. Константин Peev
6. Проф. Никола Хаджиев
7. Проф. Маргарита Ваклинова
8. Проф. Диана Гергова
9. Мариела Модева – Нанкова (*така е записан в началото на протокола, а в списъка, на който са се подписвали след гласуване на решението, е М.Нанкова Модева*)
10. Руско Русев (*така е записан в началото на протокола, а в списъка, на който са се подписвали след гласуване на решението, е Р.Русков*)
11. Арх. Доля Йорданова
12. Инж. Лазар Мишев
13. Арх. Уляна Малеева
14. Арх. Христина Станева
15. Арх. Явор Банков
16. Арх. Христо Ганчев
17. Проф. д-р инж. Валентин Тодоров
18. Арх. Митко Виделов
19. Емил Велинов
20. Арх. Георги Гужгулов
21. Арх. Тодор Булев
22. Инж. Цвятко Кадийски
23. Рест. Аблена Мазакова

24. Проф. Румяна Михнева
На заседанието присъстват:
Зам.-министърът на културата Иван Токаджев
Лидия Димова, технически секретар
Арх. Галя Стоянова – НИПК
Изк. Димитър Цветков – НИПК
Оз ген. Борис Ботев – президент на Българска аерокосмическа агенция (БАКА)
Полк. Тома Ковачев – председател на Инициативния комитет
Георги Дунавски – режисьор и ПР на БАКА
Представители на Инициативния комитет.

От документацията, предоставена на Комисията от Министерството на от branата, е видно, че зам.-председателят на НСОНПК арх. Борислав Абаджиев е уведомил МО, за решенията на съвета. На Министерството на от branата е изпратен факс от Министерството на културата, който съдържа:

- 1. ПРОТОКОЛ №1 от заседанието на НСОНПК** на 30.01.2008г., одобрен с подpis от министъра на културата (цитиран по-горе)
 - 2. ДОКУМЕНТ, който придръжава протокола** и е подписан от зам.-председателя на НСОНПК арх. Борислав Абаджиев, в качеството му на директор на Дирекция „Опазване на недвижимите паметници на културата“ на МК.
-

**Този документ е единственият, от който става видно, че процедурата по обявяването на летището за паметник на културата е разглеждана и в съответствие с предназначението, което е условие при замяната на имот №000147 – бъдещо изграждане на индустриски парк.*

В документа подробно е описано и направеното до момента по заявлението на Инициативния комитет:

Документът завършва с:

❖ **ПРЕДЛОЖЕНИЕ:**

Във връзка с уточняване на „фиксирани граници и охранителна зона, последните ще се определят от състава на междуведомствена комисия, с което ще се даде възможност, както за реализиране на проекта „Индустриален парк София“, така и за съхраняване на паметниците на културата.“

❖ **ЗАБЕЛЕЖКА:**

С изключение на пистата, останалите сгради, паметници на културата, не попадат в терена, определен за изграждането на високотехнологични сгради – „Индустриален парк София“.

На 23.02.2010г. Министерството на културата изпраща писмо до арх. Галя Стоянова, и.д. директор на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) – с приемането на Закона за културното наследство НИПК се преименува на НИНКН.

Писмото е подписано от Главния директор на Главна дирекция ИОКН ("Инспекторат за опазване на културното наследство") в Министерството на културата Щерьо Ножаров и е с искане за предоставяне на спешно становище по повод **писмо от 26 януари 2010 г. от Индустрислен парк София** относно предоставяне на статут на недвижими културни ценности на летище Божурище и на бившето помещение за ръководство на полетите.

На директора на НИНКН се възлага институтът да подготви проект на заповед на комисия със задача подготовка на статут на недвижима културна ценност на летището и сградата; в комисията да бъдат включени необходимите представители на НИНКН.

За председател на комисията е определен арх. Георги Стоев, началник на отдел „Недвижимо наследство“ в Главна дирекция ИОКН.

♦ МЕМОРИАЛНА ЗОНА

Към писмото от 23.02.2008г. от МК до НИНКН е приложено писмо от Индустрислен парк София до зам.-министъра на културата Тодор Чобанов.

В него се прави кратък исторически преглед на значимостта на летище Божурище за историята на българската авиация – споменава се, че оттук е излетял първият български самолет на 7 август 1915 година, изредени и са други славни дати от историята на летището. Добавено е и описание на 12 постройки, които към момента на сделката са неизползвани и в много лошо състояние.

От дружеството запознават министъра и с инвестиционните си намерения – изграждане на многофункционален комплекс от логистични центрове и зони за търговска и развлекателна дейност, както и за изработените от инвеститора ПУП и ПИ147.

05.11.2008г. Писмо от директора на НИПК Георги Угринов до Индустрислен парк София АД, относно Становище по задание за обхватата, обема и съдържанието на доклад за екологична оценка на ПУП-ПРЗ за изграждане на обект „Индустрислен парк“ в имот №000147.

Директорът на НИПК уведомява собственика на имота, че „в землището на имота с голяма вероятност попада един археологически паметник на културата – късноримско селище“. Във връзка с тази вероятност той моли за оглед да бъде допуснат археолог.

В писмото се казва още, че ако при огледа се установи наличието на паметници на културата, проектът за ПУП-ПРЗ следва да бъде внесен за съгласуване и разглеждане в НИПК.

25.11.2008г. община Божурище със заповед ТС-409 одобрява Проект за ПУП – план за регулация и за строежане на ПИ147, а съгласно ЗУТ и ПУП на община Божурище се даряват 85.7 декара за инфраструктура. В тази зона попадат и част от съществуващите постройки, които някога са обслужвали летището.

Отчитайки историческата стойност на летище Божурище, собствениците на парцели УПИ-I-147 и УПИ-II-147, Индустриски парк София АД изразяват желание да създадат мемориална зона, с която да се отдаде почит към създателите на българската авиация. Предлага се бъдещите улици в комплекса да носят имената на български герои авиатори (*изредени са конкретни имена*). В зоната, в която са постройките, собственикът предлага да изгради музей, като се разяснява подробно как ще изглежда, какво ще съдържа и как ще функционира музеят, който ще бъде дарен на държавата.

05.12.2008г. Писмо от директора на НИПК Георги Угринов до Индустриски парк София АД, относно становище на НАИМ – БАН за наличие на археологически паметници на културата в имот №000147.
Директорът на НИПК уведомява собственика на имота, че „при огледа не са установени археологически структури в цитирания имот“.

На 05.03.2010г. Главният директор на Главна дирекция ИОКН ("Инспекторат за опазване на културното наследство") в Министерството на културата Щерьо Ножаров изпраща ново писмо до арх. Галя Стоянова, и.д. директор на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИИНК), с което разпорежда в 10-дневен срок да изготви и внесе в МК предварителна оценка и предложение за издаване на декларационен акт за летище Божурище и бившето помещение за ръководство на полетите.

На 11.03.2010г. новият директор на НИИНК доц. д-р арх. Йорданка Кандулкова връща отговор на Главния директор, с който го уведомява за решението на Националния съвет за опазване на недвижимите паметници на културата (НСОНПК), взети на заседанието от 30 януари 2008 година:

1. НСОНПК препоръчва на Министерството на културата летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата от „национално значение“ при строги фиксирани граници и охранителни зони.
2. НСОНПК препоръчва теренът, на който е разположено летището, да бъде одържавен.

Арх. Кандулкова пише още: Процедурата по регистриране на обекта не е завършена по реда на чл.65 т.3 от ЗКН.

(*Закон за културното наследство, Чл. 65 Статут на недвижимите културни ценности се предоставя за: т.3 - останали категории недвижимите културни ценности - със заповед на министъра на културата.)

Предвид т.1 от решението, подготвената с моя заповед комисия ще има за задача след проучване на място да изготви предложение за класификация според научната и културна област, към която се отнася, определяне на граници, в т.ч. и охранителна зона, както и временни режими за опазване на летище Божурище като недвижима културна ценност.

(*Становището е подписано от арх. Кандулкова, изгответо е от арх. Пламен Шомов – нач.отдел ИРПК – „Изучаване и регистрация на паметниците на културата“ на НИИНК, и арх. Мария Каразлатева – ст.инспектор в дирекция

КСДОПК - "Контрол и съгласувателна дейност по опазване на паметниците на културата" на НИНКН.)

На 11.03.2010г. арх. Йорданка Кандулкова издава заповед за свикване на **КОМИСИЯ** в състав:

Председател – арх. Галя Стоянова и членове – арх. Пламен Шомов, арх. Мария Каразлатева и Мария Кузупова, главен експерт в отдел ИРПК на НИНКН.

Задачата на комисията е на 18 март 2010 г. да проучи на място и да изготви предложение за класификация според научната и културна област, към която се отнася, определяне на граници, в т.ч. и охранителна зона, както и временни режими за опазване на летище Божурище като недвижима културна ценност.

А община Божурище да предостави необходимите картни материали – извадка от ЗРП, кадастрална карта на имота и други, необходими за работата на комисията.

На 16.04.2010г. е проведено **ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКСПЕРТНИЯ СЪВЕТ** на НИНКН, чийто председател е арх. Йорданка Кандулкова, в качеството ѝ на директор на НИНКН

ЧЛЕНОВЕ:

1. Арх. Христо Ганчев – директор дирекция
2. Арх. Галя Стоянова – директор дирекция
3. Арх. Дафина Барфончовска – и.д. директор дирекция
4. Арх. Пламен Шомов – началник отдел
5. Арх. Марина Томова – главен инспектор
6. Жарин Величков, археолог - главен инспектор

Поканена да присъства е и арх. Емма Москва, консултант на института.

Обект на заседанието е Предложение за класификация, определяне на граници и режими за опазване на летище Божурище като недвижима културна ценност.

След изказвания на всички пръсъстващи (които не са протоколирани) са направени следните **КОНСТАТАЦИИ:**

1. С Протокол №1 от заседание на НСОНПК са взети ледните решения:

1. НСОНПК препоръчва на Министерството на културата летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата от „национално значение“ при строги фиксирани граници и охранителни зони.
2. НСОНПК препоръчва теренът, на който е разположено летището, да бъде одържавен.

2. Процедурата по деклариране и регистрация по реда на ЗКН не е проведена.

В тази връзка е „проведена комисия“ със задача да проучи на място и да изготви предложение за класификация според научната е културна област коя се отнася, определяне на граници, какото и временни режими на опазване.

Въз основа на проведения подробен оглед на място, проучване на архивни и документални данни е изготвен анализ и оценка на научната и културна стойност и обществена значимост на обекта, неговата автентичност и степен на съхраненост.

На заседанието е внесено за разглеждане и предложение за деклариране на обект. След подробно обсъждане (*които също не е протоколирано*) на предложението

Експертният съвет взе следните РЕШЕНИЯ:

1. Предлага на министъра на културата да декларира „Исторически лелищен комплекс Божурище като „группова урбанистична и историческа недвижима културна ценность – комплекс” с предварителна категория „национално значение” с предварителни предписания за опазване. (*предписанията са приложени в три страници текст и 3 схеми за границите на обекта*)
2. Предлага на министъра на културата да декларира като недвижими културни ценности, с предварителни предписания за опазване, сградата на бившето казино (градско читалище „Христо Ботев“ - Божурище) и двуфамилна жилищната сграда на ул. „Асен Йорданов“ №9, свързани с историческата среда на лелищинския комплекс. (*предписанията са приложени в две страници текст*)

Решението е подписано от председателя и членовете на Експертния съвет

От Министерството на културата - Отдел „Изучаване и регистрация на паметниците на културата“ на Националния институт за недвижимо културно наследство, (*както е записано на титулната страница на документа*), след проведени дейности по идентифициране, по реда на чл. 56 и 57 от ЗКН предоставят предложение с **„ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА** на научната и културна стойност и обществената значимост на исторически лелищен комплекс Божурище в землището на с. Гурмазово, община Божурище“, както и предварителни режими за опазването на обекта.

Предварителната оценка е изготвена от арх. Мария Каразлатева – старши инспектор в дирекция КСДОПК в НИНКН ("Контрол и съгласувателна дейност по опазване на паметниците на културата")

и е подписана от:

арх. Пламен Шомов, началник на отдел „Изучаване и регистрация на паметниците на културата“ в НИНКН
арх. Галя Стоянова, директор на Дирекция ИРДАПК в НИНКН ("Изучаване и регистрация, документиране и архивиране на паметниците на културата":)
доц. д-р арх. Йорданка Кандулкова, директор на НИНКН.

*(*Този документ по-късно министърът на културата прилага към заповедта, с която декларира обекта.)*

На 22.04.2010г. арх. Кандулкова уведомява министъра на културата Вежди Рашидов за решенията на експертния съвет като прилага протокола от заседанието, проведено на 16.04.2010г.

На същия ден - 22 април 2010 година, министърът на културата издава заповед за заседание на СЕСОНКЦ към МК (Специализиран експертен съвет по опазване на недвижимите културни ценности - новият експертен съвет към МК, който по силата на новия ЗКН заменя предшественика си НСОНПК)

На 10.05.2010г. се провежда заседанието на СЕСОНКЦ, както става видно от неговия Протокол №2.

На това заседание

- по т.1 от дневния ред се обсъжда и приема Правилник за устройството, организация на работа и финансиране на СЕСОНКЦ (Правилникът е в сила от 24.06.2011г., Издаден от Министерството на културата и Обн. ДВ. бр.48 от 24 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.81 от 17 Септември 2013г.),
- по т.2 се разглеждат предложения за отписване на три имота от регистъра на недвижимите културни ценности.

Точка 3 е: Предложение на НИНКН за деклариране на обект: „Исторически летищен комплекс Божурище” като „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория национално значение”.

Докладва от арх. Галия Стоянова

След запознаване с цялата предоставена документация и направените констатации СЕСОНКЦ взе следното РЕШЕНИЕ:

Приема предложението на НИНКН и предлага на министъра на културата да декларира обект „Исторически летищен комплекс Божурище” като „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория „национално значение”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на СЕСОНКЦ е д.и.н. Николай Овчаров.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ е арх. Уляна Матеева.

Присъстват 14 от ЧЛЕНОВЕТЕ на съвета:

1. Арх. Йорданка Кандулкова
2. Арх. Георги Стоев
3. Проф. Маргарита Ваклинова
4. Д-р Цветана Късева
5. Ст.н.с. Виолета Нешева
6. Д-р Иван Велев
7. Арх. Христо Ганчев
8. Арх. Дафина Барфончовска
9. Арх. Лидия Станкова
10. Доц. Стефан Белишки
11. Арх. Явор Дичев
12. Арх. Юри Йорданов
13. Красимира Стефанова
14. Арх. Татяна Стойкова

Отсъстват 10-има от членовете:

1. Арх. Христина Ангелова
2. Арх. Петко Йовчев
3. Емил Велинов
4. Арх. Виктор Попов

5. Арх. Георги Гужгулов
6. Проф. Григори Григоров
7. Д-р Хитко Вачев
8. Арх. Венелина Панджарова
9. Проф.инж. Тодор Бараков
10. Ст.н.с. Светла Ракшиева

На заседанието присъстват още:
зам.-министърът на културата Тодор Чобанов
Лидия Димова, технически секретар на НСОНПК
Арх. Галя Стоянова
Арх. Пламен Шомов

ДЕКЛАРАЦИОНЕН АКТ

* **На 5 юли 2010 година министърът на културата Вежди Рашидов издава заповед, в която е записано:**

НАРЕЖДАМ:

1. Декларирам недвижим обект: „Исторически летищен комплекс „Божурище”, землището на с. Гурмазово, община Божурище с предварителна класификация „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория „национално значение”, като:

1.1. Съгласно предварителна оценка, отразена в Приложение 1, неразделна част от настоящия акт, по отношение на културна и научна стойност и обществена значимост, обектът притежава стойност за историята на страната и е от значение за европейското наследство.

2. Определям временни режими за опазване:

2.1. Территориален обхват съгласно Приложение 2, неразделна част от настоящия акт.

2.2. Предписания за опазване съгласно Приложение 3, неразделна част от настоящия акт.

***В обхвата на декларирания обект, освен имот №000147 влизат още два имота.
Както е записано в приложенията към заповедта:**

A. Территориален обхват: включва ПИ: 147, 132 и част от 134 от Картата на възстановената собственост в землището на с. Гурмазово;

B. Предписания за опазване, съгласно които:

- се запазва „оригиналната функция на исторически комплекс – действащо летище, с допускане на социализация и адаптация на съставните му елементи за функция, съответстваща на културната, научна стойност и обществена значимост на научния комплекс”;

- не се допускат регулативни промени;

- запазване на историческата, устройствена структура по кадастръра от 1928г.

C. Предписания за опазване на съставните сектори на комплекса:

- за сектор „Летателно поле“ – не се допуска застрояване, освен налагашото се по функционални съображения и по задължителните технически параметри и сервитути, свързани с обслужването на летателните дейности;
- за сектор „Първото военно и гражданско летище“ – допуска се ново застрояване и монтаж на съоръжения, при доказана необходимост във връзка с развитието на автентичната функция и съвременно развитие на комплекса;
- изисква се съхраняване на екстериора на запазените във висока степен на автентичност сгради на първото военно и гражданско летище, като се допускат частични изменения в плановата структура при адаптирането с цел социализацията им;
- допускат се промени в оригиналната планова и пространствена структура за административните и обслуживащите сгради на летищния комплекс.
- изисква се запазване на оригиналната алейна мрежа, едроразмерната дървесна растителност и архитектурните паркови елементи.

На 22.11.2010г. директорът на НИНКН арх. Йорданка Кандулкова изпраща изпраща писмо до Аспарух Аспарухов, кмет на Община Божурище, и до Александър Трайков, Регионален инспекторат – Югозападен район ГД ИОКН на МК.

Писмото е във връзка с постъпилия в НИНКН на 3 ноември 2010 година с писмо на МК от 29 октомври 2010 година, декларационен акт за деклариране на „Исторически летищен комплекс „Божурище“, землището на с. Гурмазово, община Божурище с предварителна класификация „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс“ с предварителна категория „национално значение“.

Арх. Кандулкова им изпраща копие от заповедта на министъра и ги моли да изпълнят регламентите в чл. 59, ал.2 от ЗКН задължения на общинската администрация и на регионалния инспекторат.

*

Закон за културното наследство

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г., в сила от 20.11.2009 г.) Декларационният акт и приложенията към него се съхраняват в НИНКН, като копия от тях се изпращат до съответните общински администрации, които поддържат местните архиви на недвижимите културни ценности, както и до съответния регионален инспекторат по опазване на културното наследство и по компетентност до Центъра за подводна археология.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г., в сила от 20.11.2009 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2011 г.) Общинските администрации уведомяват писмено собствениците на декларираните недвижими обекти, а за археологическите - и директора на съответния регионален музей, в 14-дневен срок от получаване на декларационния акт и изпращат незабавно копие от уведомлението на съответния регионален инспекторат по опазване на културното наследство, който уведомява НИНКН за това.

*

На 04.10.2013г. със заповед на зам.-министъра на културата Велислава Кръстева е разпоредено на главния инспектор в отдел „Недвижимо наследство“ при Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ арх. Иван Генов в срок до 14 ноември 2013 г. да извърши проверка на документацията, свързана със

статута на летищен комплекс „Божурище“ в поземлен имот 000147, землището на с. Гурмазово, община Божурище - деклариран като Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс” с предварителна категория „национално значение”.

На 16.10.2013г. е депозиран докладът от проверката, изготвен от арх. Иван Генов. Докладът включва хронологично описание – от акта за собственост по договора за замяна на парцел №000147, издаден на «Индустриален парк София» АД, до предписанията за това какво може и какво не може да прави собственикът в обявения за културна ценност обект, след заповедта на министъра на културата, с която той декларира „Исторически летищен комплекс....”

Докладът завършва с констатации:

1. Декларирането на летище Божурище за „групова урбанистична и историческа недвижима ценност – комплекс” става 3 години след като Индустриски парк София АД придобива имота.
 2. Не е изпълнена препоръката на НСОНПК да се одържави имота.
 3. Изискването за запазване на „оригиналната функция на историческия комплекс....” не е състоятелно, при положение, че имотът не е одържавен.
 4. В предварителната оценка, която е по-скоро историческа справка, са описани несъществуващи по време на декларирането сгради, които са разположени извън параметрите на имат 147.
 5. Поставените изисквания в т.В от предписанията за опазване на сектор „Първото военно и гражданско летище“ са неизпълними, поради факта, че е запазена единствено сградата на аерогарата, едноетажните постройки нямат никаква архитектурна стойност, липсва алейната мрежа и елементи от парковата среда.
 6. Паметните знаци са от 1964 г. и 1995 г. и по данни от архива на НИНКИ тези паметници нямат статут на културни ценности.
-

В доклада на инспектората е записано, че процедурата е започната по един закон, а е продължила по друг:

Към момента на придобиване на имота – юли 2007 година, законът, който ureжда закрилата на културното наследство, е Законът за паметниците на културата и музеите (ЗПКМ). Но към момента на декларационния акт действа Законът за културното наследство (ЗКН). Както е отбелязано и в доклада на инспектората „Институтът не е провеждал процедура за деклариране и поставяне под защита на ЗПКМ/ЗКН летището като недвижима културна ценност. (съгласно писмо №4628/30.04.2010г. на НИНКИ.)

Според същия доклад, цитиран от зам.-министъра на културата по време на изслушване по казуса пред постоянната парламентарна Комисия по културата и медиите на 07.11.2013г., „нито в предварителната оценка режимите, предписани за опазване на съставните сектори на комплекса, нито в документацията, събрана за обекта в процеса на процедурата, няма оставени данни за съществуването на писти, тъй като когато летището е ползвано по предназначение, кацанията са извършвани на така наречения „естествен ландшафт”, тоест писти, във вида, необходим за възстановяването на функциите на летище, не е имало. Няма на територията на

летището и сгради, и паркови елементи, декларирани като единични недвижими културни ценности.

По време на изслушването пред Временната анкетна комисия на бившите директори на НИПК/НИНКН тези факти бяха потвърдени – че калената писта не съществува във вид, в който да бъде поставена под защита като културно-историческа ценност. Беше потвърден и фактът, че независимо от законово определеното изискване процедура от поне един месец, в който комисия да подготви предварителната оценка за обекта, това е станало по спешност – в рамките на 10 дни, такъв срок е даден и със заповедта на министъра за свикване на комисията.

На 12.12.2013г. - след запитване от 9 декември 2013 г. до министъра на културата Петър Стоянович от парламентарната Временна анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г., относно законовите основания за издаването на заповедта, с която е даден статут на обекта - арх. Даниела Джуркова, и.д. директор на НИНКН предоставя кратко описание на документите - хронология, за определянето на статута на летище Божурище като „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс“ с предварителна категория „национално значение“.

На изслушването, проведено в Комисията на 14.01.2014г., и.д. директор на НИНКН Даниела Джуркова изказа становище, че предходните процедури, както се е произнесъл и съдът, не са валидни, не защото имотът е частен, а защото не са спазени предписанията на закона (и на ЗПКМ и на ЗКН). Според нея, „Ако става дума за стартиране на нова процедура, то е необходимо тя да бъде коректна юридически, законово издържана и да не може да бъде оборена в съда. В тази връзка и според закона е необходимо да се направи заключителна оценка, ако изобщо ще се предлага отново този обект да бъде обявен като паметник на културата, урбанизма и историята.“

След тази заключителна оценка, разгledана много внимателно от всички експерти, тогава може да бъде решено какво точно, как ще се запази, как ще участва като градообразуващ фактор отново в градоустройството на град Божурище, как изобщо ще бъде адаптиран към градоустройството на града. Тъй като, както се изяснява от предходните оценки и заключения на експертите, основната ценност на този паметник е градообразуващият му фактор и частта му от световната мрежа като функция на летище и като врата към другите държави на практика.

Това може наистина да стане само след много сериозно и задълбочено проучване, тъй като урбанизът не е нещо, при което може да бъде решено за десет дни как точно ще стане, съдбата на града и на неговата история, кое ще се запази и кое няма да се запази и как ще се развива градът. Тази оценка трябва да се направи от оторизираните от закона експерти и по нормативно определените процедури, както и да се работи и с общината, за да се отчете и фактът какво местните власти в общия

устройствен план на града, защото в цялата тази документация - след евентуалното решение за даване на куртурен статут на комплекса, би следвало да бъде променено абсолютно всичко, първо за да стане комплексът част от плановете на града, но и за да няма основания след това тази заповед да бъде оспорена.

Само декларирайки и давайки временен статут, без да има решение на абсолютно всички последващи органи след това – и община, и всичките планове, които се изготвят, този процес няма как да приключи. Тъй като това не е направено, затова сега обсъждаме ще го бъде ли това летище или няма да го бъде и какви интереси има към него.

Безспорно, историята е нещо, което трябва да се съхранява. Но когато се работи градоустройствство, няма как да се каже „това е, и повече нищо в този град няма да се случи“. Градът живее, той е жива тъкан и трябва много внимателно да се види как ще се опази тая ценност, за да не бъде отново атакувана и да не се налага отново да се образуват такива комисии. Тази процедура може да се направи набързо – и да е атакуема в съда, но да тече много дълго време и накрая да се осъществи така, че да е спазен законът и съответният обект да бъде експониран. Но и в двата случая заключителната комплексна оценка е основното нещо, което и през 2008 година, и през 2010 година не е направено”.

На 16.12.2013г. „Индустриален парк София“ АД за втори път внася в Министерството на културата Проекта за изграждане на музей на авиацията. Заедно с проект за споразумение и организационен договор относно изграждането на музея.

- Както е видно от документацията, предложението за този проект е внесено за първи път през февруари 2010 година, с писмо до зам.-министъра на културата (описано по-горе - на стр. 76 от настоящия доклад), и преди изготвянето на Предварителната оценка и декларирането на обекта.
 - Проектът беше предоставен и на Комисията, в хода на нейната дейност.
-

СЪДЕБНИ РЕШЕНИЯ

➤ 1.

РЕШЕНИЕ №8581 от 16.06.2011г. на Върховния административен съд – Трето отделение, в съдебно заседание, проведено на 13.04.2011г. Образувано по жалба на пълномощника на Индустриски парк София АД.

В жалбата се поддържа, че заповедта на министъра за деклариране на недвижим обект „Исторически летищен комплекс Божурище“ е издадена при съществено нарушение на административно производствените правила, при неспазване на установената форма, в противоречие с материално правни разпоредби и в несъответствие с целта на закона.

Става ясно, че собственикът на декларирания имот не е уведомен писмено от съответната общинска администрация за издадения декларационен акт – не е изпълнена законовата административна процедура по чл.59 от ЗКН за връчване на копие от декларационния акт на дружеството.

Административната процедура по ЗПКМ от януари 2008 г. съвпада с подаването на молба от собственика до община Божурище и последващи процедури по реда на ЗУТ с издаване на заповед от кмета на общината за одобрен проект за подробен устройствен план, план за регулация и застрояване за имот 147 и начин на ползване. Тази процедура е законно извършена и предшества издаването на декларационния акт по чл.59 от ЗКН.

Констатирано е от съда, че с обжалвана заповед на министъра на културата от 5 юли 2010 г. е постановен само временен режим за опазване на недвижимия имот и не е последвала процедурата по чл. 61. Описана е цялата процедура, извършено спрямо имота по силата на ЗКН.

Съдът **ОТХВЪРЛЯ** жалбата на "Индустриален парк София" АД срещу заповед № РД-9Д-0002 от 05.07.2010 г. на министъра на културата, издадена на основание чл. 58 и 59 от Закона за културното наследство (ЗКН), за деклариране на недвижим обект "Исторически летищен комплекс "Божурище" с предварителна класификация "групова урбанистична и историческа културна ценност - комплекс" и предварителна категория "национално значение".

Решението подлежи на обжалване.

Последва обжалване на това решение

➤ 2.

РЕШЕНИЕ №16379 от 12.12.2011 г. на Върховния административен съд –

Петчленен състав – I колегия, от съдебно заседание, проведено на 13.10.2011 г.

Образувано по касационна жалба на Индустриски парк София АД срещу заповедта на министъра.

Съдът се произнася, че отхвърлянето на жалбата без разглеждане и произнасяне по същество е „съществено нарушение на съдопроизводствените правила по чл.168 ал.1, чл.170 ал.1 и чл.171 ал.1 и 2 от АПК“. Като по този начин съдът е лишил оспорвания от основно право на защита и на справедлив процес.

Изреждат се всички обстоятелства от процедурата, които показват, че тя не е извършена по закона, на чието основание е издаден декларационният акт, както и че процедурата е извършвана по един закон, а заповедта е издадена, когато този закон вече е отменен, а основанията за издаването ѝ са разписани в нов закон. „По този начин основания за издаване на декларационния акт стават процедури, извършени от орган, който е действал при отменен вече закон“.

Констатирани са и други нарушения на процедурата:

„Представената предварителна оценка от НИНКН не е издадена по реда и формата за окончателен акт на института, а като заключение – предложение на негов отдел, подписано от различни длъжностни лица, за които не е установено да са такива, съобразно изискването на специализираните разпоредби от Закона за културното наследство“.

„Самата предварителна оценка е по-скоро историческа справка, няма задължителните атрибути на официален документ – цитиране на източници, посочване на литература, липсват приложения, изгответи по законовите изисквания. Представените приложения имат характер на саморъчна скица с неизвестен автор“.

„Липсват експертизи за научни изследвания, документи и материални следи, които са послужили на отдел „Изучаване и регистрация на паметниците на културата“ за

съставяне на предварителна оценка на научната и културна стойност и обществена значимост на комплекса, включително и такива от МО, във връзка с приложимостта специалните разпоредби на Закона за военните паметници, който е обнародван на 08.02.2008г. и е в сила от 20.11.2009г.”

„Липсват и експертизи и съдебни удостоверия за снабдяване с такива, които да установяват характера на недвижимите имоти, деклариирани от министъра на културата като „историческа културна ценност-комплекс” с категория „национално значение”.

„Има несъответствия между описаните в предварителната оценка сгради и съществуващите в действителност, несъответствия в отразената площ и неотразяване на действителния статут на процесния имот”.

Според съда:

„Липсват мотиви по материално-правните предпоставки за издаване на декларационния акт и приложенията към него, съобразно разпоредбите на чл.57 и чл.58, вр. Чл.2, 6 и 7 от ЗКН”.

В решението е отбелоязано още, че „Оспореният административен акт е издаден в нарушение на разпоредби на Закона за културното наследство”.

На базата на подробно описаните констатирани обстоятелства Върховният административен съд се признае със следното РЕШЕНИЕ:

ОТМЕНЯ решение № 8581/16.06.2011г., постановено по адм. д. № 1678/2011г. по описа на Върховния административен съд, Трето отделение (с което жалбата е отхвърлена, без да бъде разглеждана по същество, както се констатира в настоящото решение)

И ВРЪЩА ДЕЛОТО за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

Решението не подлежи на обжалване.

➤ 3.

РЕШЕНИЕ №5819 от 24.04.2013г.

На Върховния административен съд – Трето отделение, в съдебно заседание от 6 март 2013 г.

Образувано по жалба на Индустриски парк София АД, че Заповед №РД95-0002 от 05.07.2010г. на министъра на културата е нидолжна, евентуално незаконосъобразна – издадена при неспазване на установената форма, „допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с разпоредбите и несъответствие с целта на закона.

(Ответникът – МК, е представен от юрисконсулт Атанасова, която оспорва жалбата и моли заповедта да бъде оставена в сила, с присъддане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Инициативния комитет Тома Ковачев, който встъпва като страна наред с административния орган по своя инициатива, също оспорва жалбата като неоснователна.)

След като разглежда всички документи по същество съдът постановява, че „Заповедта е издадена без наличие на предпоставките за това, уредени в изрични императивни норми на закона и в отклонение от правилата за историческа стойност

на обектите на оценката. Липсват доказателства за извършена проучвателна и изследователска дейност, която да предхожда или съпровожда административното производство за проверка на предпоставките по закон за деклариране на обект като недвижима културна ценност с урбанистична и историческа стойност. Това е довело до неправилно установяване характера на недвижимите имоти, деклариирани от Министъра на културата като "историческа културна ценност - комплекс" с категория "национално значение".

„По тези съображения заповедта следва да бъде отменена, като на жалбоподателя следва да се присъдят направените разноски в размер на 2175.00 лева, представляващи внесени държавни такси и възнаграждения на вещи лица“.

Съгласно мотивите от изложеното и на основание чл.172 ал.2, предложение второ от АПК, Върховният административен съд, Трето отделение

РЕШИ:

Отменя Заповед №РД95-0002 от 05.07.2010г. на Министъра на културата, с която е наредено деклариране на недвижим обект:

„Исторически лелищен комплекс „Божурище“, землището на с. Гурмазово, община Божурище с предварителна класификация „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс“ с предварителна категория „национално значение“.

Осъжда МК да заплати на Индустриски парк София АД сумата 2175.00 лева, представляващи внесени държавни такси и възнаграждения на вещи лица по делото.
(РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Петчленен състав на ВАС с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението на страните.)

Решението е обжалвано и във връзка с жалбата на МК и на Тома Ковачев е образувано дело:

➤ 4.

РЕШЕНИЕ №16042 от 03.12.2013 г. на Върховния административен съд –
Петчленен състав – I колегия, от съдебно заседание от 07.11.2013г.

Образувано по касационна жалба на МК и на Тома Ковачев срещу Решение №5819 от 24.04.2013г. На Върховния административен съд – Трето отделение.

От изложението на съда:

--

„Заседанието на НСОНПК е проведено при действието на Закона за паметниците на културата и музеите (отм.) и поради липса на преходни разпоредби в този смисъл в новия ЗКН не може да бъде разглеждан като начало на административната процедура по издаване на Заповед № РД9Д - 0002 от 05.07.2010 г. на Министъра на културата.

При внимателен прочит на взетите решения на това заседание също следва да бъде изрично отбелоязано, че липсва волеизявление за деклариране на Летищен комплекс Божурище като паметник на културата (по терминологията на отменения закон), а само препоръка за обявяването му за паметник на културата и одържавяване на терена. Дори при действието на отменената правна уредба, съдържаща съществено по-облекчени правила, за придобиване на специален защитен статут, не може да се приеме, че съответните административни органи са положили усилия, за да извършат анализ на историческата и урбанистична ценност на Летищния комплекс Божурище и да му предоставят статут на паметник на културата.

Следователно липсват законови основания да се приеме, че това заседание на НСОНПК представлява начало на административната процедура по издаване на Заповед № РД9Д - 0002 от 05.07.2010 г. на Министъра на културата, а и дори да бъде приета тезата на Министъра на културата, липсват данни, че „Индустриален парк София“АД е уведомен за това от Министъра на културата като административен орган, който провежда административното производство.

Липсата на уведомяване на известните заинтересовани лица за започване на административното производство представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила като основание за отмяна на административния акт, когато неучастието на тези лица е повлияло върху правилността на издадения акт. В случая участието на "Индустриален парк София"АД в административната фаза на производството би спомогнала за изясняване на фактите, свързани с идентификацията на имотите, засегнати от декларационния акт. Действително установяването на тези факти е било възможно и служебно от Министърът на културата, като издател на акта чрез използване на данни от публични регистри и вещи лица, но в конкретния случай административният акт е издаден при неизяснена фактическа обстановка, довело и до неговото неясно съдържание, което противоречи на материалния закон и е основание за отмяна по и смисъла на чл. 146, т. 4 от АПК.

В този смисъл е и становището на представителя на Върховната административна прокуратура.

(**Прокурорските преписки са описани РАЗДЕЛ I на настоящия доклад*)

--
Настоящият съдебен състав намира, че е налице и основанието по чл. 146, т. 5 от АПК, което също налага отмяна на Заповед № РД9Д - 0002 от 05.07.2010 г. на Министъра на културата.

Заповедта е издадена на основание чл. 58 от ЗНК и с оглед описаната в закона цел: запазване в непроменен вид и временна защита на обекти, за които има предварителна оценка, че могат евентуално да получат статут на недвижими културни ценности до постановяване на окончателен акт относно наличието на предпоставки за получаване на такъв статут.

В специалния закон ЗКН, който предвижда обжалване на отделен процедурен акт е предвидено неговото предварително и незабавно изпълнение (чл. 59, ал. 3 от ЗКН), от което следва, че подаването на жалба не спира неговото изпълнение. Предвиденото незабавно действие означава, че образуването на съдебно производство по оспорване на декларационния акт не възпрепятства

администрацията да проведе цялата процедура чл. 61 и сл. от ЗКН, включваща извършване на заключителна оценка от НИНКН при взаимодействие със специализирани институции и компетентни лица за установяване културната, научна стойност и обществената значимост на обекта, неговата автентичност, степен на съхраненост и взаимодействие със средата и обществото. В зависимост от съдържание на заключителната оценка да бъде издаден акт на Министъра на културата по чл. 62, ал. 1 по ЗКН – за прекратяване на временния статут или по чл. 65, т. 2 от ЗКН - за предоставяне на статут.

От датата на издаване на декларациония акт 05.07.2010 г. е изминал период от повече от три години, а по делото няма твърдения и данни за продължаване на процедурата, независимо, че предварителното му изпълнение не е спряно. (Определение № 3729/16.03.2011 г., постановено по адм.д. 1678/2011 г. по описа на Върховния административен съд, трето отделение, оставено в сила с Определение № 461001.04.2011 г., постановено по адм.д. 4141/2011 г. по описа на Върховния административен съд, петчленен състав на Първа колегия).

По изложените съображения, Върховният административен съд, петчленен състав на Първа колегия

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 5819/24.04.2013 г., постановено по адм.д. 16054/2011 г. по описа на Върховния административен съд, трето отделение. (което гласи: **ОТМЕНЯ Заповед № РД9Д - 0002 от 05.07.2010 година на Министъра на културата**, с която е наредено деклариране на недвижим обект: "Исторически летищен комплекс "Божурище", землището на с. Гурмазово, община Божурище, с предварителна класификация "Групова урбанистична и историческа културна ценност - комплекс" и предварителна категория "национално значение".) ИЗПРАЩА преписката на Министъра на културата за произнасяне със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона, съобразно мотивите на съдебното решение.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРИЛОЖЕНИЕ: 4-те решения на ВАС

РАЗДЕЛ IV.

Констатации. Проект за Решение на НС за приемане на доклада.

IV.1. КОНСТАТАЦИИ НА КОМИСИЯТА

Временната анкетна комисия беше избрана, за да установи фактите и обстоятелствата относно сделката за продажбата на летище "Божурище" и процедурата по обявяването му за паметник на културата".

Докладът описва фактите и обстоятелствата, но и предлага на вниманието на Народното събрание следните констатации:

1. Комисията констатира, че липсва ясна държавна политика по определяне на културно-историческата значимост на обекти и имоти държавна собственост и запазването им за поколенията. Летище Божурище е точно такъв обект, но както е констатирано и в доклада на Комисията, Министерството на от branата не е считало,

че е трябвало да бъде запазен като исторически паметник, а за музей на авиацията е определено летище Крумово.

2. Констатирано беше, че в документите, на базата на които е извършена реформата и модернизацията в собствеността на Министерството на от branата и Българската армия, липсва връзката между отделните ведомства не само за това обектите да бъдат съхранени, предвид тяхната историческа, културна и обществена значимост, но и да бъдат използвани ефективно за нуждите на други ведомства и организации. От наименованията и основните цели на документите, касаещи собствеността, е видно, че такава политика няма.

3. Комисията не получи отговор по въпроса за наличието или отсъствието на концептуален документ относно преценката за необходимостта от конкретни имоти и/или стратегия за управление имотите на МО и тяхната конверсия.

С поредица от действия имотът е бил обявен за такъв с отпаднало предназначение като летище и войскиви район. При изследване на фактите и обстоятелствата в тази връзка не се постигна до пълно, изчерпателно и всеобхватно установяване на всички относими факти и обстоятелства – за това кой, кога и при какви критерии е взел решение относно отпадане необходимостта от имота като летищен комплекс.

4. Комисията констатира, че поради липсата на средства и на дългосрочна политика за осигуряване на необходимия жилищен фонд, Министерството на от branата предприема действия за набавянето на жилища чрез замяна на имоти „с отпаднала необходимост“ – разпоредителна процедура, която в конкретния случай води до спорове и до негативно настройване на обществото срещу държавата и инвеститорите.

Спорността на този разпоредителен способ се потвърждава и от последващата му забрана през февруари 2009 г. в Закона за държавната собственост, с решение на Народното събрание.

5.1. По отношение на процедурата по замяна Комисията констатира: Целесъобразността на сделката е мотивирана с огромния брой военнослужещи, картотекирани за жилище. Твърди се, че замените са извършвани „Съгласно приемата Стратегия за развитие на социалната политика на Министерството на от branата до 2015г. и нуждата от около 18 000 жилища за кадрови военнослужещи“. Чрез замяната са придобити 106 апартамента и ателиета в София и Пловдив. Същевременно през същия период Министерството на от branата е продало 121 жилища в Пловдив и София.

5.2. Подготовката на сделката по замяна е била спряна от Софийска военноокръжна прокуратура, но след това Софийска градска прокуратура е отказала да образува предварително производство и прекратява преписката, въпреки обоснованото становище на СВОП, че „имотът е с изключително висока стойност и съществува реална опасност да бъде нарушен държавният интерес“.

5.3. По отношение на придобитите чрез замяната жилища, комисията констатира: В Разпореждане № 6 от 7 юни 2005 година на МС – т.3 са установени мандатът и ограниченията относно параметрите на заменяемите жилища, които държавата да придобие чрез планираната замяна, като за жилищата в София е разпоредено те да бъдат в границите от 470 евро за квадратен метър застроена площ (в ж.к. „Люлин“,

ж.к.“Дружба“ и ж.к.“Надежда“) до 520 евро (ж.к.“Младост“), а за жилищата в Пловдив – от 400 до 481 евро. Това ограничение не е спазвано по отношение на придобитите 106 апартамента (и ателиета) в градовете София и Пловдив. Включително, налице е отклонение и по отношение общата площ на придобитите жилища – като тя е била намалена от 10 240 кв.м, на 8 500 кв.м. При това положение възниква въпросът относно стриктното изпълнение на съществените параметри на планирана сделка по замяна. Следва да се преценят правните последици при отклонението от дадения мандат и да се отговори ясно: защо българската държава е придобила жилища на цени, надвишаващи определените с разпореждането на Министерския съвет.

От нотариалните актове на заменяемите имоти бе констатирана покупка на жилища на цени от 857 евро на кв.м. за Пловдив и 840 евро на кв. м. за София – цени, надхвърлящи горните граници, посочени в Разпореждане №6 на Министерския съвет.

Недоумение буди обстоятелството, но подкрепя изцяло основателността на горните съображения, че в диспозитива на точка 1 от разпореждане № 6 от 7 юни 2005 г. на Министерски съвет за замяна са определени общо четири имота, първият от които е имот 000174 – летището, а останалите три са земеделски земи, имоти: 000130, 000027 и 000024, на което са построени сгради и съоръжения със застроена площ над 4000 кв.м. плюс писта, е оценено за 9.80 лв. на квадратен метър, а за останалите три земеделски имота цената на квадратен метър е двойно по-висока, както следва: 17.50 лв. на кв.м., 17.70 лв. на кв.м. и 12.70 лв. на кв.м., 17.00 лв. на кв.м.“

6. Комисията счита за необходимо да бъде извършена изрична проверка относно съответствието и равностойността на двете настъпни престации при осъществената замяна. Не откриваме данни, че летището е оценено като такова и че стойността на летищния комплекс е била взета предвид при определяне на общата пазарна стойност на имота.

Възниква основателното предположение, че стойността на прехвърляемия от държавата имот е била подценена, включително не е била съобразена с характеристиките.

7. Констатирано беше, че обявеният за недвижима културна ценност комплекс надхвърля границите на имота, който е обект на замяната. Според приложението към заповедта на министъра на културата, с която се декларира летищен комплекс – историческа недвижима културна ценност, се вижда, че освен имот 147, в комплекса са включени още два поземлени имота – 132 и част от 134 в землището на Гурмазово, както и една обществена сграда – читалище, и една жилищна сграда в Божурище.

8. Констатирано беше, че във връзка с искането на Инициативния комитет да се възстановят функциите на имота като летище, Националният институт за паметниците на културата (НИПК) изказва становище, че „Отчита историческата стойност на летище Божурище като първо военно и гражданско летище в България, но счита, че с премахване правото на разпореждане на Министерството на от branата върху имота и финализираната замяна се предопределя невъзможността за запазване предназначението на терена като „летище“ и съответно провеждане на процедура за обявяването му като паметник на културата“.

9. На 30 януари 2008 година, във връзка с искането на Инициативния комитет и становището на НИПК, Националният съвет за опазване на недвижимите паметници на културата отправя към Министерството на културата две препоръки: 1. Летище Божурище да бъде обявено за паметник на културата от „национално значение“ при строго фиксирани граници и охранителна зона; 2. Теренът, на който е разположено летището, да бъде одържавен.

По първата препоръка не е продължила процедурата, предвидена в Закона за паметниците на културата и музеите. За осъществяването на втората препоръка не са предприети конкретни действия и не са били осигурени средства от бюджета.

На 16 април 2010 година Експертният съвет на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИИНКН) отправя към Министерството на културата същите две препоръки. На 5 юли 2010 година, по предложение на НИИНКН, министърът на културата издава заповед, с която е наредено деклариране на недвижим обект: „Исторически летищен комплекс „Божурище“, землището на с. Гурмазово, община Божурище с предварителна класификация „Групова урбанистична и историческа недвижима културна ценност – комплекс“ с предварителна категория „национално значение“. След издаването на декларационния акт не е продължила процедурата, предвидена в Закона за културното наследство. Заповедта на министъра на културата е отменена с Решение на Върховния административен съд №5819 от 24.04.2013г., потвърдено с Решение на Петчленен състав на ВАС №16042 от 03.12.2013г.

Настоящият Доклад и направените в него констатации са приети на заседание на Временната анкетна комисия, проведено на 20 февруари 2014 година, с 8 (осем) гласа „за“.

Проектът за Решение на Народното събрание за приемане на Доклада на Временната анкетна комисия е приет на заседание на комисията, проведено на 06 март 2014 година, с 4 (четири) гласа „за“, двама „против“, без „въздържали се“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВРЕМЕННАТА АНКЕТНА КОМИСИЯ:

ПЕТЬР МУТАФЧИЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ

по Доклада за дейността на Временната анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г.

НА БАЗА НА ДОКЛАДА, съставен въз основа на събраната и систематизирана документация, която хронологично отразява фактите и обстоятелствата относно разпоредителните действия с имота и процедурите по Закона за културното наследство, Временната анкетна комисия предлага на Народното събрание да приеме следното решение:

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 34 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РЕШИ:

1. Приема Доклада на Временната анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г.
2. Като отчита безспорното историческо значение на летище Божурище и констатирани в доклада предложения, Народното събрание възлага на българското правителство да предприеме спешно всички възможни мерки за съхраняване на историческата памет.
3. Предлага на българското правителство да създаде система за установяване на историческата, културна, урбанистична и обществена значимост на имотите, собственост на българската държава, което да предхожда предприемането на разпоредителни действия с тях, с цел да се запази националното историческо наследство.
4. Докладът да бъде предоставен на Министерския съвет и на прокуратурата, с цел запознаване с констатирани факти и обстоятелства, касаещи сделката за замяна и процедурата по Закона културното наследство.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВРЕМЕННАТА АНКЕТНА КОМИСИЯ:**

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ДОКЛАДА ЗА ЛЕТИЩЕ БОЖУРИЩЕ
Три класъра със следното съдържание:

1. ПРИЛОЖЕНИЕ: От Министерството на от branата беше предоставена и допълнителна справка за Законовата уредба за създаването и предназначението на жилищния фонд на Министерството на от branата в периода 1950г. – 2014г.;
2. ПРИЛОЖЕНИЯ: Всички цитирани в „Основания” документи;
3. ПРИЛОЖЕНИЕ: Писмо от областния управител на Софийска област от 20.02.2014г. относно констатациите по основанията за извършената замяна;
4. ПРИЛОЖЕНИЕ: Писмо от Министерството на от branата от 18.02.2014г. относно констатациите за основанията при определянето на цените на заменяемите имоти – жилища;
5. ПРИЛОЖЕНИЕ: ПМС №72, в което е описан Аероклуб Божурище;
6. ПРИЛОЖЕНИЕ: ИЗДАДЕНИ АКТОВЕ ЗА СОБСТВЕНОСТ НА ИМОТ №000147;
7. ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2005г.;
8. ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2006г.;
9. ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2007г.;
10. ПРИЛОЖЕНИЕ: Документите по преписката от 2012 и 2013г.;
11. ОЦЕНКИ НА ИМОТ №00147, НА АПАРТАМЕНТИТЕ, ОБЕКТ НА ЗАМЯНАТА;
12. ПРИЛОЖЕНИЯ: Постановления на СВОП и СГП, преписка МО-СВОП;
13. ПРИЛОЖЕНИЕ: стенограма от парламентарен контрол на 18.07.2008г., 40-о НС;
14. ПРИЛОЖЕНИЕ: Преписката между МС и МО;
15. ПРИЛОЖЕНИЕ: Стенограма от заседание на Комисията на 14.01.2014 г.;
16. ПРИЛОЖЕНИЕ: Стенограма от парламентарен контрол - 01.02.2013 г.;
17. ПРИЛОЖЕНИЕ: Доклад от 14.11.2013г. на главния инспектор;
18. ПРИЛОЖЕНИЕ: Стенографии от заседания на Комисията по култура;
19. ПРИЛОЖЕНИЕ: Протокол №7 от заседание на Експертния съвет;
20. ПРИЛОЖЕНИЕ: 4-те решения на ВАС;

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Временна анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г.

София 1169, пл. „Княз Александър I“ 1, стая №480, тел.: 02 939/3042; e-mail: vakletishte@parliament.bg

10
II
M

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н МИХАИЛ МИКОВ

УВАЖАЕМИ Г-Н МИКОВ,

На основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 34 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Доклад на Временната анкетна комисия за проверка и установяване на всички обстоятелства около сделката за продажбата на летище "Божурище" през 2005 г., както и процедурата по обявяване на летището за паметник на културата през 2008 г. и 2010 г., и проект за Решение по доклада.

Моля, докладът и проектът за решение да бъдат предоставени за разглеждане и приемане, съгласно установения ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
На Временната анкетна комисия:

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ